चाबूक आनी हेर कथा

- रोनी मोंतेरो, कटपाडी

आशावादी प्रकाशनाचो बावेचाळिसावो बूक

आशावादी प्रकाशन (२००२ थाव्न)

यदाहां जीवमी, अहमाशांसे (जीव आसतासर भर्वसतां)

२००२
आशावादी (वल्लि क्वाड्रस)

२००३
च्यार मुखां (वल्लि क्वाड्रस)
जिविता सोभाण (जोर्जि पींत)
खिळो (वल्लि क्वाड्रस)

२००४
कट्टपुत्ळि (वल्लि क्वाड्रस)
कय्द्याच्यो कविता (एच्चेम पेर्नाल)
व्हळू व्हळू व्हाळ व्हाळ्या (आंड्र्यू डि'कुन्हा)

२००५
विंचुणार चिंताप अनि भगणां (जेम्मा पडील)
सतां आनि खतां (वल्लि क्वाड्रस)
सर्गावय्लि मांय (रोनाल्ड ओलिवेरा)
कंगल आनि ताचि कुक्केहळ्ळि (वल्लि क्वाड्रस)
मोतियां आनि तारां (वेवेग्ळे कवि)
कवितापाठ – १ (वल्लि क्वाड्रस) **

२००६
पाटिं गांवाक (वल्लि क्वाड्रस)
बामुणांचें चेडुं (एच्चेम पेर्नाल)
दर्भारांत्लि पिर्गोण (वल्लि क्वाड्रस) **
दर्याक उदाक (वल्लि क्वाड्रस)
सागोराच्या वाटेच्यो झरि (वेवेग्ळे कवि)

२००७
आडोसांत्लिं फुलां (आस्टिन प्रभु)
आट्व्या रंगाचो धोणु (मेल्विन जे. वास)
शिंपड्लेलिं मोतियां (वेवेग्ळे कवि)
मुखां पाट्लिं रुपां (अनिल पेर्नाल)
मोळ्बावय्लिं स्वप्णां (वल्लि क्वाड्रस)
कुल्कुलो (सिज्येस ताकोडे)
तितेरांत पिंतुरां (वेवेग्ळे कवि)
काळेक नात्ल्लो गांव (वल्लि क्वाड्रस)

२००८
म्होंव आनि मूस (मेल्विन पिंटो नीरुडे)

२०१७
बंध (वल्लि क्वाड्रस) **
अपवित्र संबंध (वाल्टर लस्रादो)
सर्गावय्लि मांय (रोनाल्ड ओलिवेरा)
बजार (कानडि लिपि: वल्लि क्वाड्रस)
मुग्दनात्लिं गितां (वल्लि क्वाड्रस)
मोनि बोब (जोन सुंटिकोप्प)
मुखामुखि (वल्लि क्वाड्रस)

२०१८
बजार (नागरि लिपि: वल्लि क्वाड्रस)
पाटि परताल्लिं ल्हारां (वाल्टर लस्रादो)
तान (प्रसन्न निड'डोडि)
बायिल बम्मुणु (वसुधा प्रभु)
पड्बिंब (रीटा आल्बुकर्क)
सुकती भरती (वल्ली क्वाड्रस)
काळजा उडी (रोशुबाबा, बार्कूर)
चाबूक आनी हेर कथा (रोनी मोंतेरो, कटपाडी)
परनो रूक आनी तरनी वाल (एवरी, पांगळा)
शिमटी आनी हेर कथा (स्टेनरो, अजेकार)

आशावादी प्रकाशन
AP

** कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीचो पुरस्कार लाभल

चाबूक आनी हेर कथा

रोनी मोंतेरो, कटपाडी

आशावादी प्रकाशनाचो बावेचाळिसावो बूक

***'Chabuk Ani Her Kotha'** - collection of Konkani Shortstories written by Ronald Monteiro Katapady, edited, transliterated to Nagari by Valley Quadras and published by Ashawadi Prakashan, Mumbai.*

First Edition	:	2018
Copies	:	500
Cover	:	Ashawadi
Layout	:	Assisi Press, Mangalore
Pages	:	176+4
Price	:	Rs.200
ISBN	:	

For complete details of Ashawadi Prakashan, visit

www.ashawadi.com or Email at **ashawadi@gmail.com**

मांडावळ

सुरविलीं दोन उत्रां

मोगाळ वाचप्या,

म्हज्या मटव्या काणियेंच्या पयल्या जम्याक; 'चाबूक आनी हेर कथा..' तुमचेमुकार दवरुंक भोव संतोस भग्ता.

पाटीं पर्तून पळेताना हें कशें साध्य जालें? म्हळ्ळें सवालयी उदेता.

आयच्या दिसा हांवें दोन प्रमूक मानेसतांविशीं दांबून म्हळ्ळेपरीं उल्लेक करुंक फावो. तांचेविणें हें काम खंडीत जावन असाध्य जातें. तांचेविशीं थोडीं भगणां तुमचे मुखार हाडुंक खुशी वर्ता. वल्ली क्वाड्रस कोंकणी साहितीक शेतांत हें नांव नेणासल्ले कोणयी नांत. सभार तीस वर्सांधीं एका पत्रार पर्गटल्ली म्हजी मटवी काणी वाचून त्या वेळार हांवे जियेंवच्या हळ्ळेंतलें म्हजें घर सोधून म्हाका मेळुंक आयिल्लें घडीत केदिंच विस्रोंक सकानातल्लें जावनासा. म्हजी कथा तितल्या उंचल्या मट्टाचिगी या न्हय तें हांगासर गर्जेचें न्हय बगर वल्ली क्वाड्रसा थंय ल्हान प्रायेर थावन आसल्ली ती कोंकणी साहितीक अभिरूच आनी अभिमान आज पऱ्यांत ताच्या शिरां शिरांनी व्हाळच्या रग्तांत आसा म्हणच्याक हीच एक गवाय पुरो. मधेगात बरवपा थावन पयस सरल्ल्या म्हाका निदेंतलें जागवन परत बरवंक उत्तेजन दीवन लिखणेचें भीं पर्त्यान किरलाशें केल्ल्या ताका हांव जीणभर आभारी. ताच्या 'आशावादी प्रकाशनाखाल' हो बूक तयार जांवचो एक अभिमानाचो विशय जाव्यासा. ह्या बुकाच्या विन्यासाक, लिपियंतराक वल्ली क्वाड्रसान घेतल्ली वांवट हांव विस्रोंक सकचोना.

ह्या बुकाच्या काणियेंचो विमर्शक मानेसत किशू बार्कूर कोंकणेंतलें अन्येक महा वेक्तित्व. कथा या कविता. संगीत या गायज! तशेंच इलेकट्रोनीक माद्यमानी हाचो भोव मोटो पात्र. किशू म्हज्या ह्या बुकाचो मात्र न्हय, तीस वर्सां आदिंच्या त्या पयल्या काणियेथावन आज पऱ्यांत हऱ्येका बर्पांचो ताणे विमर्सो केला. आयच्या ह्या बुकांत कितें तरी वाचुंक योग्य म्हण तुमकां भगलें तर ताका प्रमूक कारण किशू जावनासा. एका उत्रान सांगचें तर वल्ली क्वाड्रसान हें 'भीं' वोंपलां तर किशून ताका उदक दीवन पोस दिल्ल्यान ल्हान मापान तरी आंकऱ्यो फुटोन आयल्यात म्हण म्हाका भग्ता.

उपकार मांदतां तुमचो; मानेसत आनी मानेसतीण हिलरी आनी लोर्ना पिंटो (अल-फरीस सर्फेस ट्रान्सपोर्ट) हाचे म्हालक तुमी दिल्ल्या मोट्या पाटिंब्याखातीर. तशेंच मोगाळ ईश्ट डोमिनीक आनी कुटमाक, ताणी दिल्ल्या सहकाराखातीर.

काणियो आयकोंक आतुराय दाखयिल्ल्या म्हज्या पतीण ज्योती, पुता डेल तशेंच सर्व म्हज्या कुटमा सांद्यांकयी हांव आभारी जावनासां, मुख्य जावन तुमी म्हजी वाचपी, म्हज्या हाताक धरून उभारल्ल्या खातीर उपकार तुमचो बावुडतां. तुमच्ये प्रतिक्रियेक, सल्हा-सुचनांक अत्रेगान राकोन आसतलों.

– रोनी मोंतेरो, कटपाडी

[मटवी वळोक]

काणियेगार आनी काणी

काणी म्हजी पयलिआवड, म्हज्या साहितीक भुग्र्यापणार सयत वेवेगळ्यो काणियो वाचून, तांतली खंयचियी काणी चड आवडली तर त्या काणियेगाराक सोधून वेची पिसाय आसली. सोधून गेल्ल्या काणियांगारां पयकिंत रोनी मोंतेरो सयत एकलो. अजीक तीस वर्साधली गजाल ही.

काणियेगार सयत एक वेगळोच संसार रचुंक सकची श्याथी आसचो कलाकार. काणियेगाराचो संसारच वेगळो देकून तो संसार खायस जाल्ले वाचपी त्या काणियेगाराक विसर्नात. वाचप्याक एका थराचें थ्रील/मनरंजन दिंवची श्याथी रोनी मोंतेरोच्या काणियांक आसली.

रोनी मोंतेरो १९६९ इस्वेंत कटपाडिंत जल्मोन, मुळावें शिकप संपवन उपरांत मंगळुरांतल्या कर्नाटक पालिटेक्निकांत केमिकल इजनेराचें शिकप जोडून, 'बोंबे है', 'ओ. एन. जी. सी'च्या तेला स्थावरांनी काम करुंक लागल्लो हळतार कोंकणी काणियां शेतांतलो मायाग जालो.

उपरांत कांय लांब पंचवीस वर्सांनी तो गलफांत, सिरिया, अबुधाबी आनी खतारांतल्या तेला कंपणेंत वावर करुंक लागलो. ह्या पंचवीस वर्सांनी जाल्ली बदलावण म्हळ्यार तांत्रीक बदलावण, मोबायलां, फेसबूक अनी वाटसापान, संपर्क चुकलेल्या सभारांक एकामेका संपर्क कर्ची वाट तयार केली, अशी आमच्या 'कोंकणगार' पंगडांत कोंकणी काणियो आनी काणियेगारां विशीं जांवच्या भासाभासेंत रोनी मोंतेरो विशीं उल्लेक करून, ताचो संपर्क माग्ताना किशू बार्कुरान ताचो संपर्क करुंक मजत केली. अशें रोनी मोंतेरोन परत लिखणी हातीं धरली, पूण ह्या पंचवीस वर्सांनी ताच्या काणियांनी खूब जिण्ये अनभोग अनी वासतविकता झळताली. ताच्यो आयलेवारच्यो काणियो पयणारी.कोमचेर पर्गटल्यात.

सत्रा वर्सांच्या प्रायेर वेवेगळ्या कोंकणी पत्रांनी बरवन आयिल्ल्या हाच्या काणियांक साहितीक स्पर्ध्यांनी इनामां लाभल्यांत. 'तांबडो मनीस' हाची पयली कादंबरी बरयताना ताची प्राय एकुणीस. ही कादंबरी पंचू बंटवाळान 'अमर पबलिकेशन्स' चेर पर्गट केल्या. दुस्री कादंबरी 'झूज' कुरोव पत्राचेर पर्गट जाल्या.

रोनी मोंतेरोन पाटल्या पंचवीस वर्सांनी आपल्या जिण्येंत जोडल्लो अनभोग आनी शीकल्लीं लिसांवां खंडीत जावन फुडें ताच्या काणियांनी व्हाळोन येंवदी आनी हाचो भर्पूर फायदो कोंकणी काणियां शेताक लाभोंदी म्हळ्ळेच म्हजे आंवडे.

– वल्लि कवाड्रस
[आशावादी प्रकाशन]

रोनी म्हळ्यार काणी......

१९८६ अगोसत.

मंगळूर कर्नाटक पॅलिटेक्निकाक भर्ती जावन कांय दोन म्हयने उत्राल्ले. बार्कूर, शिर्वा, शंकरपूर, पेर्नाल, बेळमण गांव सोडन शहराक येवन होसटेलांत, पेयिंग गेसट जावन रावतल्या आमचोच एक पंगड रुता जावन येतलो. आनी अचानक एक दीस इल्लो शिर्पुटोच, गोरो गोरो आनी आकर्शीक आमच्याच प्रायेचो एकलो क्लासीक आयलो. कटपाडिचो, क्रिसतांव, रोनी मोंतेरो म्हण कळ्ळे उपरांत सहज जावन आमी ताका विचारलें. "कोलेज सुरू जावन दोन म्हयने जाले, एदोळ पऱ्यांत खंय माती वावोवंक गेल्लोय?" आनी त्या दीस ताणें आमकां ती एक लांब काणी म्हण सांगोंक सुरुकेल्लें. त्या दीस थावन आज पऱ्यांत आमकां ताच्या इश्टांक ताच्या काण्यांचो बर्गोळ येवंक नां. ताच्या काणियांनीं आमकां बोर केल्लें म्हण नां. रोनी आसा म्हळ्यार काणी आसा म्हणंच.

उपरांतली होसटेलांतलीं तीन वर्सां, मागीर मुंबयत ब्यांड्रा हील रोडार, म्यांगलूर मिलाग्रीस क्लब, ब्यांड स्ट्यांड, याट रेसटारां, गझेबो, लिंकिंग रोड, उपरांत उरान.. म्हज्या जिण्येचीं बोव मझेदार वर्सां ताच्या सांगातांत सारल्यांत. आनी ह्या सांगातांत ताचे भितरल्या काण्येगाराक हांवे देकलां. काण्येगार जावन ताची वाडावळ हांवे पार्किल्या.

पयलें होसटेलांत आमकां काण्यो सांगोन आसल्ल्या ताणें उपरांत काण्यो बरवंक सुरू केलें. तो होसटेला थावन अशेंच हंपनकाद्याक वचोन आयल्यारी एक चार काण्यो तरी आसतल्यो. आमकां कांय विशेस दिसानासल्या संग्तिनीं आनी घडितानीं ताका काणियो दिसतल्यो. राकणो आनी काणीक आनी झेलो पत्रार ताच्यो कायं काण्यो व्हाळोंक लागल्यो. साहितीक स्पर्ध्यानीं इनामांय कायं जालीं. जिण्येक एक फ्रेम घालन देकची आनी पार्कुची सकत ताका तवळच आपलेसतकीं आसल्ली. तवळ थावन आज पऱ्यांत, बोवश्या ताच्या काणियांचो पयिल्लो वाचपी हांवच. तवळच फायस जाल्ल्या ताच्या दोनी कादंबरेंचो (तांबडो म्हनीस आनी झूज) मूखपानांचो चित्रकारय हांवच. ताची आनी म्हजी ही सळावळ जाणासोनंच वल्ली क्वाड्रसान म्हाका हीं सुर्विलीं उत्रां बरवंक अवकास दिला म्हण हांव चिंतां आनी ह्या पासत वल्लीक आनी रोनीक म्हजे दिन्वास.

होसटेलांत आमचोच एक पंगड आसल्लो तरी म्हजी आनी रोनिची इश्टागात इल्ली चडच दाट जावंक काणी, कादंबरी आनी सिनेमा तसल्या संग्तिनी आमकां आसल्ली चडीत उत्सुकाय आनी आसक्त. वाचल्ल्या बुकांविशीं चर्चा, सांगाताच सिनेमा पळेंवचें उपरांत त्या विशीं उलवचें आमकां पसंदेचें. आनी तवळच ताणें काणियो बरवंक सुर्वातलें.

ताच्यो सुर्विल्यो काणियो, 'कांटो आनी फूल', 'तो वील', 'फारिकपण', 'एक पयण', तसल्यो काणीक झेलो पत्रानीं फायस जाल्ल्यो, तवळ फायस जावन आसच्या हेरां काणियां शयलेपरास वेगळ्यो आनी कुर्कुरीत आसल्ल्यो. तीस वर्सां आदीं बरयिल्ल्यो त्यो आतां वाचतानां विशेस म्हण भोगच्योनांत. पूण तवळच्या परिगतेंत खंडीत जावन तवळच्या कोंकणी वाचप्यांचेर आपली म्होर मारुंक पावल्ल्यो. स्पर्ध्यानीं इनामां आपणावंक पावल्ल्यो.

तीस वर्सांनीं संसारार चिंतुंक जायनातल्ली बदलावण जाल्या आनी खंडीत जावन कोंकणी काणियांशेतय पुर्ते बदल्लां. आनी हांगासरय जायतो व्हाळो वाळ्ळा आनी त्या व्हाळ्यातेकीत रोनिच्यो काणियो बदलोन आयल्यात. शयली बदल्ला, विचार बदल्ल्यात आनी जिण्येंत वाडोन आयिल्लो रोनी आपल्या काणियांनिंय वाडोन रावला. सुर्विल्या ताच्या काणियांनीं काल्पनीक सन्निवेशां चडीत आसतानां आयलेवार ताणें बरयिल्ल्या काणियांनीं ताचो जिण्येअनभोग खूब दिसता. रावल्लेकडेंच उरोन मड्डी जायनासतां जिण्येंत तशें काण्यानीं तो अपग्रेड जायीत आयला तें कळता.

पूण ह्या वाडावळेंतय एक बोरी काणी कशी आसाजे म्हळ्ळेविशिंची टेक्सटबूक रेग्रो तो शिसतेन पाळन आयला. एक उत्सुकायेची सुर्वात, गुमान वोडन दवरून घेवंक सकचें बिलडअप आनी वाचप्यान चिंतुंक सकानातल्लें कुतूहलभरीत अंत्य ताच्या ह्न्येक काण्येंत ताणें सांभाळ्ळां. सुर्वेच्या काण्यानीं थोडेगडें हें जबरदसतेन केलां म्हण भोग्ता तर, आयलेवार्च्या काणियानीं हाचेर संपूर्ण नियंत्रण ताच्या जिण्येअनभोगान ताका दिलां.

हांवे पयलें सांगल्लेबरीं ताका जिण्येक फ्रेम घालन पळेंवची ताकत आसा. हेरांक कांय नंय म्हण दिसच्या संग्तिनीं ताका काणियो दिसतात. ऊरल्ल्यांक कांय भोगानासच्या संग्तेंतले वेगळेंपण तो पार्किता आनी त्या विशीं कांय शेर्मांव सांगचेबदलाक तो आनी एक काणी बरयता आनी वाचतेल्याक शेर्मांवापरास काणी चड समजाता. 'खुर्साय ताका, खुर्साय' ह्याच थराची एक काणी.

'आंबोट दाको' ह्या पेळ्यांत म्हाका मसत आंवडल्ली काणी. वेवेगळ्या देसांनी तरी हांव आनी रोनी एकाच थराच्या शेतांत काम कर्तांव. ह्या काणियेंत रोनी आपणाकच आनी आपणाबरिंच आसच्या हेरांक आस्येतासल्ल्या हंकार आनी भोगच्या आपलेंपणाचेर एसीड वोत्ता आनी तें कर्गून सोडता. आमचो हंकार आनी दवलत कितली हास्यास्पद तें बोव मार्मीक रितीर दागून दवर्ता. काण्येच्या सुर्वेर हर्थें फुलवंक सुरुकेल्ल्या म्हाका, काण्येच्या अखेरीक खंयच्या गूंडायेक शेवटायलें तें सांगोंक कश्ट. थोड्या दिसांक तरी म्हाका अस्वस्थ केल्ली काणी.

ह्या पयलेंच सांगल्लेबरीं ब्ऱ्या काण्येगारान पाळिजे जाल्ल्यो रेग्रो रोनी आल्तार भुर्ग्याबरीं पाळन आयला. तशें जाल्ल्यान ताची खंयचीय काणी ही बरी नां म्हण काडन उडवंक जांवची नंय. ताणें बरयिल्ल्यो पूराय काण्यो ह्या पेळ्यांत नांत. वल्लीन खूद सोधून आनी कांय 'टेबल नंबर १३' तसल्यो काणियो रोनीन परत बरवन हो पेळो आयतो जाला. तो संयभान काण्येगार. 'थ्रिल्लर' कथाकार. चडीत हांवे कांय सांगाजे म्हण नां तें ह्यो काणियो वाचताना तुमकांच कळतेलें.

पूण ह्या रेग्रांविणेंय ब्ऱ्यो काण्यो बरव्येत तें बदलून आयिल्ल्या साहितीक संसारांत, कोंकणेंत आनी हेर भासांनीं, आमकां दिसता. जयंत कायकिणी, एच्चेम पेर्नाळ, एंटनी बार्कूर, तसल्यानीं आपल्या *Open ended* मटव्या काणियांनीं एक नवोच प्राकार रुता केला. रोनीन ह्या प्राकाराचोय प्रयोग आपल्या मुकल्या काणियांनी कर्चें पळेवंक/वाचुंक म्हाका तरी जब्बोर आशा.

ह्या काणियेपेळ्या पाटल्यान वल्लिचो कितलो वावर आसा तो बोवश्या आमकां कोणायकी अंदाज घालुंक जायना. वल्ली आनी ताचो खळमीत नातल्लें कोंकणी मिसांव, ताचें *Never say die attitude* म्हाका अज्याप कर्ता. आनी असलीं कामा तो एकलो मात करुंक सक्ता.

रोनिच्या काण्यांचो बूक कितल्यागी वर्सांफुडेंच येजे आसल्लो. थोड्या वर्सां आदीं हांवेय ह्या दिशीं प्रेतन केल्लें आनी म्हजी नंय तरी, म्हज्याच चुकिबरीं रोनीन जमो कर्न दिल्ल्यो सर्व काणियो हांवे होगडावन घेतल्यो. पूण आतां घळायेन तरी, रोनिच्या काण्यांचो हो पेळो छाप्याक वेतानां, तोपीत धोसून आसल्लो एक कांटो काडन उडयिल्लो आनी एक अधुरें सपण साकार जावन येंवचो सुशेग म्हाका भोग्ता आनी रोनीक आपल्या फुडलद काण्यांपेळ्याचे परबीं पाटयताना, परत एक पावटीं वल्लीक दिन्वासतां.

देव बरें करूं.

– किशू, बार्कूर.
7.11.2018
अबुधाबी.

अरपण

दे। बासील लारेन्स मोंतेरो

अलीस मोंतेरो

धन्या देवाक अर्गां दीवन म्हजो हो पयलो मटव्या काणियांचो जमो **'चाबूक आनी हेर कथा'**, अपल्या तर्न्या प्रायेर अंतरल्ल्या पप्पाक तशेंच, कश्टांनी तरी बरें रितीर म्हाका बरें शिकप दीवन भद्र फुडार भांदुंक कारण जाल्ल्या मांयक, मोगाची काणीक जावन हांव म्हज्या कुटमासवें अर्पण कर्तां.

– रोनी मोंतेरो, कटपाडी.

आंबोट दाको

विमान धर्णीक खोट मारून व्हडा आवाजान वाऱ्यार उबोंक लागल्लें, तेत्तीस-पांत्तीस हजार फुटी वयर आमीं उबताल्यांव. सुमार साडेतीन वोरांची आमची उबणी आसतेली आनी ह्या वेळार खाण-पिवन मेळतेलें म्हण गगन सखीन पयलेंच विवर दिल्लो. टैलविंड आमच्या कुमकेचें जाल्ल्यान निगदीत वेळाचाकी पयलेंच आमीं पावतेल्यांव म्हण क्यापटनान कोकपिटा थावन उलो दिल्लो.

सीटबेल्ट काडचो संकेत नपंयच जाताच हांवे गगन सखीक उलो मारलो.

"एक्सक्यूज मी मेडम, डब्बल पेग ओन द रोक्स", म्हज्या हिश्याऱ्याक पाळो दीवन तिणे जागो खाली केलो. थोड्याच घडियानीं म्हजे सामकार विसकेचो ग्लास आयतो जाल्लो. हांव सराग पयण कर्चो व्यक्ती म्हण समजोंक तिका चड वेळ लागलो ना.

"तीन पेग ओन द रोक्स, आनी एक मटवी नीद, दोळे उग्ते कर्ताना... मुंबय. मतिंतच गुणगुणलो हांव, पांयशीं वयर उबण्यो....!!! चिंतून आन्येक घोट मारलो.

मंद हासो म्हज्या वोंटा मधें उदेल्ल्यो, स्वाभिमानान म्हजें हर्दें फुलोन येता तसें भगलें. हजारो फुटीं वयर उबताना म्हजे दोळे दर्णीर चरले. अंत्राळा थावन जिळमिळचे अभुदाभी शहराचे वीज दिवे क्रमेण नपंयच जाताना, गलफाच्या दऱ्या तेवशीं पावल्ल्यांव.

शांत सागोरा मधें थैं थैं उभी आसल्ल्या तेलास्थावरां थावन उज्या जिबो निरंतर उज्वाळताल्यो. भंवती एक उज्वाडाचें वर्तूल रुतां जाल्लें, आनी ह्या वर्तुला भितर उदेवन येंवची दऱ्याचीं ल्हारां दुदाच्या झरी बरीं दिसतालीं. आनी ह्या उज्याच्या दिवटोणी पंदा वीज दिव्यां संगी झिळमिळच्या हळदुव्या रंगाच्या पायपानीं, बरयिल्ल्या अस्पश्ट अक्षरांक सोधुंक लागलों. हांवें काम कर्च्या घटकाक सोदचें प्रयत्न म्हजें सुफळ जालेनां. वोंटा मधें उदेल्ल्या हास्यां मधें अभिमान म्हजो उटोन दिसतालो.

"तेवीस लांब वर्सां".…., विसकेचो दुस्रो ग्लास हांवें खाली केल्लो. लगबग एका महिन्या उपरांत घेंवच्या विसकेच्या पर्मळाक नाकाचीं फुडां रूंद जाल्ले बरीं भास जालें. लांब काळा उपरांतलें पीवन जाल्ले वर्वीं ताळांतल्यान पेंटाक देवोंक थोडे कष्ट भगले तरी एका महिन्याच्या सुटकेचो आनंद भगलो. ह्या तेवीस वर्सांनी जायती बदलावण जाल्ली...

कंट्रोल रूमांत बसोन हजारों फुटीं धर्णी पंदल्या कच्चा तेलाक भुंयचेर हाडचें काम म्हजें जावनासल्लें. हेलिकोपटरार भंवचें इतलें सदांचें जाल्लें की गांवांत तितलें हांव रिक्ष्यार पऱ्यांत बसल्लों नां. वयरलेस गांवांत पेंलिसानीं मात्र उपोयग कर्चें पळेल्लें तरी आमचें सदां वापार्चें प्रमुख्य साधन जाल्लें. जेवणाची ग्रेसतकाय सांगचे बरीं नातल्लें. गांवचो लोक नशीब म्हजें खंडीत बरें आसा म्हणताले. पूण म्हज्या चिंत्पा प्रकार बुद्वोंत्काय आनीं घट्ट मिन्हत म्हज्या जिण्येंत प्रामूख पात्र खेळल्ले. नां तर सेजार्चो विकटर म्हज्या वर्नीं चड ग्रेसत जावनासल्लो तरी आज इलेकट्रिशियन जाल्लो. शिकपांत म्हज्या प्रास हुश्यार आसल्लो प्रकाश कामत आज आंगडी बसोन तांदूळ मेजतालो, सक्कड भुर्ग्यां प्रास पयलें सायकाल शीकल्लो सुरेशा आज वायन शोपांत काम कर्तालो. ते सर्व आपल्या नशिबाक दुर्सताले.

विकटर, प्रकाश आनी सुरेशा हे नेग मात्र न्हय सभार म्हजे क्लास्मेट आसल्ले. कोणी म्हज्या प्रास मुखार पवोंक नांत, चड म्हळ्यार डिग्री कर्न माध्यम वर्गाच्या अफिसानीं कामाक लागल्ले.

आनी हांव... अंतराषट्रीय तेला कंपेनिंत कामाक पावल्लों.... कोणगी शाभसकी दीवन म्हजी पाट थापुडता नसें भगलें. "धर्णीर नां तो, ताका पयश्याचीं रूच लागल्या" अशें म्हज्ये विशीं उलंवचें आयकाल्लें हांवें.

हाणी कितलीं उडकाणा घल्यारी म्हज्या बराबर जावंक ह्या जल्मांत साध्य जांवचें ना. म्हजे समासम रांवचें हर प्रयत्न तांचें निर्फळ जाल्लें. आपणाकच समाटान करुंक तीं म्हजें थैं उणेंपण सोधताले. म्हज्या गोडश्या जिण्येंत आंबोट रूच हाडुंक ते राक्ताले.

चवत्या क्लासिंत सेलीन टिचरीन विवर्शिल्ल्या "कोलो आनी दाका घोस" काण्येचो उगडास माका हाडैतालो. उंचायेर उमकळच्या दाकांच्या घोसाक अपणावंक हजार प्रयत्न केल्लो कोलो "आंबोट दाको" म्हण अपणाकच समादान केल्ली स्थिती जाल्ली हांची सर्वांची.

"थोड्याच वेळान मुंबय अंतराषट्रीय विमान निल्दाणांत देंवनेल्यांव" ध्वनी वर्दका थावन चलियेचो सुमधूर ताळो आयकाताना, हांवें आखरेचो घोट मार्न ग्लास मुखल्या सिटी भितरल्या पेंकेटी भितर चेपलो. आतां आंत्रळार भरल्लो काळोक उणे जावन तांबडो मिश्रीत उज्वाड दिसोन येतालो.

विमान उंचाये थावन देंवनाना, मुंबय महानगराचीं उंचायेचीं भांदपां आपलें आसतित्व पाचार्तालीं. पश्चिमाच्या कोनश्या थावन जिवदाळ चरोन आयिल्ल्या बरीं लोकल ट्रेनी हजारो लोकांक आपल्या दिस्पोडत्या कामाक पावयतालीं, आनीं ट्रैनिंचें पेंट फुटोन म्हळ्ळ्यावरीं बागलर उमकळच्या लोकां म्हधें सर्टिफिकेत्यो घेवन येजेंटाच्या ओफिसांक दांवट काडचें दृश्य म्हज्या मती पडद्यार उदेनासतां गवलेनां.

चंद्राच्या उज्वाडा म्हधें व्हाळचो म्हेळ्या उदकाचो वाळो आनी ताच्या तडीर आसचीं काट झडां वयर थावन सोबतालीं तरी म्हेळ्या उदकाची घाण आजून जिवी आसल्ल्या बरीं भग्तालें. विमानाचीं रोदां उग्ती जांवच्या आवाजा संगीं जेरिमेरिच्या झोपड्यांची नगडां झळकोंक लागलीं. आनी त्या म्हधें दादले आनी स्त्रियो, उग्त्यान रैलवे पाट्यार कुडिची गर्ज तिर्सुचें तें दृश्य मतीक येनासतां रावलेनां. कषटांचो काळ तो... आसें उग्त्या म्हेळ्या म्हधेंय वाट करून चमकल्ले आनी कंट्री सोरो मारल्ले दीस कांय नवे न्हय आसल्ले.

ते दीस आनी हे दीस......! कितली तफावत....

गांवच्या कूडांत वसती केल्ले दीस ते कांय सुलभायेचे नातल्ले. एका तेंपार फकत्त टेक्सी ड्रायवर आनी होटेलानीं काम कर्न सांजेचें कंट्री मार्न झगडच्या बेब्दां संगीं रावोन फुडार बांदचें सलीस नातल्लें. पूण आज कषटांचो फळ लाभल्लो. मुंबयच्या त्या जिण्ये विशीं चिंताना कांटाळो येतालो. ह्या दिसानीं खंच्याय कारणा खातीरयी एका दिसा वयर मुंबंयत हांव रावोंक नां.

सकाळीं साडेसात वरार जाग जाताना होटेल रुमाथावन भायर येवन सिग्रेट झळयली. दुंवर वाऱ्यार सोडताना कुडिंत एकाथराचो जिवाळ भरलो. सभार तेंपा थावन राकोन आसल्ली

घडी लागीं पावल्ली.

'नताशा...'

आज सभार वर्सां उपरांत ताका भेटचो आवकास उदेल्लो. ताका पळेनासतां कांय एकवीस वर्सां जाल्लीं.

प्रसतूत सामाजीक संपर्का मारिफात (सोशियल मिडिया) भाराव्या क्लासिंत शिकल्ल्या सांगात्यांक मेळचो (री युनियन) म्हण निर्धार जाल्लो. आसली मांडावळ ह्या दिसानीं फेशन्सें जाल्लें. आनी ह्याच्च माध्यमाध्वारीं सोदनांच्या प्रयत्नान नताशाचो संपर्क लाबल्लो. फेसबूक आनी वाटसआपन संसाराची नक्षाच बदलिल्ली. विस्रोन गेल्ली वळक परत जिवी जाल्ली. आसें नताशाक मेळचो अवकास जाल्लो.

'नताशा रेगो' तर्नाटपणाच्या दिसानीं म्हज्या काळजांत एक कोन्सो कर्न रावल्ली चली.... काळजांतलो मोग उत्रानीं उचारुंक हांव सकल्लों नां. बहुश्या ताच्या नेगार्पणाक हांव भिंयेल्लों जावंक पुरो, या ताच्या मध्यम वर्गा आनी म्हज्या दुबळ्या वर्गा मदल्या अंतराक शिर्काल्लों जावंक पुरो. असल्या अडकळीं मधें आडचोन आसताना आचानक एका दिसा नताशाचें काजार जाल्लें. ताणे मुंबयची वाट धरल्ली, आनी हांव म्हजे वाटेर.....

आनी थोडिंच वर्सां ताणे म्हाका राकल्लें तर.....?

म्हजे थैं मात्र ताचे विशीं भगणा आसल्लिंगी या ताकाय म्हजें थंय वोडणी आसल्ली?. हें सवाल सभार वर्सां थावन धोसतालें मात्र न्हय एक दीस ताका भेटोन उचार्तालों म्हण हांवें निगंट केल्लें.

बहुश्या आज तो दीस आयिल्लो....

नताशान बेंड्रा रैलवे स्टेशनालागीं साडे आट वरार मेळोंक सांगल्लें. त्याक्षी निगदीत जाग्या तेवशीं दांवताना म्हजीं चिंत्नांय ताअचे संगीं वाळोंक सुरू जालीं.

नताशाक प्रभावीत करुंक मोलादीक सुगंध द्रव्यान वसतूर पर्मळतालें. अबुधाबी ड्युटिफ्री थावन भुर्ग्यांक विदेशीं चोकलेटां हाडल्लीं. मुंबयत कोण इतलें मोल दीवन हाडतात..?

नताशा संगीं इषटागात मुंदर्सुंक सुमार पंचवीस हजारांची गिफ्टां हाडल्लीं.... खंडीत जावन नताशाक सांताकलोस आयिल्ल्या बरीं भगोंक पुरो... लोकाटो काळजाक दांबून धरलो. नताशाक गलफाचो नोवरो फावो जातो आसलो ह्या मुंबयच्या कुसाडाये थावन सुटका आसनी आसल्ली. रेसटोरेंटा आनी शोप्पिंग मोलां हांचा चिंत्पा भाऽ्य आसा... बहुश्या म्हाका मेळचे खातीर रजा गाल्या दिसता, मुंबंयत रावाजाय तर दोगांयनी काम करिजाय.. सर्वांक तेला कंपेनिंत काम कर्चे नोवरे मेळतात..?

सांगल्ल्या जाग्यार हांव पावल्लों.. नताशा म्हज्या वर्नी पयलें थंय उभें आसल्लें. आजून तें पयलेंच्या बरिंच आकर्शीत दिसतालें. मुंबयच्या राटावळी जिण्ये मधेंय चडीत धणसुंक नातल्ले बरीं भास जातालें.

"आसल्ल्यांतच बरें ड्रेस्स नेसलां दिसता माकाय 'इंपरेस्स' करुंक सोडन दिवंक ना ताणें..."

आपल्या घरा आपयताना ताका ना म्हणोंक जालेनां. ताणेंच टेक्सेक हात कर्ताना

इंडिका टेक्सेच्या सर्दार्जीन मिटर डावन केलें. 'ही टेक्षिगी डब्बोगी... बहुश्या मोंबयगारांक हाची सवय आसा... ए.सी. य ना आसतेली.'.. म्हज्या उत्रांक नताशान हासोन जनेलांतल्यान भायर चोयलें. डिसील गाडी.. व्हड आवाज कर्ता... म्हजी गाडी टोयोटा... किनेंच आवाज करिना..... ए.सी. नासताना जायना...

मुंबयच्या रसत्यांक जाय जाल्ल्यो टेक्सी जोनी... भाय साब... मिलन सब वे... नताशान सांग्ताना... परत मुंबयची नक्षा म्हज्या मती पडद्यार जिवाळ जाली.

मुंबंयत गाडी धेंवच्याकी रिक्षार या चलोन वेचें अधीक बरें, वेगीं पांवची गारेंटी आसा..! पार्कि‌गांक जागो रसत्या देग... पावसांत सांगचेंच नाका... मुंबय विशीं तात्सार म्हजें थैं झळकतालो. गलफाच्या जिणेयेन माका प्राभावीत केल्लें.

"वेरी इंटरेसटिंग... मुंबय विशीं सर्व जाणांय तूं... तुजे विशीं कांय सांगोंक नांय तुवें... नताशान म्हजे वेशीं जाणा जांवची आतुराय दाखयली.

"मटव्यान सांगचे तर पाटल्या तेवीस वर्सांनी जायनें पळेलां... हर्‍येका महिन्याक म्हळ्ळे बरें वार्‍या उबण्यो केल्यात... जाय तितलें जोडलां... आपायभरीत काम जाल्ल्यान जायते पावटीं चालेंजस घेतल्यात... धर्णी आनी आनीं दर्‍यांत मर्णा मधें आशीर अंतरार जियेलां....."

तुजेवशीं क्रिनेंच सांगोंक नांय तुवें... तुजो नोवरो खंय काम कर्ता...? तितल्यार आमीं नताशाच्या विळासाक पावल्ल्यांव. टेक्से भाडें हांवें दीवंक हात वेलो तरी नताशान म्हजो हात पाटीं लोटून पांयशीं रुप्यांचो नोट वोड्डयलो ताणे.

मुखलीं थोडीं क्षणा पाशार जाल्लीं.... म्हजी चिंत्पा सक्त आतां स्नब्द जाल्ली.... हांव नताशाच्या फ्लेटाच्या बाल्कानीर उबो आसल्लों. बावीस माळ्येचें सेंट्रल ए.सी. आसोन मोळबाक चुंबन दिंवचें बिलडिंग तें.... चार एकच सार्की भांबपां तीं.... मुंबंयत असलीं भांदपां हांवें चिंतुंक नातल्लीं. त्या चार बांदपां मधें सविसनार सुवातेर सोबीत रितीर वाडायिल्लें गार्डन... आनी मधेगात वेशाल स्विम्मिंग पूल...!

नताशा आपल्या पती लागीं फेंनार उलयतालें.... एकाचफरा 'ऐ-फेंन ७" म्हळ्ळो उदगार म्हज्या वोंटार उदेलो.... हांवें हाडल्लें सेम्संग एस्५ पाटीं लोटून चोकलेटांचो बोक्स भुर्ग्यां खातीर म्हण ताच्या हातांत दिलो..." हें पुरा नाका जोनी.... तुज्यां भुर्ग्यांकच दवर... आमचीं भुर्गीं चोकलेटां खायस करिनांत... पाटल्या दिसानीं म्हज्या पतीन हाडल्लीं थैं फ्रिज्जांत आसात... म्हणताना हांव तटक्क जाल्लों..."" हूं सिंगापूर.. बरो जागो" म्हण उत्रां गुंतलीं हांवें." तका पयण करुंक पसंद नां तरी कामा निमर्ती महिन्याक दोन पावटी सपलयरांक मेळोंक आसता.

चिक्के बस... तो थोड्या वेळान येओवचो आसा, म्हणताना मोव सोफाचेर कुलो तेंकलो हांवें.

नताशाचो नोवरो आयिल्लोच दोन पेग्ग मारुंक मिनी बार ताणे उग्तें कर्ताना असल्यो बाटल्यो अबुधाबी डुटिफ्री-त्य नांत तसें भगलें म्हाका. रुचीक जेवाण जावन नमुन्यावर फळ वसतू मांडताना तांतल्यो दाको हांवें विंचल्यो.

तांकां आधेवस करून पाट कर्ताना दारार ड्रैवार उबो आसल्लो.

भायर आयिल्लोंच सिग्रेट झळवन दोन दम्म मारून सिग्रेटिचें मूळ मोच्यानीं चिर्डून भाराव्या माळ्येक चोयलें हांवें. तें उभार बांधाप म्हाका हेडायता कसें दिसलें. ड्रायवर मानान म्हळ्ळेबरीं बी एम डबळ् काराचें बागील उगतें करून रात्कालो.

म्हजी तीक्ष्ण दीषट नताशाक नियाळुंक लागली. तेंच सुंदर अनी आकर्शीत वदन... त्या नाजूक बोटा मधें खेळचें ऐ फेंन.... अंतराषट्रीय मट्टचें सुंदर घर... आनी हें काळश्या रंगाचें बी.एम.डबल्यू कार...!!

"म्हजे बरीं घाम काडन जोडल्ले पयशे न्हय हे... खंडीत पाड वाटानीं कमयिल्लें जावंक पुरो... नां तर.. इतलें पुरा कशें...? म्हाकाच समदान केलें हांवें...

काराच्या ए सी-ंत मिश्रीत वातावरण, दाको खावन आंबोट जाल्ले दांत आनी ह्या मधें हातांतलो चोकलेटा डब्बो.. परा... परा... आवाज कार्ताना, सेलीन टिचरीन सांगल्ल्या "आंबोट दाको" काण्येचो उगडास मात्र म्हाकाच हेडायता तसें भगोंक लागल्लें....!

*** – ***

(पयणारी, २०१७)

खंयसर धांवणी

"शलू.. शलू...." आवयचो नाळो भुग्र्याक आपयतालो.

'शरोन... शरोन... खंय आसायगो तूं. हांगा ये. तुजा पाटिची कात काडनां आतां'

आवयचो बिगडोन येंवचो नाळो मुखल्या घराच भुग्र्यांसंगीं मात्येंत खेळच्या शरोनाक आयकानासताना गेलोना.

धांवोन आयलें तें. पाप बावडें च्यार वर्साचें भुर्गें. घर्ची सार्की जाणवाय नानल्ली ताका. संसाराची कशी आसतेली.

छटार... छटार...

आयच्या दिसाचे पयले मार ते. सदांय मार खानालें तें. आतां ताका मार दुकानानल्ले. पूण एका थराची भिरांत हाडयताली.

"कितेंगो, मुकल्या घर्च्या भुग्र्यांसंगीं खेळानाका म्हण कितलें सांगलें हांवें. तूं आयकानांय. तुका मारच गत. त्या मातियेंत खेळोन खोरेज लागवन घेवंक."

"म्हाका मारिनाका मम्मी. आनी हांव थंय वचोन खेळाना."

तें रडतालें. ताचीं पिंत्रां भरल्ले दोन दोळे अपल्या आवयक चोयताले. कांतून आवयचें अस्पषट रूप दिसतालें.

"आयकगो, आतां हांव बजाराक वेतां. पाटीं येनाना वेळ जावंक पुरो, खंय वचनाका, वडली मांय संगीं घराच राव. पर्त्यान तूं खेळोंक वचानाका" धेंकणो दिलो आवयन

"हूं:

हूं.. हूं

शरोनान रडोंक सुरू केलें, हावें खेळच्यार कितें जाता? हावें कित्याक खेळुंक न्हजो? मम्मीन म्हाका मारल्यार तिका कितें मेळता? म्हाका मारल्यार कशें रडोंक येना?

नेणतीं चिंतां ताच्या मतीक वेडो घाल्तालीं. आतां तें निदचा कुडाचीं मेटां काडुंक लागलें. ताच्या पांयाचे किणकुळे आवाज कर्ताले. पांयांच्या पंदा तोपल्लो कांटो दुक्तालो.

मम्मीन म्हाका खंच्या दिसा मारुंक ना?

पर्त्यान पांयांच्या किणकुळ्यांचो आवाज जालो. तें पांयांचें सोभाण ताच्या अंकलान दिल्लें, ती मोगाची काणीक जावन.

हां! तो दीस! म्हजो जल्मा दीस!

त्या दिसा म्हाका कितलो संतोस, त्या दीस केक कातरल्ली. आनी सकडांक हांवें खावयिल्ली. त्या दीस मास आनी पेंळी रांदल्ली. आमगेर सयरे आयिल्ले. सर्वांनी म्हाका कीस दिल्ले. काणिको दिल्ल्यो. म्हजे कडेन खेळच्यो वसतू आसल्यो, ते पुरा आतां पाड जाल्यात, आनी त्या दिसा म्हाका हे किणकुळे म्हज्या अंकलान दिल्ले. त्या दीस सर्वांनी "हेप्पी बर्थडे" म्हण सांगल्लें.

हां। तो दीस म्हाका सार्को उगडास आसा. त्या दिसा मम्मीन मारुंक ना. गाळी सोवुंक

नांत. शरोनाची मासूम भुर्ग्याचीं चिंन्नां तीं. हळू निदच्या कुडा थावन भायर आयलें तें. आतां ताचें रडणें रावल्लें. वडली मांय नीदल्ली. तान लागली ताका. उदाक पियेवंक रांदचा कुडाक गेलें तें. पांयां पंदलो कांटो तोप्पालो जाल्ल्यान पांय वोडन चल्तालें तें.

काल त्याच कुडांत मम्मी संगीं उलयतालीं, मम्मी काम कर्ताली, भोवशा काफी कर्ताली हें कालें मम्मी? तें कालें? ही म्हजीं सदांचीं सवालां जावनासलीं. ती साकर, हें गोड, नो चा पिटो. अशें ती सांग्ताली. खंयचेंय सार्कें उगडास ना, हें सर्व त्या काळकाचा कुडांत आसा म्हण हांव जाणा आसल्लीं.

थंय वचजय. कितें आसा पळेजाय, हळू तिळ्ळें हांवें. फकत काळोक. पाटीं वचोन वडलिमांयक पळेलें. ती नीदल्ली. ती मारिनातल्ली. पूण ती मम्मिकडेन सांग्ताली. आनी मम्मी मार्ताली.

त्या कुडा भितर वचाजय! हांव, थंय वेचें न्हय, त्या दीस थंय गेल्ल्याक माम्मीन म्हाका मारल्लें. तें सक्कड आपडिल्यार आज पर्त्यान मार्तेली.

भायर आयलीं हांव, पांयाचे किणकुळे आवाज कर्तले. वडली मांय जेमेताली. "मांय" आपयलें हांवें.

"साकर कित्याक चायेक भर्सुंची सांग पळेयां?" टिचेरिचें सवाल म्हजें.

"चा पिटो कोडहू आसल्ली चा गोड जावंक पुता. तर साकर गोड आसतागी?"

"व्हय पुता" जेमेवन जवाब दिली तिणे.

आतां हांव त्या काळकाकुडांत उभीं असल्लीं.

साक्रिचो डब्बो म्हज्या हताक मेळल्लो. आम्सोरान, आवाजाविणें, भोव चत्रायेन तांतली मूटभर साकर काडली हांवें. काळजाची उडी धडदडताली. कित्याक हें म्हजें पयल्या पावटिचें साहस जाल्लें. एक मूट तोंडांट भरली हांवें.

म्हाका च्यार वर्साची प्राय जाल्यारी पयलेपावटीं हांवें सकर खांवची जावनासल्ली.

संतोसच संतोस म्हाका! सुमधूर अनुभव!

म्हजे हात अनी तोंडार साकर चिडकल्ली. ती सकाळिंच्या सूऱ्याच्या किर्णांक मोतियांबरी पर्जळताली. एक मूट साकर घेवन धांवलीं हांव, मुखल्या घर्च्या अलेसागेर! तीं सदांच म्हजे संगीं खेळनालीं. तांचो अंकल तांकां चोकलेटां हाडन दितालो अनी तांतलीं थोडीं म्हाका हाडन दितालीं तीं.

आतां हांवें तांकां दीजाय!

घेवन मुकल्या घरा धांवलीं हांव. म्हजे पांयांचे किणकुळे आवाज कर्ताले सदांचेपरीं. पांयां पंदलो कांटो तोप्पालो. पूण दूक विस्राल्लीं.

पूण म्हाका अन्येक विचित्र! मुकल्या घर्च्या अलेसाक साकर खांवची उरबा नातल्ली. कित्याक ती तांकां सदांची जाल्ली. तांची आवय, भयणी, ताका सदांच दितालीं. अशें कशें हें? म्हजी नर्नी मत पर्त्यान चिंतुंक लागली.

तांच्या घर्चीं बरीं आनी म्हजी मम्मी पाड. तांकां सदांच खावंक दितात. अमगेर दीनांत. भोवशा मम्मी एकलीच खाता जायजय. तर म्हाका खंचें बरें जाता. म्हाका कितें जाय तें

मम्मी दीना. म्हाका जाय जाल्लें काडल्यार म्हाका मार्ता. विचारल्यारयी दीना अनी गाळी सोवता.

हें सर्व म्हाका कितें म्हण सुसनानातल्लें. पूण एक मात्र म्हाका समजाल्लें. मम्मी म्हाका बरें जांवचें दीन. त्या खातीर मम्मी नातल्ल्या तवळ हांवें तें काडन खावंक जाय."

म्हजे नेणते पांय गण.. गण.. आवाजासंगीं निदचा कुडाक चमकाले. हो एक दीस जावनासल्लो.

पूण अशेच दिसा उपरांत दीस उभले. कितल्यो राती उतरल्यो कितले दीस गेले. मयने संपले तें म्हाका कळीत नातल्लें. कित्याक म्हाका कळीत आसल्लें म्हाका जाय जाल्ल्या वसतूक मम्मिची अडकळ आसा म्हळ्ळें मात्र आनी तो एक दीस...

मम्मी खंय वचोनगी भायर सर्ताली. म्हजा मनांतच चिंतुंक लागलीं, आज कितें तरी करिजाय, कितें कर्चें.

शरोन... शरोन... मम्मीन म्हका आपयिल्लें.

"हांव मिसाक वेनां. खंय वचानाका.. घराच गव. त्या घरा मुकल्या गोत्या पाटल्या बांय कडेन वचनाका. मातियेंत खेळोंक वचनाका. मागीर म्हाका कळान तर तुका मार्तेलीं. वच भितर वच खाव्येर निदे."

हांव भितरल्या भितर संतोस पावलीं. म्हजीं चिंतां बळ जातेलीं.

घरा थावन मम्मी भायर सरोन पंद्रा मिनुटां उत्राल्लीं.

"घरालागिंच्या गोत्या पाटल्या बांय कडेन वचनाका" हांवें थंय गेल्यार कितें जाना? साकर काडची न्हय सांगल्यारी हांवें काडुंक नांगी? म्हाका ती बरी जावंक नांगी? ना, हांव थंय वेतेलीं. म्हजी वोडणी त्या बांयकडेन वेताली.

हांव धांवतालीं.... ती म्हजी धांवणी.

हां!.. कितेंगी म्हाका विचारुंक आसल्लें वडलिमांयकडेन.

मांय, बांयत कितें आसता?

'उदाक आसता पुता'

उदाक? हां उदाक थंड आसता न्हयगी? तांतून खेळोंक बरें जाता. मांय, उदकांत खेळ्ळ्यार कितें जाता?

ताप येता. शेळ जाता. सगळो दीस निदाजय पडना. आनी वोकात पियेजय पडता.

आतां म्हजो दुबाव परिहार जाल्लो. उदकांत केळचें, भोव संतोसाचें. मागीर ताप येंवचें तें कितें म्हण हांव नेणां पूण ताचे उपरांत निदचें. भारी बरें जाता. वकात!? हांव. त्या दीस मम्मीन म्हाका दिल्लें. तें गोड शरबताबरीं आसल्लें.

हांव धांवलीं.. म्हजे पांय धांवताले. आनी तांचेसंगीं हांवयी धांवतालीं. त्या बांयकडेन!

पांयाचे किणकुळे आवाज कर्ताले गण गण आवाज सदांचा भरिंच आयकातालो. पांयां पंदा तोपल्लो कांटो आज दुकानातल्लो, भोवशा दुखालो जायजय. संतोसान म्हाका

कळानातल्लें. अतां हांव बांय कडेन उभीं आसल्लीं.

"शरोन बांय कडेन वचानाका, हांव तुका मार्तेलीं". आवयचीं उत्रां आयकल्लीं प्रतिध्वनीत जातालीं. क्रमेण क्षीण जावन येतलो तो ताळो अनी अखेरेक शून्य.

मतिच्या अन्येका कोनशाथावन उदेतालो अन्येक आवाज!

"शरोन... तूं उदकांत खेळ्ळांय? हांव कोणी नातल्ल्या वेळार आमचा उदकाच्या टांकिंत खेळतां. कितली मजा जाता म्हण तूं जाणायगी? उदकांत खेळोंक बरें जाता न्हयगी?" मुकल्या घराचा अलेसाचो ताळो बळ जावन येतालो. क्रमेण तीं उत्रां इतलीं खंचल्लीं की दुस्रो ताळो या आवाज लीपल्लो. म्हजी कूड उदकांत उडोंक अन्रेग्ताली. आवय घरा येवंक अनीकयी वेळ आसल्लो. मांय निदेंत आसल्ली.

म्हजी कूड बांय आनी धर्णी मधें मालवली.

हा! एका थराचो उल्लास!

धडाल्ल!

म्हजी कूड उदकांत लीपल्ली! थंड उदाक, हिंवाळ अनुभव! उदकाच्या मट्टा थावन हळतार सकयल आनी सकयल.

तशेंच थळा थावन वयर आनी वयर. ही धांवणी रावल्ली. म्हजो उस्वास रावल्लो. म्हका कितेंच अयकानातल्लें. संसार स्तब्ध जाल्लो या हांव. वयर थावन बोबाट आयकाताली. पूण म्हजे कान आयकानातल्ले. वयर थावन सर्वा तिळतालीं. म्हजे दोळे उग्ते आसल्ले पूण पळेवंक सकानातल्ले.

वातावरण तशेंच आसल्लें.

पूण म्हजो उस्वास रावल्लो.

हांव मरण पावल्लीं सासणाच्या सासणाक. म्हजो खेळ रावल्लो. चिंन्नां रावल्लीं. अनी संसारी धांवणी प्रारंभ जाल्ली. ती खंयचर!?

इगर्जेची घांट डांय.. डांय आवाज कर्ताली.

पूण!

धांवां.. धांवा.. म्हण सर्वांच्या कानांक आयकाताली.

सदांच मम्मी म्हाका रडयताली आनी आज खुद्द मम्मी रडताली.

पांयांक किणकुळे आसल्ले पूण आवाज रावल्लो.

पांयांक तोपल्लो कांटो अनीकयी कातिभितर आसलो.

पूण तो तोपानातल्लो..

नेणारपणाचें एक मासूम मुग्ध भुर्गें आज संसारा हुज्रीं नपंयच जाल्लें... तें केदिंच कोणायच्या दोळ्यां हुज्रीं आयलें ना.

*** – ***

चाबूक

रातिचीं वरां ०१.१२....

फा. प्रकाश एकाच्चाणे खटल्यार थावन उटोन बसलो. सदां निदच्या वेळा पर्माणे तो नीदल्लो तरी किंचीत निदेचीं ल क्षणा दिसोन आयलिंनांत. आयनाराच्या मिसा पयलें सुशेगात विशेव तो आशेल्लो तरय एक मटवी निदेझळक लागशिल्यान पाशार जालिना.

चिंता उंचाबळ दऱ्याच्या ल्हारांपरीं एका पाटल्यान एक म्हळ्ळ्या बरीं आनी एका वर्नीं एक बळाधीक जावन मतिच्या कोनश्याक आदाळनाना ताचे थंय आसल्लें समाधान सुळियेक शिर्काल्लें.

याजाकपणाच्या पाटल्या दोन वर्साच्या जिण्येंत आसें केदिंच भगोंक नातल्लें.

खटल्याच्या दाव्या कुशीक आसल्ल्या वणदी वयल्या आल्तारिचेर तांबड्या दिव्याचो मंद उज्वाड झळकातालो आनी ताचे पंदा उबी आसची क्रुसिफिक्स रगता वर्णांत प्रकासताली.

ताणे आंगावयलें टी शर्ट काडून, हांतुळणार उडवन, जनेल उग्तें करून भायर नदर मारली. हर्द्यार आसल्ल्या केसां मधें पुटोन म्हळ्ळ्याबरीं येंवचे घामा थेंबे चांदन्या उज्वाडाक मोतियांपरीं पर्जळताले. गोमत्या वयल्या रुप्याळ्या चेयनीक उमकाळचो लोहाचो खुरीस त्या शीतल हव्यांत कुडीक थंडाय दिता तसें भास जालें ताका.

निसर्ग आनी मनीस...! अप्सेंच हळू उदगार ताच्या वोंटा मधे उदेलो. व्हय, मनीस निसर्गा खातीरगी या निसर्ग मनश्यां खातीर रचल्लो..? भायलें वातावरण कुडीक थंडाय दिता तर कित्याक बागलां जनेलां दांपून निदतांव?. हिंवाचे बचावे खातीर बागलां जनेलां दांपल्यार वयल्या पांको कित्याक घुंवता? पांको गर्ज आसा तर आपणाच्या आंगार दाट रतन कांबोळ कित्याक? रतन कांबळी भितर ऊब आशेंवच्या कूडीक घाम कित्याक सुटता?

मनश्याकूळ आज गुस्पडायेंत शिर्कालां..!!

खरेंच सांगचें तर मनीस निसर्गा थावन फळापळ घेता, मनीस आज प्रकृतेचो गुलाम जावन बदल्ला.!? तो एका तत्वशासऱ्या बरीं चिंतुंक लागल्लो. ओत्तडांत तो सांपाडल्ल्यान सिंतिमेंताळ जाल्लो.

"आंत्रळा वयलीं सुकणीं तीं वोंपिनांत या लुवानांत आनी तीं सुशेगात आसात. रचल्लो देव तांका पेंस्ता, फाल्यांची खंत तांका ना. तुमी तांचे वर्नीं कितल्यागी वांट्यानी उंचले जावनासात. तसें तर खंत कित्या खातीर?" वांजेलांतलीं उत्रां आतां ताका कांतायलागलीं. उत्रां खरीं जावनासल्लीं.

सेमिनारिंतल्या पाटल्या धा वर्सानीं ताणे तत्वशासत्र, मनशासत्र आनी देवशासत्र तसल्या सभार विभागानीं आध्यायन ताणे केल्लें. मनीस आसक्त, दीषट नां तर चस्मा गर्ज आनी पावसाक सत्री आनी विशेवाक मात्या वयर एक पाकें.!! "देवान रचताना मनश्याक सर्व रचणेच्याकी ऊंच जावन रचल्लो. तर आज मनीस कित्याक मनजातिच्याकी कीळ?... आसल्या सभार सवालांनी सकाळ उदेता पऱ्यांत धोसलें ताका. परत निदेन ताका बिल्कूल वेंगलेना.

व्हय, फा. प्रकाश आज आशांत जाल्लो!! हाका कारण आसल्लें.... याजकपण!!

एका ऊंच उद्धेशा खातीर ताणे हो भेस विंचल्लो. आनी ताच्या निर्धारा थंय सेमिनरींतल्या त्या तरबेतिच्या धा वर्सांनी एकच्च एक पावटीं विचलीत तो जाल्लो ना. संसारीक जिणी आनी तसल्या वोडन्या थावन ताका संपूर्ण नियंत्रण आसल्लें.

देवाचें उतर पर्गटचें प्रामुख्य ध्येय तर दुबळ्या दाकत्यांची सेवा मिसांवाचो इरादो जावनासल्लो.

उंचले चिंताप आनी अखंड भर्वसो!!

पूण, हकीगत वेगळीच जावनासल्ली.!

समर्पीत जिण्येची वाट आज दुस्रेच्च दिशेन चमकाताली. सहायक विगार जावन पाटल्या दोन वर्सांनीं ह्या पिर्गजेंत आयिल्ले थावन पिर्गजे इसकोलाच्या आडळतेदाराची जवाब्दारीय ताच्या मात्यार पडल्ली. पवित्र पुसतक आसाजाय जाल्ल्या हातांत लेखपाक पळेंवचे बूकानी ताका ग्रासिल्लो. ग्रेसत आनी मध्यम कुटमाचांकच्च साध्य जावनासच्या इंगलीश माध्यम इसकोलाची जवाब्दारी ताचेर थापल्ली. आध्यात्मीक शिकपान व्यवहारीक वाट धरल्ली.!! एक उद्योगीक मनीस जावन ताका पर्तिल्लो.!!

दुबळ्या दाकत्यांची सेवा कर्ची आशेची आंक्री फुटोन किरलोन येताना एका अद्रश्य सत्केन मुळा थावन खिंमचून उडयिल्ली. दफ्तराच्या च्यार वणदी मधें आसल्लें मेज आनी कदेल सोडल्यार जनेला भायर आसच्या त्या सिमेत्रिंतले सरल्ल्याचें फेंडच ताचे सांगाती जावनासल्ले.! आनी तांच्या मात्या थळार पूरल्ल्या विवीध रंगाळ आनी वेवेगळ्या आक्रतिंच्या सिमेटिच्या तशेंच रुकाडाच्या खुर्सा मधें आपणाचो खुरीस खंचो म्हण सोदना कर्चेंच ताच्या विरामाचो एक वांटो जावनासल्लो.!!

"हें काम तुमचें न्हय फादर, तुमी आमचें काम केल्यार आमी कसलें काम कर्चें?" पाटल्या दिसानीं बिकोम शिकोन काम नासताना बेकार आसल्ल्या एका युवजणान खुशालायेन सांगल्ली उत्रां हीं.

उत्रां खुशाली तरी ताचे पाटल्यान कोडू सत आसल्लें. एका व्यकीक काम मेळल्लें तर एका कुटमाची भूक थांबती आसल्ली कोण्णा.!

आज आयताराचो दीस वरां सकाळिचीं ३.३५. हप्त्याच्या दिसांनी सदां अर्ध्या वरांची मिसां भेटंवचीं, आयताराचें दुस्रें मीस आनी ताच्या पाटल्यान भुर्ग्यांक दोतोर्न, इतलें सोडल्यार ऊरल्ल्यो इसकोलाच्यो राटावळ्यो. आयची सकाळिचीं तयराय आजून बाकी आसल्ली.

आर्स्या मुखार उबो जाल्ल्या ताका मुखामळार खाड दिसलेना तरी नीद नातल्ले वर्वीं पुरासाण उटोन दिसताली.! हांव आल्तार भुर्गो आसताना, त्या काळाच्या पाद्रिंक मुखमळार एका थराचो दैवीक पर्जळ दिसतालो. आनी आतां तर्न्या प्रायेरच रग्ता वोत्तड आनी गोड मूत म्हण विवीध थरांची अस्वसतकाय इनाम जावन लाभल्लें नवी भांदपां उभार्च्या धांवणेचो प्रतिफळ जावन.!

विगारान पयलें मीस प्रारंभ केल्लें. फा. प्रकाश कोयारिसतां मधें पियानोर बोटा चरायतालो. आतां विगार वांजेल वाचून शिकवण दितालो.

"देंवाळांत व्यापार"..

व्हय देवाळांत व्यापार कर्तेल्यांचेर जेजू रागार जाल्लो. पवित्र जाग्याची धेस्वाट कर्तेल्यांक बूद शिकवंक ताणे कमर बांदल्लें.

"आनभावडत्यानो म्हज्या बापाचें घर तुमी व्यापाराचें केंद्र केलां" ताच्या कठीण उत्रांक फूड करुंक कोणच्च रावलोना.....

विगार बापांचो शेर्मांव बोव गंभीर जावनासल्लो. दुसऱ्या मिसाच्या शेर्मांवाची फा. प्रकाशानय बरी तयाराय केल्ली. कित्याक हें सत ताच्या जिण्येक आनी चिंन्पाक ताळ पडनालें. हो विचार ताच्या व्यक्तित्वाचेर गंभीर परिणाम घालुंक पावल्लो. ह्याच्च कारणांच्या नियाळांत आदल्या रातीं तो निदोंक सकलोना. आज तो काळजा थावन उलवंक आत्रेगलो.!!

नालिसाय!!

नालिसायेंत बुडोन आसांव आमी आनी संसाराक हासोन फटयतांव.

आदल्या आयतारा होलाच्या भांदपाविशीं चलल्ल्या तर्कांत एका तर्नाट्याच्या चिंन्पा पाटलें राजांव ताका सार्कें दिसलें.

"कोरोडानीं खर्चून उभें केल्ल्या इगर्जे बांदपानीं गोर्वांच्या गोट्यांत जल्माल्ल्या जेजूक सोदतातगी तुमी?. बांदपा–इसकोलां–होलां आनी कांपलेक्सां होच्च आमचो शवटगी? असेंच मुखार वचत तर आनी थोड्या वर्सानीं 'बार एंड रेसटोरेंट' संस्थ्याचो वांटो जांवचे दीस चड पयस नांत, अनी हांव हें तमासो कर्न नां". तर्नाट्याचीं उत्रां तीक्ष्ण आसल्लीं तरी सत जावनासल्लीं.! इगर्जेच्या कांपलेक्सांतल्या शांती–सागर बार आनी रेसटोरेंटा विशीं कोणेय उल्लेख करुंक नातल्लो.

"देवाळांत व्यापार"..!!

आसें जावंक सोडचोना हांव, फा. प्रकाश गर्जालो. हां सर्व बदलून सोडनलों. ताणे निचेव केल्लो!! एक जागरण हाडुंक आसल्लें. एक क्रांतिकारी उदेल्लो..!! कोणे तरी मेट मुखार दवरुंक जाय आसल्लें. आनी आज फा. प्रकाशान एक्सू्यान झूज मांडची येवजण केल्ली. सार्कीं त्याच्च परीं, जेजून उटायिल्ल्या आवाजा परीं.!!

कोयारिसतां गायान गायतालीं. कोयारिसतां पाटल्यान वणदीर दोन चाबुकां उमकाळचीं गमनाक ताच्या गेलीं.

खंच्या काराणा खातीर चाबुकां हांगासर उमकाळतालीं म्हळ्ळें सवाल ताका कांतयनालें तरी आयच्या दिसा ताची गर्ज दिसोन आयली. त्या चाबकांची मूट ताणे आरायली, एका थराचो उध्वेग आनी आवेश ताचे थंय भर्ताना ताका वेगळोच्च अनुभव जालो.

ती भांग्राळ्या झरी संगी रायापरीं पर्जळची मुसनायकी! मात्या वयल्या पाक्यार झिळमिळचे मोलाधीक दिवे! मटवी वुसनुरां, आंग भर्न भांगार आनी दाट देगेचीं कापडां, कुमगारा वेळार आवज उटंवचे दाट हिलाच्यो वाणो, रंग रंगाळ वोंटा मधें पवित्र एवकरिसत !!

फेशनांच्या रंग मंचाक बदलाल्लें देवाळ... इसकोला खातीर डोनेशना, होल बांदच्या खातीर मनवी पत्रां आनी विदेशाक भेटो!! मारबल फात्रार चडीत दीवन हेरांचाकी पयलें नांव कांतांवचो भरम!! फिर्गज फेसतांक उबारल्लीं तीं स्टोलां, आनी मिसा वेळार बोबाटचीं लावड स्पीकरां !!. एका वर्नी एक फा. प्रकाशाच्या मती पडद्यार उदेवन गूंड प्रभाव घालुंक

लागलीं.

फा. प्रकाशान चाबूक बळान वोडचें प्रयत्न केलें. दोन चाबुकां मधल्या आर्द्या वर्तुलांत आसें बरवन आसल्लें" हांव तुमकां शिक्ष्या लावंक येवंक ना, बगार आयलां सुटका दीवंक"

चाबूक आतां फा. प्रकाशाच्या हातांत आसल्लें. कोणा थावन प्रारंभ कर्चें? विगाराकगी जो इसकोलाचे पयशे आनी इसकोलाचें लेख म्हजे कर्ना करयता? कोणाक मार्चें? कसल्या कामनिंय हात दिनासतां फारिजेवा परीं सवालां घालून वेळ विभाडच्या पिर्गज सलहा मंडळिच्या सांद्यांकगी? कोणाचेर जुलूम चलंवचो? पुबलिकानां बरीं मुखल्या बांकानीं बसोन दिंबियानी पडोन फटकिरो वेस पांगुर्च्या आनी इगर्जे भायर गेल्लेंच पेंज्झो गाळी येटच्या जम्याकगी? पवित्र येवकरिसता वेळार फेंर्टिकोंत रावोन बिडी-सिग्रेट वोडच्या दादल्यांकगी? या क्रिस्मस आनी पासका मिसा वेळार पादऱ्याबाच्या घरा पाटल्यान एकामेकाच्या वेंगेंत सूख सोदच्या यूव जोडियांकगी?

कोणाक आनी कोणाक पयलें..? या अपणाकच्च?

आपणाकच्च? सवाल या जवाब? एक ताळो गुंडाय थावन बोबाट मार्तालो.

हांव कोण जावनासां? हांव जेजूक समानगी? लोकाक बूद शिकवंक हांव योग्यगी?

जेजूक ताणी खुर्सार मारल्लो! ताणीं ताचेसंगी जेवल्ल्यानीं, ताचे संगी रावल्ल्यानीं, ताची शिकवण आयकाल्ल्यानीं, ताचीं आजापां देखल्ल्यानीं. तर हां खुर्साच्या मर्णाक तयार आसांगी?

"खुर्साया ताका खुर्साया"....

कांट्याचो मुकूट, जेरबांदाचे मार, थिंपी आनी निंदा...

"खुर्साया ताका खुर्साया"...

व्हडा आवाजासंगी लोका जमो दांडे, दिवटोणी आनी फातर घेवून आपणाक दांवडावन हाडतात तसें भगलें फा. प्रकाशाक.

तुंयी तांचे मधलो एकलो न्हयगी? पेद्रूक घाल्लें सवाल ताचेर उडायिल्लेपरीं भगलें ताका.

"खुर्साया ताका खुर्साया".... कितलो आवाज बळ जावन येतालोगी तो तितलोच्च आसकत जावन येतालो.

ना हांवें सोम्याक समान जावंक साध्य ना! भराधीक खुर्साचें मरण म्हजेवर्वी खंडीत साध्य नां! भितरलो उजो पालवोन अयिल्लो.

विगारान कुमगार वांटून जाल्लो फा. प्रकाशाविणे.

फा. प्रकाश दुसऱ्या मिसाचे तयारायेक आयतो जालो तिच्च झिळमिळची मुसतायकी, त्याच पर्जळीत दिव्या पंदां...!!? तिच्च शिकवण, तिंच उत्रां आनी नव्या भांदपाविशीं पयश्यां खातीर लोकाक कळवणी...!!!

*** – ***

(पयणारी, २०१८)

सिद्दांतां

०८:४७

हेरिटेज रेसिडेन्सिच्या तीसऱ्या माळियेर, लिफ्टाथावन भायर येताना, रायनान आपल्या वोचाचेर नदर मारली. नम्यारल्ल्य वेळापरास पयलेंच पावल्लो तो.

रूम नंबर ३०३ रेसटोरेंटाच्या केबिनाबरीं सजयिल्लें. उरूट मेजाभंवतीं स कदेलां मांडल्लीं तर, एका कोनश्याक आसल्लो एल सी डी पर्दो मीटिंग रुमाक जेवणासालांत बदलिल्ल्याची गवाय दितालो.

कोनश्याक आसच्या मिनिबाराच्या पाक्याथावन जळचो मंद दिवो. पेंदा आसल्ल्या विदेशी सोऱ्यां बाटल्यां वयर पर्जळतालो. त्या सोभायेमुखार सुताऱ्यान नाजूक थरान कांतयिल्लें रुकाडाचें काम आपलो प्रभाव होगडायलांशें दिसतालें.

रायन बसका घेवन, ग्लासांत भरल्ल्या निनळ उदकाक घोट मार्न, फेंनाचेर बोटां चरवंक लागलो. डोकटर नरेशान ताका नोव वरांचो वेळ दिल्लो.

रायन मथायस!!

पाटल्या पंद्रावर्सांनीं हें नांव पांवड्या पांवड्यार वळकिचें जाल्लें. ल्हान श्हेरांत, लगबग डजनाभर बांदपां ताचेवर्वीं उबीं जाल्लीं. मदल्या वर्गाच्या लोकाच्या हाताक पांवच्या मोलाक तो फ्ल्याटां तो विक्तालो. क्रिसतांवांक एक पात्येणेचो बांदपी म्हण फामाद जाल्लो. दिल्ल्या पयश्यांक पुर्तें मोल म्हण लोक समजाल्लो.

एका उत्रान सांगचें तर, रियल एसटेट वेव्हारांत, 'ड्रीम्स कनस्ट्रक्षन्स' हाचें नांव उंचायेक पावल्लें.

डोकटर नरेश भितर रिगलो.

तूर्त मिटिंग म्हळ्ळेपरीं, फकत एका दिसाच्या ल्हान आवदेभितर डोकटर नरेशान ताका आपवणें धाडल्लें.

डोकटर नरेशाच्या दिश्टिंत हें एक मिटिंगापरास एका थराच्या सोल्ल्याची तयाराय.

डोकटर नरेश!!

ह्या नांवाक ह्या श्हेरांत वळकानातल्लो कोणयी नातल्लो.

नांवाडदीक 'न्युरो सर्जन' म्हणजे मेंद्वाचें ओपरेशन कर्च्यांत ताचे तितलो चतूर कोणयी ह्या श्हेरांत नातल्लो. ताचेहातीं जायनातल्ली केस आनी कोणाथावनयी जायनां म्हळ्ळें सर्वांक कळीत आसल्लें. मदल्या प्रायेचो तरी ताच्या अनभोग आनी जाण्वायेन सबार पिडेसतांक मर्णाच्या दावलेथावन बचावी ताणें दिल्ली. ताचें वेक्तित्व विशिषट. तर्न्या दाक्तेरांक तो एक डायनामीक हीरो. न्यूरो सर्जरिंत सनद जोडच्या दाक्तेरांक तांचेबरीं नांवाडदीक जांवची आशा. ताची वयक्तीत जिणी खंच्याय सीनिमीय पात्राचें चिरण तशें भग्तालें. ओपरेशन कर्ता म्हण सर्वा सांग्तालीं. सिग्रेटिची घाण, ताच्या लागशिल्यान पाशार जाताना नाकाक आदाळताली. ओपरेशन थियेटरांत कुटका या पान खातासताना, थुकच्याक आयदान धरुंक नर्सां या शिकच्या दाक्तेरांक नम्यार्तलो म्हण खबर आसल्ली. ताच्या घरा वचोन पयस्यांची

थयली दीनासतां, ओपरेशनाक आयकना म्हणोन ताचेर दुरां आसल्लीं.

हें सर्व ताच्या जाण्वाय या यशस्वेथंय बोट जोकिनातल्लें. तसलें अथवेंच वेक्तित्व तांचें!

रायन आनी नरेश!!

विदेशी विसकेचे बर्फान भरल्ले ग्लास, संसारीक उलवण्याण मुखारून गेले. दुस्रे पावटिंच्या ग्लासार गंभीर उलवणें सुरू कर्चे मधें मोबायल फेंनांनी अडकळ हाडल्ली.

मानेसत!!

श्हेराचे दोग मानेसत एका सोल्ल्या खातीर मेजाभंवचीं जमल्ले. तांचेमधें गूंड इश्टागत नातल्ली तरी एकामेकाक ते दोगी भिल्कूल अपरिचीत न्हय. लयन्स क्लब्बाच्या पार्टेवेळीं ते सभार पावटीं मेळल्ले.

तिस्रो पेग तयार जाल्लो!

संसारांत जांवच्या चडताव मीटिंगांक सोऱ्यान बर्पूर रंग हाडल्लो! हऱ्येका तर्कापाटल्यान, वेवेगळ्यो अभिपरायो आनी अखरेक एका ताळ्यान येंवच्या निर्धारांत विसकेचो पात्र महत्वाचो, सबार सोल्ले जाल्ले.

"आमीं आतां गर्जेचें उलव्यां" डोकटर नरेशान आपलो मोबायल स्वीच ओफ कर्चेसंगीं रायनाचेर एक मटवी दीश्ट घाली आनी हिशारो समजल्ल्या रायनान आपलेंपण बंध कर्न पयस दवरलो.

"श्हेरांत 'संजीविनी मल्टी स्पेश्यालिटी होस्पिटल' हाची येवजण तयार जाल्ली ती तूं बऱ्यान जाणांय. त्या होस्पिटलाविशीं चडीत तुका समजांवची गर्ज आसचिनां. कित्याक म्हळ्यार हाचेविशीं हऱ्येका थरान तूं जाणां आसल्ल्यांत सबार सिवील कनस्ट्रक्षन पंपेन्यां पयकी तुज्या कंपेनीन आसक्त दाकयिल्ली हाका साक्स." दाक्तेरान व्हड एक घोट मारून मुखारिलें.

"ही आस्पत्र ह्या श्हेरांत सर्व आस्पत्रें प्रास चडीत पिडेसतांक सेवा दिंवची मात न्हय आसतां अत्याधुनीक सवलत्यांनी भरल्ली आसतली. तेगां भागिदारां मधें हांव एकलो आनी दोग भागिदार विदेशी जाल्यान आनी तशेंच ते वयजाकीय शेतांतले न्हय जाल्ल्यान, बांदपाच्या पांवड्याथावन आडळतें चलंवच्या पऱ्यांत सर्व जवाभदारी म्हजीच"

"मटव्यान सांगचें तर हें कोंटऱ्याकट तुका मेळचेबरीं अक्र्चें म्हज्या हातांत आसा. हाचो मतलब हो न्हय की तुवें सर्वांपरास उणें कोटेशन दिलांय या ऊरल्ल्यां प्रास तूं ऊंच म्हण भिल्कूल न्हय."

दाक्तेर आपलो चस्मा एका बोटान पाटीं लोटून एका घडियेक रायनाक पळेवंक लागलो.

'तशें तर आमच्या कंपेनीक विंच्यांत कितें मतलब म्हण जाणां जाव्येतगी?' रायनान इरादो समजोंचें प्रेतन केलें.

"थोडीं बांदपां तुवें उबारल्यांय. तूं ह्याच श्हेराचो आनी वळकेभितरलो. इतल्या व्हड प्रोजेक्टाचें काम तुवें हातीं धरल्यार तुका ह्या श्हेरांत मात न्हय, लागशिल्या श्हेरांनी नांव

येतलें. तुका हाचेपरास उंचल्या पांवड्याक पावंवची श्याथी म्हाका आसा. एकामेकाच्यो गर्जो तूं समजोंक सक्ताय" दाक्तेरान सिग्रेट जळयली.

रायनाच्या वेव्हारीक चिंत्पाक दाक्तेर बदलेक क्रिनेंगी आशेता तें खचीत जाल्लें. "म्हजे थावन कितें आशेताय?" कपलार मिनिरो घालन विचारलें ताणें.

"ह्या प्रोजेक्टांत तुका पांच कोरोडांचो मुनाफें आसा. ताचे १०% म्हणजे पन्नास लाख, कमिशना लेकार" दाख्तेरान नीट प्रसताप मुकार दवरलो.

"डोकटर नरेश.. तूं बऱ्यान जाणांय. आमची कंपनी कोंटऱ्याकट वांकड्या वाटांनी आपणावंक वचाना. आमी दिल्ल्या कोटेशनांत उंचल्या कालेतिच्या साहेतिचें फावोतें मोल दाखयलां. आनी तुवें सांगचेनितलो मुनाफें खंडीत ना"

डोकटर नरेश झड लायतानांच फळ लुवोंक पळेनालो.

"रायन वेव्हारीक चिंत्पाचो म्हण हांवें लेखल्लें" गुन्काची पेकेट ताळ्यांत देंवयताना, डोकटर नरेश, एका वयजापरास, आंगडिंनल्या बनियापरीं दिसोंक लागलो.

"वेव्हार म्हजो प्रामाणीक. म्हाका म्हजिंच म्हळ्ळीं सिद्धांनां आसात. आनी ह्या वर्वीं ह्या शेहेराक उंचल्या मट्टाचीं घरां आनी रावळेरां आमी दीवंक सकल्यांव."

"रावळेरां मनश्यांच्या वसतेखातीर. हांगासर तूं आस्पत्र बांधनाय. आनी आस्पत्रेंत कोणंच रावोंक आशेना. फरक तूं पार्कुक सकलोनांय" दाक्तेर राजांव उलयतालो.

एका नांवाडदीक दाक्तेराचें चिंताप रायनाचो निर्धार दंडळावंक सकलेंना.

ताका सोल्लो मंजूर नातल्लो!!

ताचे थंय ताचेंच वेक्तित्व आसल्लें तें नास करुंक नाका आसल्लें.

"चडीत मुनाफया खातीर ओपरेशनावेळार तुमीं वापार्च्यो साहेती या मनश्यांच्या कुडिंभितर दवर्च्यो नकली भात तुमीं कीळ मट्टाच्योच वापार्नातगी म्हण दुबाव भग्ता म्हाका " रायनाच्या चवत्या पेग्गाथावन चिंतिनासतानांच सवाल उटयिल्लें.

"तूं आमच्या दैवीक कामाचेर बोट जोक्ताय"

"तुजो निर्धार अखरेचोगी? चिंतून पळे" दाक्तेराचो फोन सायलेंट मोडार आसल्यारयी तीन मिस्ड कोल्स दाकयतालें.

"म्हज्या सिद्धांतांथावन हांव मेकळो जांवचोनां" रायनान खचीत केल्लें.

"तूं आनी तुजीं सिद्धांतां. तुंच दवर, वाटो सबार आसात" नरेशान फोन उबारलो. "भोवश्या आस्पत्रे थावन जावंक पुरो"

एका कोनश्याक चमकोन ताणें विवर घेंवचो पळेवन रायनाकयी घरा वचोंक तडव जाल्लो.

डोकटर नरेशान जांव, प्राय, खंयचर आनी केदाळा म्हळ्ळो विवर घेवन जाताना, रायनाकयी घराथावन फेंनां येवंक सुरू जाल्लीं. पूण ताणें चिंतल्लेपरीं बायलेचें फोन न्हय.

रीमा!!

ताची भयण. फटाफट कोल कर्न आसल्लें.

फोन कानाक दवर्न, बागलाभायर होटेलाच्या कोरोडोरांत पासायो मारिलागलो.

रीमा कावजेल्लें. ताच्या उत्रां मधें रडण्याचो आवाज चडीत आसल्लो.

"समीर अवघडांत गंभीर थरान घायेवन, अथेन्स होटेलाच्या तूर्त विभागांत आसा. ताचें बायक लोरियेक आपटोन मात्याक गंभीर मार जाला. कोमांत आसल्ल्या ताच्या बोल्सांतल्या फेंनाथावन पोंलिसांनी म्हाका खबर दिल्ली. कशें पुणी कर्न ताका वांचय. ताचेवीण हांव जियेवंक सकचिंना" रीमाचें रडणें विशेस आसल्लें.

एक लांव श्वास सेवलो ताणें

कपलार उदेल्ल्या मिरियांक बोटांनी खोर्पिलें.

समीर!!

रीनाचो क्लासमेट जावन ईश्ट जाल्लो.

ईश्ट क्रमेण बोयफ्रेंड जावन बदलाल्लो.

सळावळ घरा भेट दिंवची मात न्हय आसतां, बायकार भंवचे पऱ्यांत पावल्ली.

सिवील इंजिनियरिंगांत सनद जोडल्ल्या तक्षण रीनान ताका कंपेनिंत घेवंक ओत्ताय केल्ली. रीनाच्या खुशेक खाल जावन मात न्हय आसतां समीराच्या आकर्शीक वेक्तित्वांत, उंचलो फुडार दिसोन येतालो.

अशें जाल्ल्यान रायनान ताका "प्रोजेक्ट ईनचार्ज" जावन नमियारल्लो.

रायनाचें लेख हांगासर चूकल्लें.

दिसानदीस चडत वेच्या वेळ रातीं पऱ्यांतल्या पार्त्यांवर्वीं ताचें गुमान जवाभदारेथावन पयस वरुंक पावल्लें. हाचेपयलेंय तीन पावटीं तो रसत्या आवघडांत सांपडल्लो तरी मतीक उज्वाड येवंक नातल्लो.

तीन च्यार पावटीं होटेलांनी पियेंवण्याच्या आमालार गलाटो कर्न मार खावंक पडल्ले.

एक पावटीं पोंलिसांचो सयरो जाल्लो!

आमालार गाडी चलवन एका भुर्ग्याचो पांय मोडल्ल्यान कोडनिंत केज चल्ताली.

कंपनिच्या लेखांत गडबड दिसोन येताली.

सिमेंट सपलायराथावन कमिशन घेवन कंपेनिचो मुनाफें फार्तालो मात न्हय आसतां नांव पाड कर्तालो.

तितलेंच न्हय आसतां, आयलेवारच प्रतिस्पर्धी संपेनेसवेंय हात मेळोवन आसा म्हण रायनाक कळोन आयिल्लें.

ह्या सर्व संग्तेविशीं रायनान ताका चत्राय दिल्ली. ताचे उपरांतयी समीराक रायनाच्या दोळ्यांक दोळे मेळंवच्यांत कितेंच अडकळ भगानातली.

रीमा ताच्या जिण्येंत गुंडायेक रोंबल्लें.

रीमा म्हळ्ळें ट्रंप कार्ड आपणासवें आसता पऱ्यांत रायन अपणाचें कितेंच बिगडोंक

सकचोना म्हण ताणें आपल्या वर्तुलांत गाजंवचें रायनाच्या कानाक पडल्लें.

समीर रयनाच्या जिण्येंत गिळुंक या थुकुंक जायनातल्ली उंडी जावन बदलाल्लो.

असल्या परिगतेंत ताच्या एकाच मोगाच्या भयणीन समीराच्या जिवच्या बचावेखातीर बोब मारल्ली!

संदिगद परिगतेंत तो शिर्काल्लो!!

डोकटर नरेश तुर्तान वेच्या तयारायेर आसल्लो.

"बरें तर रायन. हांगासर आमीं चडीत वेळ विभाडन क्रिनेंच फायदो ना. म्हाका एमरजेन्सिंत एक पेशंट आसा. रसन्या आवघडाची केज. हांवें घळाय करूंक जायना. वेळ भोव मोलाधीक." म्हणात डोकटर नरेश बागला नेवशीं सरारां मेटां काडुंक लागलो.

"पेशंटाचें नांव समीरगी? थोड्या सेकुंदाचें मौन!

"प्राय २९ वर्सां?" एक लांब श्वास!

"मोटर बायक आवघड आनी कोमांत!?"

रायनाचीं तीन सवालां आयकोन डोक्टर नरेशाक विज्मीत जांवचें बराबर आतुरय वाडली.

"हूं" व्हय म्हणच्याबरीं दात्तेरांनी तकली हालयताना, रायनाच्या कपलाथावन देमवोन येंवची बारीक घामाझर दात्तेराच्या गुमानाक येनासतां रावलिनां.

"कितल्या घडीस आसा? जिवाक कसलोय बादक?" रायनाचो ताळो गदगदीत जाल्लो.

"रायन. मेंद्वाक मार *(Brain injury and internal bleeding)* आनी आंतरीक रसग्तास्राव. खंडीत जावन भोव मारेकार. रग्तास्राव आपलेसनर्की रावल्यार बरें आसा. पूण हें गेटे जाल्लें रगत मेंद्वाच्या शिरांक लुक्साण कर्ता जाल्ल्यान, हो वेक्ती कोमाथावन भायर येनासतां आसचो संभव आसा. क्रिनले दीस, हाफ्ते या मयने सांगोंक जांशेंना. आनी एकावेळार कोमाथावन भायर आयल्यारय खंचे तरी ऊण खंडीत आसतले"

"ऊण..? (*Disability*)!? रायनाचीं उत्रां कातर्न दात्तेरान मुखारिलें.

"शेळिपिडा *(Paralysis)*. मनिची असकल्काय, असें सांगचें तर सबार आसात"

"डोकटर नरेश, समीर म्हजो खास मनीस. हामव नाचो सांभाळनार म्हण तुवें चिंत्येत, ताची चिकित्सा म्हजी उंचली जवाभदारी." रायनान हात उदारे केले.

"तशें तर ओपरेशनाची गर्ज पडल्यार पयश्यांविशीं फिकीर कर्ची हांगासर गर्ज आसची ना"

एका घडियेक रायनाच्या मर्तित सबार पिंतुरां दांवोंक लागलीं.

रीमासंगीं एक असहायक मांद्रेक शेवटाल्लो तर्नाटो.

असहायक! निसतेज वैजिटेबल!!

रायन हाका तयार नातल्लो!!!

"ओपरेशन?" रयन घुस्पडल्लें जाळ सोडयतालो.

"पिडेसतान वांचोन उर्चो आवकास उणो. संपूर्ण थरान पाटीं पर्तुंची साध्यता आसा. असले पिडेसत चड जावन ओपरेशन थियेटराथावन भायर येनांत जाल्ल्यान, पिडेसतांच्या वारेसदारांक चडीत रिसक. पूण दात्तेरांची रिसक उणें" दात्तेराच्या उत्रांनी मनशापण उणें दिसतालें तरयी राजांव आसल्लें.

रीमा आनी समीर!!

पयशिल्या पयस पऱ्यांत सार्कें दिसानातल्लें!!

"डोकटर नरेश. हांगासर पिडेसतान ओपरेशन थियेटराथावन जिवंत पर्तोंक न्हजो. टेबलारच.. तुजें फावोतें मोल हांव फारीक कर्तलों." रायनान निचेव केल्लो.

सिद्धांत! सिद्धांत!!

"देवा उपरांतलो जागो आमकां दितात. आमी जीव वांचावंक दाख्तेर जातांव. सनद जोडल्ले वेळार आमी सपेंत घेतांव. निश्कपटपणांत आमी पिडेसतांची सेवा कर्चेपासत. ह्या संसारांत अजून दात्तेरांक उंचलो मान आसा. हजार हजार जीव मर्णाच्या दांवलेंथावन चोर्न आमी पाटीं हाडल्यात. तूं कितें आमकां कसायगार म्हण चिंताय?" डोकटर नरेशाचो आवाज चडोन येंवचो रायनाच्या गुमानाक आयलो.

"सोल्लो! सोल्लो!! तुज्या नव्या आस्पत्रेच्या बांदपाचें काम हांव हातीं घेतलों, आनी तुवें घाल्ल्या हर शर्तांक हांव वोप्तां"

डोकटर नरेशान रायनाचो हात हालयलो.

रायनाच्या तोंडार मंद हासो आसल्ल्यो.

*** – ***

(पयणारी, २०१८)

प्रोफेसी

सांजेची वोरां चार जावन तीन मिनुटां जाल्लीं. नवीनान आपल्या मोटार बैकाचें स्थ्यांड वोडन चावी बोटां मधें खेळायित्त मुकल्या बांदपाचेर नदर मारली. 'शांती विहार' बोर्डिंग ऍंड लाडजिंग!

तो पर्नो तगडाचो बोर्ड अजून बदलोंक नातल्लो. नारायण शास्त्रीन चार वोरार ताका भेटेचो वेळ दिल्लो. नवीन चौधुरी!!

आसपासच्या गावांत परिचीन नांव जावनासल्लें. भूव्यवहारांत ताणे आपलिच्च प्रगती केल्ली. हंता हंतानीं ताणे जयनची शिडी चडचें प्रयत्न केल्लें. ह्या थोड्या वर्सानीं सबारांक वसते जागे या घरां घेवंक ताणे कारण जाल्लें मात्र नहीं आसतां सबारांची आसत फावोन्या मोलाक विकुंकयी ताचो हात आसल्लो. पेपरानीं ताका इसनिहारां घालंवची गर्ज नातल्ली.

पात्येणेचो तर्नाटो म्हण ताका सबारां थावन होगळीक मेळल्ली. सुर्विल्या दिसानीं एक 'एजेंट' या 'दलाली' थावन प्रारंभ जाल्लें पयण रियल एस्टेट बीसनेस म्यान जावन बदलाल्लें. घरां बांधून दिंवचीं कोंट्रेकट तो घेनाल्लो.

नवीनान सिग्रेट जळवन 'शांती विहार'च्या शिडियेचीं मेटां चडालागलो. मेटां धुळिंत बुडोन गेल्लीं. थंय थंय शिंपडाल्लो कागदाचो कचरो आनी पान बिडा खावन थुकून घाल्ल्यो वळदी पळेताना चाळीस वर्सां पनऱ्या बांदपाची चरित्रा पाचार्तली.

'नारायण शास्त्री!!'

तांबड्या अक्षरानीं तगडाच्या बोर्डार बरवन वणदिचेर खिळायिल्लें. 'केरळांत तरबेन जाल्लो. ज्योतिषय शास्त्रांत राज्य मट्टार प्रख्यात, तुमच्या समस्यांक मूळ परिहार! आजच्च भेट दिया!

बोर्डार बरयिल्लें वाचून नवीनान सिग्रेटिचें मूळ वरांडाच्या वणदीक चिर्डून धर्णीर उडयलें.

बगला भितर रिग्तानां दुस्रीं ग्राहकां आसचें नवीनाच्या गमनाक गेलें. एक स्त्री आनी तिचे संगीं सात या आट वर्साचें भुर्गें बसवन संभाषणांत मेतेर जाल्लीं.

शास्त्रीन चस्मा पाटल्या दोळ्यानिंच नवीनाक स्वागत केलो आनी वरांडाचेर दवरल्ल्या बांकाचेर बसवंक ताका हिशारो केलो.

स्त्री गिरायकाचें वेगीं मुगदोंचार नातल्लें नवीनाच्या गमनाक वचानासताना रावलें नां. वेळ पाशार जाल्लाबरिंच नवीनाच्या काळजांत एका थराची आतुराय तशेंच आन्येका वाटेन उद्वेग भरोन येताले. एका थराची कावजेणी ताच्या भितर भग्नाली जाल्ल्यान रातीं ताका सार्की नीद पडोंक कषटाताली. ह्याच्च कारणां निमतीं ताका आज शास्त्रीच्या बगलार उबो केल्लो चार जावन २३ मिनुटां जाल्लीं....

वेळ पाशार जायनातल्लो. वरांडार रावोन नवीनान भंवती एक नदर मारली.

तेंच पर्नें बांदाप! तोच्च रसतो! पाटल्या आट वर्सांनी हांगासर कितेंच बदलावण जावंक नातल्लें. शास्त्रीन आपलो बोर्ड पऱ्यांत बदलुंक नातल्लो.

फकत्त रसत्यार वाहनां वाडल्लीं.

नवीनाचीं चिंत्नां पिंतुराबरीं आट वर्सांक पाटीं धावोंक लागलीं.

शासत्रिची पयली भेट जाताना तो संपूर्ण निरास्पणार आसल्लो. बी.काम. शिकाप ताका आसल्लें तरी फावो तें काम ताका मेळवंक नातल्लें. शिकाप संपवन व्हडा आशेन तो बेंगळूर गेलो. तशेंच उपरांत बोंबय. कितलें प्रयत्न केल्यारी ताका ताच्या शिकपाक पुर्तें काम ताका मेळानातल्लें. हऱ्येक मेटा मेटाक ताका तोंद्रे मुखार येताले. काम मेळ्ळें म्हणतासताना हातांतलें चुकोन वेतालें. एक पावटीं बऱ्या कंपेनिंत भर्ती जावंक आपवणें आयिल्ल्या वेळार ताका मलेरिया तापान एका महिन्याक निदायिल्लो. असल्ल्या घडितांनी ताका निरास केल्लो.

विवीध धार्मीक जाग्यांक ताणें भेट दिल्ली. सबार जाग्यानीं ताणें आंगवण केल्ली. पयस पयस म्हणासर ताका उज्वाड दिसलो नां. काळोकांत तो सास्पातालो.

असल्या परिस्थितेंत तो आसतानां एका इषटान शासत्री विशीं सांगल्लें. ताच्या इषटाच्या सलहा पर्माणें शासत्री एक आशा कीर्णां बरीं भगोंक लागल्लें.

नवीनाची परिस्थिती समजल्ल्या शासत्रीन ताची जल्मा कुंडली हाडयिल्ली. जल्माल्लो जागो, वेळ आनी दिवस तशेंच जागो समजोन घेतल्ल्या शासत्रीक नवीनाच्या कुंडलिंत गडबड दिसोन आयिल्ली. सार्की जल्माल्ली वेळ घडी निघंट केल्ल्या शासत्रीन भव सूक्ष्मयेन नवी जल्मा कुंडली रचल्ली.

"तुजीं नेकेत्रां परिशीलन कर्न पळेल्ल्या लेखार तुवें कोणाच्यायी हाता सकयला कामा कर्चें योग बरवन नां". शासत्रिचीं उत्रां एका थराचीं कठीण म्हण भगल्लें नवीनाक ताची प्रश्नार्थक दीषट शासत्री वयर थावन हालवंक नां. दीर्घ श्वासा संगीं शासत्रीन मुंदरिलें. "तुजा पंचागा प्रकार धर्तेक संबंध जाल्ले संग्तिनीं तुका बरेपण आसतेलें. फ्लेटानीं वसते बदलाक धर्णीर घर भुंयक संबंध जाल्लो व्यवहार! रियल एसटेट इत्यादिनीं तुका बरो भविषय आसा. प्रयत्न कर. म्हजें हें उतार सत जायना तर हांव हें ज्योतिषय शासत्र सोडतां. तितली पात्येणी म्हाका आसा आनी हें खरें जाल्ल्या दिसा तूं म्हजे सर्शीं येतलोय आनी ह्या प्रोफेसिचें फावोतें फारीक कर्तलोय. तवळ पऱ्यांत हांव तुजे थावन कितेंच 'फीस' अपेक्षुंचो नां". शासत्रिचीं उत्रां दृढ जावनासल्ली.

आनी मुखल्या वर्सांनीं शासत्रिचीं उत्रां खरीं जाल्लीं. सुर्विले दीस तितले सलिसायेचे नातल्ले तरी शासत्रिच्या आदेशा पर्माणे नवीनान भू व्यवहारांत पांया दवरल्ले.

रियल एसटेटांत जायती बदलावण जाल्लो वेळ तो जाल्ल्यान साकऱ्या वेळार नवीन स्पधऱ्याक देंवल्लो. अशें 'ब्रोकर' म्हण बुन्याद गाल्ली तरी थोड्याच्च वर्सांनीं 'रियल्टर' म्हळ्ळ्या मानाक फावो जाल्लो.

व्यावहारीक चिंन्पांत देणें आसल्ल्यांत ताचो भर्पूर फायदो उटयनासताना रावलो ना.

शहरांनी ताचे नांवीं जागे आनी आसत उदेवंक प्रारंभ जालें. अयिल्लो मुनाफो ताणें आडंबरानीं खर्चिनासताना फावोत्या रितीर विनियोग केलो.

जिणयेचें समतोलन चुकयनासतां तो मुखार सरलो. यूव उद्यमी तो जाल्लो!!

शासत्रिचीं उत्रां सत जाल्लीं आनी भसयिल्ल्या पर्माणें फावो तें इनामा दीवंक तो विसारलो नां.

एकामेका थंय भांदसो रुता जाल्लो. तांचे मधें व्यवहारी संबंधयी प्रारंभ जाल्लो.

शासत्रिच्या गिरायकी पयकी कोणाकयी घर जाग्याक संबंध गर्जांक तो नवीना तेवशीं धाडतालो. तर नवीनाच्या गिरायकांक वासतुविशीं या नाना थरांच्या दोष या ताका परिहाराची गर्ज आसल्यार शासत्रिचें बागील बरवंक माहेत दितालो.

शासत्री आनी स्त्रीयेचें संभाषण अजून मुगदोंक नातल्लें. नवीनान सिग्रेट जळवन एक भळाधीक धर्म मारलो.

मती पडद्यार आदलीं घडितां जिवाळ जावन येतालीं.... तीन वर्सां आदली गजाल ती जावनासल्ली...

शासत्रिची चत्रायेचें गण्णें करिनातल्ल्यांत तो घरां जाल्लो. शासत्रीन घरां जावंकयी कारण आसल्लें. ताचें उत्तार आयकातल्लो. तर सर्व संकषटा थावन बचाव जाता आसल्लों". नवीनाक आपलेसतकीं चुर्चुरे भोगले.

पयशांच्या अडचणी आसल्ल्या एका मानेसताना मासळे मार्केटिलागीं आसल्लें आपलें पर्ने घर विकुंक नवीना कडेन आयिल्लो. पाकें निस्राल्लें खंच्याय कामांक येनातल्लो. घरांत नवीनान भर्पूर मुनाप्याचो पर्मळ पळेलो. मासळेची घाण येना तरी रसत्याच्या पोंतार आसच्या घर्च्या दोन कुशीन रसतो मेळतालो जाल्ल्यान कांपलेक्स बांधुंक सांगल्लें म्हण नवीनाच्या चुरूक मतीक सुसनाल्लें. जाग्याचीं दसतावेजां सार्कीं नातल्लीं तरी वळकिच्या आनी पयशांच्या बळान सार्कीं करवन कांपलेक्साक बुन्याद गाल्ली. खबार कळल्ल्या शासत्रीन नवीनाच्या 'प्रोजेकटा'चेर चत्राय जागायली. त्या जाग्यांत 'बर्कात नां' म्हण ताका शीदा उत्रानीं जागायिल्लें.

पूण त्या वेळार नवीन मुखार पावोन जाल्लो. म्हजे कडेन विचारल्लेंय तर हांव तुका बिल्कूल मुखार सरोंक सोडतोनां. इतलो जाण्वायेचो उद्यमी जावन जाग्या विशीं कितेंच खबार काडिनासताना मुकार सरल्लें पळेताना म्हाका भोव अज्याप भोग्ता" म्हण शासत्रीन शीण उचारल्लो. नवीन आतां खात्रिंन शिर्काल्लो!!

जाल्ल्या तिनल्या वेग्गीं बांधाप तयार कर्चें. अंगडी जाल्ल्यान आंगार पडोन लोक घेवंक तयार आसल्लो. वेगिंच विकून आपले हात धुंवचें" म्हण नवीनान लेखाचार घाल्लो.

आयित्र वेळार...

बांदपाचें थावन कुशिचें बांधाप कोसळोन पडल्लें. एक कामेली पंदा पडोन आस्पत्रेच्या वाटेर मरण पावल्लो. हांगासर नवीनाचें लेख वयर सकयल जाल्लें.

कामेल्याच्या मर्णा वर्वीं व्हड मार पडल्लो!!

एका हफ्त्या म्हणासर पोलीस स्टेशन आनी कोर्टाच्या बागल्यार खर्चुंक पडलें.

दिसाळ्या पेपरानीं ताचें नांव उदेवन येवंक सुरू जालें. स्थळीय टी.वी. चानेलांनी बेपार्वा विशीं सराग निंदा केली. जिल्लाडळितांत कामेल्यांच्या *Safety* आनी परिहारा विशीं चर्चा जाली.

अनावश्यक अवमान्याद जाली. उदका बरीं दुडू खर्चुंक पडलो. कोर्टांत केस उबी जाली.

पन्वती पडल्ल्या जाग्याना आपलो रंग दाखयिल्लो. अपशकुनां थावन निस्रावंक चिंतल्ले हात आतां मोडल्ले. अखरेक शासत्रीन फावो तो परिहार सोधता पन्यांत ताका बचावी नातल्ली!!

"पयलेंच शासत्री थावन सलहा घेतल्ली तर ही गत येताना मुखार असली चूक कर्चो नां" म्हण ताणें खरो निचेव मतिंत धरल्लो. बरें लिसांव मेळल्लें!!

आतां बरो काळ पतऱ्यान उदेवन आयिल्लो!

संकषटाची घडी पाशार जावून जिणियेच्या अन्येका मेटा पांया दवर्चो वेळ आयिल्लो.

काजारी जिवीत!! लग्नाची तयाराया!!

ह्याच्च विशीं आज शासत्री संगीं महत्वाची भेट तयार केल्ली. सूक्त चलियेचो पंचांग आनी फावो ती घडी काजारी जिवितांत महत्वाचो पात्र घेतात म्हण तो बऱ्यान समजाल्लो ऊरल्ल्या सर्व थराची अऱ्हता ताचे थंय आसल्ली. जाय पुर्तो दुडू. आकर्शीक व्यक्तित्व. शिकाप आनी हातांत जाय पुर्तें काम. जाय पुर्ते सैरिको ताका तयार आसल्ले. काजारा विशीं एका थराचें धैऱ्य सहज जावनासल्लें. ताका सबार कारणां आसल्लीं!!

ताच्या एकाच्च भयणिचें लग्ना जिविताचें तारूं दऱ्याच्या कठोर ल्हारां मधें शिर्कोन थिक्क चुकोन गेल्ले बरीं जाल्लें. घरांत राग, झगडें आनी असमाधानां वर्वीं बरोन विच्छेदनाच्या वाटेर आसल्लें.

एका ताच्या खास इषटाची बायल आन्येकल्या पाटल्यान धांवोन गेल्ली. इषट ताचो देदेस्पार जावन बेद्देपणाक वेंगल्लो.

सेजारा एका घरांत वर्सा पयलें काजार जाल्ली जोडी बायल्यान पळेवंक सुखी दिसताली. अचानाक एका दिसा स्त्रीयेन घर्च्या पाक्याक कापाड बांधून गळपास घेतल्लो!! ताळ पडानातल्ले जोडी? एकामेकाक मेळानातल्लो जल्मा कुंदली या पंचांगां? पाड वेळ घडी?

नवीना थंय सवालांची रासच्च आसल्ली!!

वोरां सांजेचीं ०४:४३ जावन येतालीं.

शासत्रिची गिरायकीण स्त्रीयेचें कामा संपवन तिणें बगला थावन भायरा सरली. आतां नवीनाची सर्ती जावनासल्ली.

"ये बस. वेळ जाल्ल्याक माफी माग्तां" शासत्रीन नवीनाक आपल्या मुखली बसका दाखयली.

"पर्वा नां गुरूजी. तुमचें आशीर्वाद आसता पऱ्यांत" म्हण ताणें पायां अपडले. नवीनाक शासत्री थंय विशेष रितिचो गौरव आसल्लो.

थोडो वेळ तांचे मधें हगूरायेचें संभाषण चल्लें. हांतून व्यवहाराचें उलवणें येनासतानां रावलें नां. मासळे मार्केची लागिंचें बांदाप कोसाळल्ले विशीं आनी कामेली मरण पावोन जाल्ल्या नषटा विशीं उल्लेख जायनासताना रावलो ना. तशेंच शासत्रीन दिल्या चेतावणेविशीं बडाय उलयनासताना रावलो नां. नवीनाच्या हातांत आसल्ल्या चार जातकां हातांत घेतलें. तशेंच नवीनाचो जातका अन्येका हातांत घेवून विमर्सो करुंक लागलो.

हाचे मधें थोड्या घडियेचें मौन वातावरण थंयसर उबें जालें.

चस्मा पाटले शासत्रिचे दोळे गूंडायेंत बुडोन गेल्लें. शासत्रिच्या कपालार उदेल्ल्या मिरियां मधें लिपोन आसल्लो. मिसतेर नवीन पार्कुंक प्रयत्न कर्तलो.

तेलांत भीजल्ले शासत्रिचे केस नाजूकायेन पाटीं उगयिल्ले काळसा केसां मधें उटवन दिसच्या धव्या केसांचेर नवीनाची दीषट वचानासनाना रावली नां. जोतिषय शासत्रांतलो गूंड अनभोग शासत्रिच्या व्यक्तित्वांत उटोन दिसतालो.

धार्मीक फोटसां मुळीं निरंतर जळवन आसच्या अगरबत्ती पर्मळ सगळ्या भोंवनी पासारल्लो.

चार जातकां पयकी दोन विंचून हे दोन तुका ताळ पडतात. दसेंबराची तेरा तारीक आनी सकाळिंचीं ११:५३ वोरां मुहूर्ताक वेळ जावनासा. वेळ आनीकयी लागीं लागीं स महिने बाकी आसात. मंद हास्या संगीं शासत्रीन श्वास सेंवलो.

शासत्रीन नवीनाक आपलो उज्वो हात मुखार हाडन तळात उग्तें करुंक फर्मायलें. तळतार आसच्या रेखांचेर आपले हात चरवन "भविषय तुजें उज्वल जावनासा. लग्ना उपरांत घरा प्रवेश जांवची चली धनलक्ष्मी जावंक पावताली. मुखल्या पांच या स वर्सां भितर आतां आसचाकी पांच वाटानीं तुजो उद्दार जातलो. उत्रां म्हर्जी बरवन दवर" शासत्रीच्या उत्रांनी अखंड भर्वसो आसल्लो.

शासत्रीन नवीनाच्या दाव्या हाताचीं बोटां मोडचिलीं. आता नवीनान आपल्या हाताची मूट भांदल्ल्या बरीं आसल्लें. मुटिच्या कोनशार उदेल्ल्या रेखां थावन शासत्रीन प्रोफेसी मुंदरिली "थोड्याच्च वर्सानीं तूं दोगां भूगऱ्यांचो बाप जातलोय. पयलें भुर्गें चेडूं आनी दुस्रें जावनासतेलें चेर्को भुर्गो".

हांगासर आतुरायेची गजाल आसा: शासत्रीन एक दीर्घ श्वास सेंवलो.

एक चली तुज्या जिण्येंत मिसनेर तशें येतालीं. दुस्रें काजार या काजारा भायलो संबंध तें खचीत रुपार सांगोंक सकाना तरी इतलें हांव सांगोंक सक्तां की तिका तूं लांब काळा थावन वळकाताय. बहुशा भूगऱ्यापणाची सांगातीण या इसकोलांत सांगातां शिक्तानाची वळक!" शासत्रिच्या तोंडार मंद हासो आसल्लो.

नवीनाच्या मती पडद्यार आशाचें पिंतूर खेळवंक लागलें. कालेजिच्या वेळार क्लासमेट जावनासल्लें. काजार जावन एका भूगऱ्याची आवय जाल्लें. ह्या दिसांनी सराग *WhatsApp* मेसेज धाडतालें. थोड्या पावटीं थोड्या अर्थाचे जोक्स!

आतां आमी तुज्या भलायके विशीं समजोव्यां. लांब आवक तुका ग्यारंटी. नात्रांक उसक्यार खेळंवचें भाग आजकाल. थोड्यांकच्च फावो. भलायके भरीत जिणी तुजी. ७५ वर्सां थावन ८० पऱ्यांत खंती विणें जियेतालोय आनीं आयच्या दिसाक ७५–८० प्राय मळ्ळ्यार कांय ल्हान नहीं" म्हण हळू शासत्री आपल्या जाग्यार थावन उटोन काबाटा सर्शी चमकालो. हें तुका गर्जेचें जावनासा. संसाराच्या नांवाडदीक बरवप्यांनीं आपली जाण्वाय ह्या बूकांनी पर्गट केला.

तीन बूक ताणें मेजार दवरले.

'नेकेत्रां आनी तुजें भविषय' दोनशीं रुपया मोलाचो तांब्या रंगाचो. 'न्युमोरोलोजी–एक निगूड सत' पाचव्या रंगाचो बूक अडेशीं रुपया मोलाचो.

'वासतू आनी शिल्पी' हळदुव्या रंगाचो तिनशीं रुपया मोलाचो!! 'अपणाक हाची गर्ज आसा. वेरी इंटरेसटिंग' मती भितर गुणगुणलो नवीन आनीं एका हजाराचो नोट शासत्रिच्या हातांत गळयलो चिल्लर पाटीं घेवंक तो रावलो नां.

शास्त्रीक चडीत दिंवच्यांत नवीनाक कितेंच त्रास भगानातल्ले. शास्त्रीक वंदन कर्न खुशेन नवीनान शिडियेचीं मेटां देंवली. सांजेचो वेळ जाल्ल्यान रसत्यार गड्डी चडोनच्च येताली. नवीना थंय आतां एका थराचो उल्लास भरल्लो. सिग्रेट वोडची आशा जागी जाताना आपलो हात अपार्पी बोल्याक गेलो. बोल्यांतली खाली पेकेट चिर्डून रसत्यार उडयली. रसत्याच्या अन्येका कुशीन गुडा आंगडी तेवशीं ताचीं मेटां चमकालीं. पावसा हळतार शेणेतालो.

थड... क्रीं.... क्रीं....

इतलोच्च अवाजा नवीनाच्या कानांक पडल्लो. तितल्या भितर वेगान येंवच्या एक्सप्रेस बस्सान ताच्या आंगार चडवन जाल्लें. ड्रैवरान बळान मारल्ल्या ब्रेकिचो अवाज सोडल्यार ताका कितेंच आयतालें नां. रसत्याक अपटाल्ल्या ताच्या मात्या थावन शीतल झर देंवोन ताच्या आंगा तेवशीं भिजवन पाचार्ता तशें अनुभव ताका भगलो...

भंवती ताच्या लोकाचो जमो ताच्या निसतेज जावन येंवच्या दोळ्यां मुकार अस्पषट जावन दिसतालें.

बोल्सांतलें चार जल्मा कुंडली उबोन वचोन रसत्यार वाळच्या रग्ता मधें बर्सोंच्या बरीं ताका भोगलें.

हातांतले बूक चेल्ला पिल्ली जावन शिंपडाल्ले...

अवाज इतलो बळाधीक जावनासल्लोगी लागशिल्ल्या बिलडिंगा थावन लोक भायरा तिळुंक लागलो.

थोड्याच्च सेकुंदानीं नवीन स्थब्द जाल्लो.

नवीनाचो उस्वास रावल्लो! अत्मो उबोन गेल्लो.

आवाज आयकोन पयल्या माळियेर आसच्यो नारायण शास्त्री उडोन पडलो. लोकांचो गुसू गुसू अवाज ताच्या कानांक पडानासताना गेलो नां. लोका जम्या मधें एका तर्नाट्याची कूड रसत्या पडल्ली शास्त्रीन पळेलें. तशेंच रसत्यार शिंवडाल्ले एका तांबडो एक पाचवो आनी एक हळदुव्या रंगाचे बूक ताच्या दिषटीक पडनासताना रावलोनां.

रग्ताच्या खतांनीं भर्सालीं चार कागदा कुडके शास्त्रीच्या दोळ्यांक कोंकुंक लागलीं.

नवीनान दिल्लो एका हाजाराचो नोट अजून ताच्या मुटी भितर आसल्लो.

तितल्यार अन्येक तर्नाटो ताच्या बागलार रावल्लो.... तर्नाट्या गिरायकाक पळेवन शास्त्रीन रसत्यार पडोन आसल्ल्या नवीनाच्या निर्जीव कूडी वयली आनी अनाथ जावन शिंपडाल्ल्या बुका वयर खंचायिल्ली दीषट काडली.

मंद हास्यान शास्त्रीन नव्या गिरायकाक स्वागत केलो. तशेंच हातांत आसल्लो एका हाजाराचो नोट आपल्या कंडऱ्यांत देंवयलो.

*** — ***

निचेव

पाटल्या पांच मिनुटां थावन आयिल्ल्या वाटस्याप संदेशाक पळेवनच आसल्ल्या रोहनान असहयकातेंत जनेलांतल्यान आपली दीषट भायर चोयली.

निशा!!

आपल्या एकल्याच्च धुवेच्या पयल्या कुमगाराचो दीस नम्यारून जाल्लो. आदल्या वर्साक जावंक जाय आसल्लो तरी एका वर्साक पाटीं पडल्लो.

रोहनाक रजा मेळानासताना रावल्लेंच एक कारण जावनासल्लें. एक वरस पाशार जावन गेलें तरी कितेंच बदलावण जावंक नातल्लें. रोहनाचीं सर्व प्रयत्नां निर्फळ जाल्लीं. चिक्रेशें मुखार म्हणोन तीन पावटीं विगारा कडेन नारीक मुकार लोटून फायदो जावंक नातल्लो.

इगर्ज मातेच्या कायद्या प्रकार चडीत गळाय करूंक साध्यच्च नां म्हणोन विगारांनी स्पषट कर्न सांगल्लें. निशाचो पयलो कुमगार बापय रोहनाच्या हाज्रेंत या नाचे विणें हें एक सवाल जावन उरलें तरी विगाराच्या निर्धारांत कितेंच बदलावण जांवचो आवकास नातल्लो.

"एकादा वेळार तुका येवंक साध्यच्च नां तर आनीं हांवें तुजेविणें पयलो कुमगार सेवंक जायिच्च जाल्यार कसल्याच्च संभ्रम. गद्दाळायेक कितेंच अर्थ आसचोनां. कसलेंच आचरण कर्चें नाका. कोणेंच येंवची गर्ज नां" नेणत्या निशान खडक संदेश धाडल्लो. संदेश कठीण आसल्यारी तांतलीं सिंतिमेंता भर्पूर झळकातालीं.

निशाच्या उत्रां पाटल्यान आपल्या बायलेचो जिनोस उटोन दिसतालो. बहुशा नाणें निशाक आपलें अखरेचें हातेर जावन उपयोगसिला नशें रोहनाक भोगानासताना रावलें नां. हाचे पयलें बायलेन चड. उणें आसलेच्च संदेश धाडन निर्फळ जाल्लें.

"कार्मीक या कामेली वर्गाचे पऱ्यांत असल्ल्या संधर्भानीं अवकास करून हाजार जातात. एंजिनियर खंय. खंच्या कासनाचो एंजिनियर? आपलें हक्क विचारूंक पऱ्यांत धयर नातल्लो असलो भिंवकुरो म्हज्या जिण्येंत हांवें पळेवंक नां" म्हण बायलेन फोनार शीण उलयिल्लो.

अशें रोहन असहायक जाल्लो.

असल्या परिस्थितेंत ताका समजोंक कोणच्च नासताना तो एक्सुरो जाल्लो.

बायलेन पऱ्यांत कितेंच भिंयेनासताना 'भिंवकुरो' म्हळ्ळो बिल्लो ताका चिडकायिल्लो.

दुबायाच्या फ्री जोन *(Free Zone)* जबेल आली पोर्ट भितर एकऱ्यां गटल्यान विसतारून आसच्या मेकडोर्मेट कंपेनिच्या दफ्तारांत पयल्या माळ्येर बसोन आसल्ल्या रोहनाच्या दोळ्या खांचिनीं दुःखां देंवोन येतालीं.

धर्णू वयल्या धुळिंत वर्तुलां रचून थोड्याच्च क्षणानीं जिरोन कितेंच मोल नां म्हळ्ळें बरीं मायाग जातालीं गलफाचें पयशे!!

ह्या थोड्याच्च पयश्यांनी कुटमा जिविताची बली विचारल्ली!!

घम आनी रगता मिश्रीत म्होंव तो!!

ह्या पयशांनी व्हडा साक्रिफिसाचो सोल्लो रचल्लो. खात्रिंत शिर्काल्ली परिस्थिती जाल्ली.

खंच्याय काराणां खातीर रवी चौधुरी रजा दीवंक तयार नातल्लो. दया भिर्मत तो नेणा आसल्लो.

रवी चौधुरी!!

Project head जावनासल्लो. कंपेनिच्या यार्डांत उंचलो अधिकारी तो.

नातालां फेसता वेळार रजा विचारल्ल्याक ताणीं नाकारल्लें. पास्खां फेसता वेळार विचारल्ल्याक कठीण ताकीद दिल्ली. लिखीत 'वार्निंग लेटर' दितलों म्हण धमकी दिल्ली. हऱ्येक दर्वाटो बंध जाल्लो.

एक अखरेचें प्रयत्न!!!

नेणत्या निशा खातीर परिणाम बऱ्यान जाणा आसोनयी रोहनान चौधुरिच्या केबिना तेवशीं भिंवकुरीं मेटां काडलीं. केबिनाचें बागील उग्तें करुंक उबारल्लो हात अपशेंच सकयला आयलो.

"लेखा वर्तें खर्चिताय. क्रेडीट कार्डाचें बिल्ल कोण तुजो बापाय दितागी?" चौधुरी फोनार बोबाडतालो. कार्ड बोर्डाच्या वणदी भायर अवाज लिपोन उरोंक सकलो नां. फोन स्पीकरांत आसल्लो जाल्ल्यान तेवशिल्ल्यान थावन स्त्रीयेचो आवाज सोडन दीनातल्लो.

"म्हज्या बापायचें नांव काडची गर्ज नां. फटीं मारून दोत घेवन काजार जाताना तुजे कडेन कितें सर्व आसल्लें म्हण तोंड सोडन सांगची गर्ज गी? भावाच्या काजारा खातीर इल्लेशें शोपिंग आनी तीन टिकेट्यां खातीर खर्चिल्या पयशांचें लेख विचार्तायगी?

"कोणा कडेन विचार्न टिकेट बूक केलिया? तुका कशें कळीत म्हाका येवंक जातालें म्हणोन" रविचो ताळो मात्सो तगसालो तरी राग उटोन दिसतालो.

"अनुपकारी तूं. म्हज्या भावान आमच्या काजारा वेळार रजा गालून एका महिन्याची कठीण वांवट आज तूं विसरलाय. तुजो सर्व नाटक म्हाका कळीत आसा" म्हण बळान फोनाचो रिसीवर सकयला दवरल्लो अवाज जालो. विषय भोव गंभीर आसा म्हण पार्कुंक रोहनाक चडीत वेळ गेलो नां.

पूण चिंतिनासताना म्हळ्ळें बरीं रोहन दफ्तरा भितर पावोन जाल्लो. अनुचीत वेळ म्हणोन समजोंक ताका तडव जाल्लो. भिजूडल्ल्या केसांक पाटीं लोटून हिशाऱ्या विणें भितर रीगल्ल्या रोहनाक प्रश्नार्थक दिषटीन म्हळ्ळेंबरीं चौधुरिचे दोळे तुलन कर्ताले.

"सर... एका हफ्त्या खातीर रजा मेळ्ळ्यार..." चौधुरिचो जिनोस पळेवन राहुलाचीं उत्रां अधऱ्यारच्च रावलीं.

"रावया" म्हळ्ळ्याबरीं हातांत हिशारो केल्ल्या चौधुरिच्या चस्मा पाटल्या दोळ्यांचो क्रोध भुकेल्ल्या वागा समकार संपडाल्ल्या बोकऱ्याबरीं रोहनाक भास जालें.

"you will be fired". हें तुजें बेजवाब्दारेचें वर्तन काम होगडायशें कर्तेलें. जाल्ले तितलें तुर्तान भायर निकाळ आनी म्हज्या मुखल्या निर्धाराक राकोन राव. बहुशा तुका

लांब काळाच्या रजेची गर्ज आसा" आपल्या पतिणे वयर दाखवंक जायनातल्लो राग ताणें रोहनाचेर काडल्लो.

"सोरी... सर..." उलवंक अस्पद नातल्ल्यांतः रोहनान चौधुरिच्या घर्जोवणीन रोहनाच्या पायां मुळांतली भुंय हालयिल्लो. चुकिचें भोगसाणे विचारुंक पऱ्यांत अवकास मेळ्ळो नां. दफ्तराचें दार उगडन भायर मेटां काडनाना चौधुरीन सेक्रेटरीक उलो मारुंक कांपीण वाजायिल्ली. आपल्या जाग्याक पावल्ल्या रोहनाचे दोळे दुःखानीं भरोन आयले. एका क्षुल्लक कारणा खातीर काम होगडांवच्या स्थितेर तो आसल्लो.

रोहनाचेर घड्येन घडी चिडच्या चौधुरिच्या घासाक तो संप्पाल्लो. एका मुग्ध शेळियेच्या बलिदानाचो वेळ लागीं सरल्लो. कठीण मुखेली मुखामुखीं एक सादो कामेली! चौधुरिच्या धारूण वर्तनांक कारणां आसल्लीं. काजारी जिविनाचें तारूं वादाळांत संपडाल्लें. वेगळाचार दर्वट्यार उबो जाल्लो. पतिणेक जायतो समजोंवचें प्रयत्न कर्न तो निराशी जाल्लो. एकाच्च भूगऱ्याक आपल्या ताबेंत घेंवचें खातीर एकामेकानीं झूज मांडल्लें. उचांबळ दऱ्यांत शिर्काल्ल्या कुटमा तर्वाक तडीर पाववंक केल्ल्या हऱ्येका प्रयत्नांत ताका सलवणीं दिसोन येताली.

ओत्तडांत शिर्काल्लो तो. परिणाम संगीं काम कर्नेल्यांक भोगोंक पडनालें.

असल्या सन्निवेशानीं एका वर्सा भितर जवाब्दारेच्या हुद्द्यार आसल्ल्या तेगानीं काम होगडायिल्लें. थोड्यांक निकळायिल्लें आनी हेर सोडन वचोंक जाय पडल्लें.

वाष बेसिनाच्या असऱ्या मुखार उबो जावन रोहनान आपलें मुखमळ चोयलें.

रोहन मतायस!!

सलवणेचें प्रतिरूप. ताकाच्च कांठळ्ळो तो.

कसलें व्यक्तित्व हें!?

गंभीर मुखमळ खडपा सार्कें! निसतेज आकरषण नातल्ले दोळे.

तेलांत बुडवन एका देगेक वोंदावन उगयिल्ले केस! वोंठां मधें भायर येवून तिळचो तो मुखलो दांत. चौधुरिच्या एका देंक्याक उडोन पडचो शिर्पुटो जीव. एंजिनियर पूण काम कोंट्रेकटाचें!!

एकाच्च उत्रान सांगचें तर रोहनाचें असतित्व धर्णीक शेवटाल्लें. कसलो तपावत हो!?

"*Be quick's smart?*" म्हणोन फुंक्याक सलहा दिताले. कंपेनिचे इंजिनियर फकत्त व्हड व्हड बूक आनी फायलां घेवन हेवशीन तेवशीन वेळ पाशार कर्ताले. रोहना परस तिदोडो वांटो सांबाळ घेताले. हेरांक ल्हाना दाखवन आपणाकच्च '*smart*' कर्न घेताले. फटकिरें व्यक्तित्व रुता करून हुड्डी आपणायिल्ले. चौधुरी मौन आसल्लो तांचे थंय आनी.... समासम शिकाप आसल्लो रोहन 'कोंट्रेकट' म्हळ्ळो बिल्लो घेवन दणसोणेंक ओळग जाल्लो.

सर्व काम ताका करुंक पडतालें...

चौधुरिच्या वांट्याचें काम पऱ्यांत करुंक पडतालें. कंप्यूटरांत बरिच्च माहेत आसल्लें पार्किल्ल्या चौधुरीन '*Powerpoint - presentation*' पऱ्यांत रोहना कर्नां करवन मिटिंगांत

अपूण नांव जोडतालो.

काम जाणां आसल्ल्यांक सांबाळ उणें! कसलें वीपऱ्यास!? घर्च्या बांदपाचें काम कास्वाच्या चालिच्या वेगान चल्तालें... काम सोडल्यार दूसऱ्या कामाचो भर्वसो नातल्लो.

रोहनाचो आत्म विश्वास संपूर्ण नास जाललो.

वेळ स्थब्द जाल्ले बरीं भास जातालें.

घड्याळाच्या कांट्याचो आवाज एक सोडल्यार देगेच्या टीरोमांत आसल्ल्या *JCE Maker* थावन भर्पाचे कुडके सकयल पडचें आवाज ताच्या कानांक निरंतरी धोसतालो. कितें कर्चें म्हणोन सुसतानासताना मूट भर भर्पाचे कुडके ताणे हातांत आरायले.

चिंत्पाची सकत उणीं जावन येताली.

क्रमेण धंडाय सोसची सकत उणें जावन येंवचें ताका कळीत आसल्लें तरी सोसणिकायेची मीत पार्कुंक आशेलो तो. आनी अशें एका हंतार–

भरफ संपूर्ण कर्गोन उदाक जाल्लें

हात ताचो भर्पाच्या तितलोच्च धंड जाल्लो.

ह्या वेळां दोन संग्ती ताच्या गमनाक गेल्यो.

पयलें जावन व्हडा दुकेन आसताना ल्हान मट्टाची दूख कांय परिणाम घाली नातल्लो. दुस्रें जावन एका हंता उपरांत भरप धंड करुंक सकानातल्लें. *'Saturation Point!!'* वोरां साडे तीन जावन आयिल्लीं...

आज साकाळीं थावन चौधुरीन एकच्च एक पावटीं तरी ताका आपवंक नातल्लें.

हर्शें उदाक पियेवंक पऱ्यांत पुर्सत नातल्ल्या ताका कितेंच काम दीवंक नातल्लें.

चौधुरिची कामां थावन निकळांवची धमकी नीज जावन येवंक चडीत वेळ उरोंक नातल्लो.

चौधुरीन अपयलां म्हणोन सेक्रेटरीन अवाज दिल्लो....

क्याबिनाचें दार कांपेऱ्या हातानीं उग्तें केलें....

"सर्व तुवें सांगल्लें आयकातां आनी कर्तां म्हण चिंतिनाका. चाकोर म्हण चिंतून घेतलांय तुवें. कितें करुंक जाया तें कर. *'Sick minded'* बळान रिसीवर सकयल दवरलें चौधुरीन.

रागान तो कांप्तालो. रोहनाक भितर रांवचें या भायर वेचें म्हण चिंतचें आदीं बसवंक हिशारो केलो ताणें.

कितें निचेव केल्याय तुवें? चौधुरीन वेळ पाड करुंक नां. मेजाच्या कोनशाक आसचो 'एमिरेटस एरलैन्स' हाचो लकाटो रोहनाच्या गमनाक वचानासताना रावचो नां.

शाश्वत रजेर रांवची अलोचन केल्यायगी? चौधरिच्या उत्रानीं गंभीराये संगीं व्यंग्यता आसल्ली.

"व्हय" रोहनाच्या तोंडा थावन चिंतिनासताना म्हळ्ळे परीं उचारल्लीं.

कितें पतऱ्यान सांग!? चौधुरीन ना पात्येणीं लिपंवचें प्रयत्न करून नाटकीया रितीर

कान मुखार हाडले.

हावें निचेव केल्याकी ह्या वग्ता म्हाका कुटमाची गर्ज आसा. त्या खातीर म्हजें रिसैन लेटर तुका पावीत जातालें. रोहनाचीं उत्रां स्पषट जावनासल्लीं.

ताच्या हातांची कांपणी रावल्ली. उलवण्यांत दृढता आसल्ली. भैं पयस सारल्लें. कुडिच्या शिरांनीं एक विचित्र सकत चरल्लो अनुभव जातालो.

रगतांत ताच्या एका थराचो स्पिरीत भरल्लोकी एदोळच्या जिण्येंत संसाराच्या खंच्याच्य स्कोच विसकेंत मेळवंक नातल्लो.

तुजें अधुरें उबें जाल्लें घर? चौधुरिच्या उत्रांनीं गंभीराय कर्गोन येंवचें रोहनाक भास जालें. "हावें निचेव कर्न जाला". रोहनाचो निचेव दृढ जावनासल्लो. थोड्या घडियेच्या मौनांत चौधुरिच्या कपाला थावन बारीक घमाचे थेंबे फुटोन येंवचें रोहनाचीं गमनाक वचानासतान रावलें नां.

"हांव तुका एका हफ्त्या खातीर तुर्तू रजा दीवंक सक्तां" चौधुरिचे चस्मा पाटले दोळे आपल्या दोळ्यांक मेळवंक चडपडचें रोहनान समजोन घेतलें.

चौधुरिच्या मोवाळायेचो मतलब जाणां जावंक चडीत वेळ लागोंक नातल्लो.

"हावें केल्लो निचेव सार्को म्हण भोग्ता म्हाका" रोहन घडियेन घडी चतूर जावन येतालो.

"तितलें मात्र नहीं आसतां तुका चडीत सांबाळ मेळचे बरीं कर्तलों" चौधुरी आतां संपूर्ण धर्णीक देंवल्लो. ताचें असहायकपण रोहनाच्या गमनाक गेल्लें.

चौधुरीक खंच्याय थरान ताची गर्ज आसल्ली. ताका सांडुंक नाका आसल्लें.

एदोळ चलोन आयिल्ल्या बरीं भेषटावणी आनी घर्जोणिचो खेळ सांपोन जाल्लो.

अवकास रोहनाच्या दारार उबो जाल्लो.

ल्हान मुनाफयाच्या सोल्ल्याक ओपवोंक नजो म्हण सुसताल्लें.

चौधुरीन 'टी बोया'क विरारायेन म्हळ्ळ्याबरीं उलो मारलो.

कोयतेची मूट हातक आयिल्ली.

चौधुरिचें कांपेऱ्या वर्तनांत संपूर्ण चित्रण दिसोन येतालें.

रोहना विणें प्रोजेकटांत संपूर्ण माहेतिगार कोणंच नातल्लो.

थोड्या तेंपा आदीं खाली जाल्ल्या इंजिनियराच्या जाग्यार कोणी येवंक नातल्ले.

महिन्या आदीं गेल्ल्याच्या जाग्यार भर्ती जाल्ल्याक कितेंच कळीत नातल्लें.

रजा गालून आपल्या भावाच्या काजाराची तयाराये खानीर पतीण पाटीक पडल्ली नां तर भूगऱ्याक घेवन गेल्लीं पाटीं येना म्हणोन धमकी दिल्ली.

मेजा वयल्या लकोट्यांतलो टिकेटी चौधुरी आनी ताच्या कुटमाचे म्हण रोहन जाणा आसल्लो.

"म्हजें '*Final Settlement*' करुंक कितलो वेळ लागतालो" रोहनान अखरेचो फातर उडयलो.

कित्याचेंच भ्यें ताका नातल्लें.

होगडांवच्या तसलें कितेंच नातल्लें.

"पुरो रावया हांगासर" रोहनान अवकासाचो चडीत. फायदो जोडचो चौधुरीक पसंद जालें नां.

"आज थावन तूं कोंट्रेकट कामेली नहीं. तुका कंपेनिचो *Direct* उद्योगी जावन नम्यारुंक शिफारस कर्ता.

प्रोजेकटाचो '*Lead Engineer*' हुद्द्याची जवाब्दारी दितलों. पयलें प्रास तिदोडो सांबाळ तुका मेळतालो. तशेंच हेर सर्व सवलातायो तुका फावो जाताले. हाचे प्रास चडीत कितेंच विचार्नाका. '*This is the limit*' चौधुरी अधिकारान उलयलो. "तशेंच तुर्नाच्या कामान धा दिसां खातीर रजेर गेल्ले तवळ म्हजें काम सांबाळुंक तुका जवाब्दारी दितलों".

"तशेंच तुजे वैयक्तीक समस्ये म्हजेर तूं थापचोनांय" रोहनान अखरेचें शर्त दवर्न जागो खाली केलो.

केबिना भायर उमकाळायिल्ल्या हर्शांत पळेताना तकलेवयले केस आपल्या जाग्यार शाबितायेन रावल्ले.

मुखार आयिल्लो दांत वोंठां मधें लिपवंक चडीत कषट भोगलें नांत.

"फाल्यां थावन दिसाक तीन पावटीं 'कोफी' हाडुंक विस्रानाका" हर्शें गण्णें करिनातल्ल्या मुखार मेळल्ल्या 'टी बोय' रोहनान ताकीद दिली.

अशें समाप्त जांवच्या फुडें...

चौधुरिचे भेषटावण्यो रोहना थंय चडीत भ्यें उबजावंक सकले नांत. खंच्या रितीर बरफ एका हंतार धंडाय दीवंक सकोंक नातल्ले बरी.

'*Saturation Point*' रुता जाल्लें.

चौधुरी बरीं असकतांक धणसुंचा मनशां....

आयका हांगा....

हऱ्येका मनशा थंय समासम मापान आत्मविश्वास आसा. केदाळा तो जागो जाता म्हण कोणंच पार्कुक सकचिंनांत. आज होच्च आत्म विश्वास रोहनाक जागायिल्लो....

जावंक पुरो...

एका उदकांत बुडच्या मनश्याक काडियेच्या आधारा मारिफात... अंधकारांत चल्ताना वाट दाखंवच्या दिव्या मारिफात...

माज्राक सर्व वाटो बंध करून शिकारी कर्तेल्यांचेर माचऱ्या दावले मारिफात...

या चौधुरी तसल्यानीं थर्णीक शेवटायिल्ल्या वेळार...

तोच्च आत्म विश्वास...

ताका भेसां कर्तेल्याचेर उपराटतलो!!

*** – ***

समासम

टाटा सुमोचें बागील बळान बंध करून जोनीन शीनाक देवोंक उलो मारलो. हातांतल्या कोंब्याक जोनिच्या हातांक बदलून पायांथळा थावन रग्तांत भीजल्लें पोतें आरावन शीनान जोनी पाटल्यान हळू मेटां काडून सस्पोनशें म्हळ्ळेंबरीं काळोकांत मेटां काडुंक लागले.

जोनिच्या हातांतलो कोंबो चवत्या पावटीं जीकल्लो. कोंब्या काटांत भर्पूर माहेत आसल्ल्या शीनान पोत्यांत आसल्ल्या मेल्ल्या कोंब्याच्या पांयां पाटल्या अर्वाय (ल्हान बोट)क पोशेलें. अर्टाय लांब आसल्ल्यांत कोंबो जून आसा आनीं चडीत वेळ लाग्तालो. उकडुंक म्हणोन जोनीक अभिपराय दिल्ली.

आपल्या कोंब्याची जीकच्च आपली जीक म्हणोन समजल्ल्या जोनीन शेंक्रें पोशेवन आपले मिशियो वोळायलो.

मोव मातिये पंदा थावन चूपायेन भायर तिळच्या जल्लीं फात्रां थावन चत्रायेन चल्ताना उज्वाडाची गर्ज तांकां आसल्ली.

“हो एक लायट बंध करून खंय मेला” जोनिच्या धाकट्या भावाचें घर पाशार जाताना वोंठार आपशेंच गाळी उबजाताल्यो.

जेरी जोनिचो रग्ता संबंधी भाव तरी एकामेकाचे कठीण दुस्मान जावनासल्ले. आपलें रगात पर्की जाल्लें.

एकाच्च बापय थावन जल्माल्ले पूत म्हणोन संसार ओपवोंक तयार नातल्लो.

आपणाच्या पोटा थावन जल्म दिला म्हळ्ळें कोडू सत मानून घेवंक तांच्या आवयक मानून घेवंक मर्तासर कषटाचें जाल्लें.

ते दोगी एकामेकाच्या उदर्गतेक आड पांय दीवंक अवकास सोधताले.

जोनी आनी जेरी एकलो दूसऱ्याच्या अवनतेक झूज मांदून आसल्ले.

‘धड...’

वाटे मधेंच म्हणोन आसल्ल्या मोडा काव्या वयर दवरल्ल्या जोनिच्या पांयांक एक फातर आदळल्लो. पयलेंच थकोन आनी सोऱ्याच्या अमालार आसल्ल्या जोनिचें नियंत्रण चूकल्लें तरी शीनाच्या मजतेन आनी चुरुकायेन धर्णीक पर्तोंच्या जोनीन लागशिल्ल्या माडाक धरून आपणांकच्च आधार्सिलो.

“धळदीर पडल्लो माड खंचो. नां जावन तो मराना या ताचो वारेसदर” कठीण दूख ताका भोग्ताली तरी ताचे मधें जेरीक शिराप दीवंक ताणें गळाय केली ना. मोबायलाच्या उज्वाडान पळेताना उज्व्या पांयाचें व्हडल्या बोटाची नाक्षी उटोन रगात व्हाळतालें. बल्सांतल्यें सोऱ्याचें क्वाटर उग्तें करून तुर्तान दोन कुलेरां भर सोरो ताचेर वोतलो जोनीन. धर्णिच्या मातियेंत जिरोन वेच्या सोऱ्याक पळेवन आंवडे गळंवच्या शीनाक जोनिच्या दुःखी वर्वी चडीत आकलास भगले.

सोसुंक तांका नातल्ल्या दुकीन जोनीन मळबाक दीषट लायताना माडाच्या कुब्यार बसोन जेरी आनी ताचेसंगीं नारल, बोंडे तशेंच बोंडियो ताका पळेवन हासतात तशें

भोगलें.

"शिकयतां बूद" रागान आपलेतल्याक दांत किरलिले ताणें. शीनान कोंबो रांदून जाल्लो.

मासा संगीं जाया पुर्ती सोऱ्याची बंदोबसतयी आसल्ली!! अंगणांत उबो आसल्ल्या जोनीक पन्नास मिटरां भितर आसचें जेरिचें घर आनी ताचेलागीं आसचो जेरिचो माड जो थोड्याच्च वेळा आदीं दूख दिल्लो दिषटी वर्तुला भितर आसल्लो!

जोनी आनी जेरी मदल्या वर्सां आदीं थावन देंवोन आयिल्ल्या दुस्मानकायेचें एक मुख्य कारण हो माड जावनासल्लो.

व्हय हो माड!

भारत आनी पाकिसताना मधें काश्मिरा खातीर चल्च्या झगड्या बरीं म्हण सरी कऱ्येत आसल्लें.

जोनीक आपलें वाहन रसत्या देगेन राववंक नाका आसल्लें. घरा म्हणासर रसतो करुंक ताका जेरिचो माड अडकळ जावनासल्लो.

जेरीक रसतो जांवचो नाका आसल्लो. जोनिच्या वाहनान आपल्या घराचेर धूळ उबंवचें ताका पसंद नातल्लें. तितलें मात्र नहीं जोनीक असमाधानेंत तशेंच हर्शें ओत्तडांत दवरुंक हें एक 'ट्रंप' कार्ड जावनासल्लें. दोगां मधें वर्सां थावन उलवणें नातल्ल्यांत जोनीन जेरीक माड काडुंक सांगचे बरीं नातल्लें.

असल्या संधरबार जोनीन फिर्गज पाद्रिची ससाय विचारल्ली.

विगारान वाड्याच्या गुर्कारान सांगाता घेवन विवाद परिहार करुंक प्रयत्न केल्लें.

दोगां मधें वाद-विवाद चल्लो.

जोनीन रसत्या खातीर अडकळ माड काडुंक जेरिचेर ओत्तड गालो.

"आसत वांटे कर्ताना व्हड भाव जोनीन अपूण मालघडो म्हळ्ळ्या कारणा खातीर मालघडें घर आनी चडीत वांटो दवरला म्हण जेरीन फीऱ्याद दिली. समा सम वांटो दिला आनी साकऱ्या मापान नारल जांवचें माड वांटल्ले. जेरीन साकऱ्या रितीन पोस करिनासताना पाड केलें" म्हणोन जोनी दुर्सालो. माड कातलऱ्यार आपणाक व्हड लुक्साण जाता म्हण जेरीन वाद मांडलो.

बिल्कूल फायदो नातल्ल्या माडा बदलाक विंगड बरो फळ दिंवचो माड दीवंक विगारान आनी गुर्कारान अभिपराय उचारली.

आपल्या नाणियेचेर बागाल्ल्या माडाक जेरीन बली विचारली तरी जोनी ओपवोंक तयार जालो नां.

खंयच्या रितिचें इत्यर्थ केल्यारी तांच्या नांच्या दिषटिंत समा सम दिसलें नां.

'तुमिंच समा सम कर्न काणघेया' म्हणोन मध्यस्थानीं जागो खाली केलो.

जोनिची नाक्षी फडा फड दिताली!

गूंड चिंत्पांत बुडोन गेल्ल्या जोनीक पळेवन शीनाक जोनिचीं सिंतिमेंतां समजनासताना

रावलिंनांत.

"नायका, जेरी नायक आज घरा नां" शीना जोनिच्या कानानीं पुस्पसलो.

जोनिची प्रश्नार्थक दीषट समजाल्ल्या शीनान मुंदर्सिलें. विंवण्यागेर जेवाण आसा. फाल्यां पार्टी येता! अवकास बरो आसा.

"म्हळ्ळ्यार!?" जोनीन आपलो ग्लास भरलो.

जोनिचो भांदल्लो कोंबो भोव रुचीक आसल्लो. धादोशी मापान म्हळ्ळें बरीं जोनीन सोरो हाडल्लो. धनियाच्या ह्या बऱ्या मनान शीना संतुषट जाल्लो मात्र नहीं आसनाना प्रत्युपकार जावन ताका कुमक करुंक आशेतालो. भिनर वचोन 'हिंग' आसल्यार हाड. बुराक कर्न भितर चेपल्यार हफ्त्या भितर माड मोर्ता. शीना थंय आसल्ल्या समस्यांक तूर्त परिहार आसल्लो.

हिंग आसा या नां!? बुराक काडताना आवाज येत नर? पयस म्हणासर आयकोंवच्या आवाजान बोंडे चोर म्हण कोणी उटोन येतीत तर!? माडाक केल्लो बुराक जेरीन पळेलो तर!? जोनीक उपाव तितलो जोक्तो दिसलो नां. तशें म्हण ताणें दूसऱ्या उपावाक धांपण गालें नां.

पेट्रोल!!

एका बोतलिंत पेट्रोल हाडन जोनीन शीनाच्या हातांत दिलो. "व्हय" म्हळ्ळेंबरीं तकली हालवन शीना माडार चडलो. पेट्रोल माडच्या तकलेर या सुळियेक वोतलो तर क्रमेण माड बावोन येतालो आनी मोर्तालो म्हण जोनीन खंयसरगी आयकाल्लें.

शीना पयलेंच जाणा आसल्लो!

माडार चडचेंच काम शीनाचें जाल्ल्यान हाका चडीत वेळ लागवंक नातल्लें...

दीस पाशार जाले... महिनो जावंक आयलो...

माड बावोन आयलो. पयलें तकलेर थावन उपरांत मुळाक... शीन जेरिच्या बागलार उबो आसल्लो.

सांजेच्या मसक उज्वाडांत एका घडियेक शीनाची दीषट बावोन आयिल्ल्या माडाच्या तकले थावन मुळा पऱ्यांत चरवन लुंगी अर्नून बांदली. धव्या मिश्रीत पातळ खाड एका हातान कोर्पून कितेंगी गूंड चिंत्पार पडल्ल्याबरीं आसल्ल्या शीनाक बांकार बसोंक जेरीन हिशारो केलो.

शीना पूजारी!!

जेरिच्या घरा थावन फरलांगा पयस कच्चा रसतो मुगदाता तर अन्येका फरलांगा पयस ताचो व्हड भाव जोनिचें घर सार्कें दाव्या कुशीन पडतालें तर हांच्या घरा मधें त्रिकोनाकारांत म्हळ्ळें बरीं चिक्कें पयशिल्ल्यान शीनाचें बिडार आसल्लें. जोनी–जेरिच्या मालघड्यां थावन ओकलांचीं जावनासल्लीं. बेसाय आनी मोडां तोटानीं त्या काळार शीनाचो बापय काम कर्तलो तर तांचे उपरांत तिच्च रीत मुखल्या संततेकयी देंवोन आयिल्ली. शीनाक जोनी व्हड धनी तर जेरी ल्हान सावकार!! जोनिच्याकी दोन वर्सां ल्हान तर जेरी वर्नीं लगबग एक वरस व्हड तो.

भुर्गेपण ताणीं सांगातां काम आनी खेळांत खर्चिल्लीं. आयच्या दिसा दोगां भाभावा मधें कठीण दुस्मानकाय उबी आसल्ली तरी शीनाचो संबंध दोगां थंय समोन आसल्लो. ह्या विशीं दोगांय भावानीं आपल्या पाडतेक वोडुंक प्रयत्न करुंक नातल्लें.

हाचे वर्वीं सर्वांक फायदो आसल्लो.

तांकां शीना मारिफात एकामेकाचे खबरो मेळताले तर शीनाक सोऱ्याची बंदबसत जाताली.

माडार चडोन नारल काडुंक शीना तितलो चतूर त्या वठारांत कोणी नातल्लो.

सोरो पियेवन जीब गुस्पोडोंक पुरो. पांय लकोंक पुरो. पूण माडार चडोंक ताका दीस या रात. पावस या वोत! व्हड या ल्हान ताका गण्णें नातल्लें.

अशें वठारांत सर्वांक ताची गर्ज आसल्ली आनी आज जेरिच्या घरा सांजेची मांडवळ जाल्ली. आयताराचें जेरिगेर मासा जेवाण आसता आनी ताची बायल बरेंच रांदता म्हण ताका कळीत आसल्लें.

वोरां रातिचीं म्हण ताका कळीत आसल्लें.

तीन क्वाटरां काबार जावन चवतें भायर आयिल्लें. जेरीन तीन पावटीं मास चाकण्यां खातीर हाडल्लें! शीनाक इतलें रुचीक जाल्लें की तो हाताचीं बोटां लेंवतालो. शीना जेरिच्या आनी ताच्या बायलेच्या धादोशी मनांक मेचवाल्लो. पाटीं दिंवचें तसलें ताचे कडेन कितेंच नातल्लें तरी जेरीक संतुषट करुंक तो आशेलो. मेल्लो माड!!

तिदोडो फायदो! जोनीक... जेरीक... आनी आपणाक!!

उपकाराक पडा नातल्लो मेल्ल्या माडाक आपणान गिरायक हाडल्यार जेरीक कांय तरी पयशें मेळताले.

जोनीक घरा पऱ्यांत कार हाडुंक रसतो जातालो! आनी लांकुडाच्या दुखान वाल्या थावन आपणाक कमिशन!! चवतें क्वाटर उग्तें जाल्लें...

जेरी मुकार शीनान एका बुद्वंत व्यापाऱ्या बरीं प्रसताव दवरल्लो!!

एका घडियेचें मौन!!

आनी एक दीर्घ दीषट जेरिची त्या सूकल्ल्या माडाचेर जेरीन व्हड एक घोंट मारलो!

निर्धार ताणें कर्न जाल्लो.

"नां" बोबाटलो तो. म्हज्या सलवणेंत अन्येकल्याक जयत? म्हज्या दुःखिंत ताका संतोस!? म्हज्या नषटांत ताचो फायदो!?

"केदिंच नां!"

हांगासर शीनान चिंतल्ले बरीं जालें नां.

सोरो मुगदल्लो! दोगांकी धादोशीं जाल्लें!

शीनाक जेरिचीं सिंतिमेंतां समजालीं...

त्या मंद उज्वाडांत जेरिच्या पोल्यानीं देंवोन येंवचीं दुःखां ताणें पळेलीं...

जोनी आनी जेरी मधें वांटो जाताना समासम जावंक नातल्लें म्हण तो जाणा आसल्लो!

नीज जावन ताका जेरिची भिर्मत दिसली!

तुजो माड कसो मेलो म्हण तूं जाणांयगी?

शीनाच्या पुस्पुश्यांक 'नां' म्हळ्ळे बरीं जेरीन मातें हालयलें.

व्हडल्या धनियान माडाच्या तकलेच्या सुळियेर 'पेट्रोल' वोतून ताका लगाड काडलो!

पतऱ्यान थंयसर गंभीर मौन राज करुंक लागलें. ह्या तीन मिनुटांच्या मौनांत फकत्त जेरिचो बराधीक उस्वास आयकातालो...

रागान मुटी अर्निल्लें दिसतालें. दांत किरलोण्याचो भास जातालो...

ताच्या मेल्ल्या माडा पाटल्यान उबारायेर रसत्या देगेन चांदन्याच्या उज्वाडाक किनेंगी पर्जळचें ताका भास जालें.

जोनिचें कार!!

थोड्याच्च वेळा आदीं शीनान ताका आयकोंक नाका जाल्ली खबार दिल्ली.

शीना, सबार वर्सांदीं थोडो तेंप तुवें ग्यारेजिंत काम केल्लो म्हाका उगडास आसा. गाडी धुंवची सोडल्यार आनी कितें तूं जाणांय? चल्ची गाडी चलानातल्ले बरीं करुंक? जेरी फारिकपणाक उपाव सोधतालो.

"पेट्रोल टांकियेंत फातर, साकर या आनी कितें गाल्चे विशीं आयकालां" शीना मतलब समजाल्लो.

शीना, मोलऱ्यार बळान मोरुंक जाय. तितलें मात्र नहीं कोणें आनी खंय थावन म्हणोन कळीत जावंक नजो. पेंकडा सकयल मार्न कितें फायदो?

"म्हणजे!? सार्कें समजोंक नां धनिया" शीना गुस्पडल्लो.

"एंजीन *(Engine)* जावनासा गाडियेचें काळीज. आनी काळीज काम करिनां तर जीवाचो अर्थ नां" *Engine oil* (एंजिनाचें तेल) टांकियेंत दोन जिवीं तांत्यां भर्शिल्यार एंजिना भितरल्या उषणतेंत भितर 'आम्लेट' जाता मात्र नहीं आसनां चलात्त आसल्ली गाडी आपशेंच बंध पडता. काराण सोधून काडचें कषटांचें मात्र नहीं आसतां लांब काळाचें जावनासता". जेरिचीं उत्रां मुग्ताताना ताच्या हातांत दोन तांनियां आसल्लीं. चंद्रेमाच्या मंद उज्वाडान शीना तांतियां घेवन गाडी आसल्ल्या तेवसीं चमकोंचें जेरीन अंगणा थावनंच चोयलें. "एदोळ तुका कळीत नातल्लें. आज आयकालेंय आनी फाल्यां तें रुजू जातालें" जेरिचीं उत्रां पतऱ्यान उगडास काडून एंजिनाच्या तेलांत तांत्या घोडन गालीं. असो दुस्रो सकाळ उदेलो...

हर्शेच्या बरीं वठारांतल्या इसकोला भूगऱ्यांक पावंवच्या कामार जोनीन गाडी काडल्ली.

इसकोलाक लागीं जाताना एक पावटीं गाडी बंध पडल्ली...

उपरांत बजारा कडेन वेताना दुसें पावटीं बंध पडल्ली. सबार प्रयत्न उपरांत चल्ली तरी

घर्च्या वाटेर पतऱ्यान रावल्ली.

घरा थावन एका फरलांगा पयस बंध पडल्ल्या उपरांत हर प्रयत्नानीं पतऱ्यान चालू जाली नां. देदेस्पोर जाल्ल्या जोनीन टयरांक बळान खोट मार्न घर्ची वाट धरली.

वोरां साकाळिंचीं ९.४३ जातालीं...

एक बोबाट आयकाली...

जेरी उदेंतिच्या तोटा तेवशीं धांवतालो...

चिक्केशें पाटल्यान जेरिची बायल सारारां मेटांनीं... गेंदाळी माडा मुळांत सुत्तुराचो लोक जमल्लो!!

"शीना पूजारी माडार थावन पडला" म्हळ्ळी खबार घड्योन विसतारली!!

माडार थावन पडल्लो शीना दुकेन पिंर्गातालो.

जमल्लो लोक जोनिच्या गाडियेर गालन आस्पत्रेक व्हर्ची विलेवारी कर्तालो...

एका फरलांगा पयस पाड जावन उबी जाल्ल्या गाडियेक चालू कर्न नशीबाक भर्वसच्या जोनीक अदृषटान हात धरलो नां.

अधऱ्या वोराच्या प्रयत्ना नंतर लोका जम्या मधल्या एकल्यान एंबुलेन्साक उलो मारल्लो.

अखरेक तरी शीना आस्पत्रेंत पावल्लो!!

आनी आस्पत्रेच्या खाटल्यार शीनान अखरेचो स्वास सेंवलो!!

शीना मरोन पडल्लो!!

दाक्तेरांच्या अभिपराये पर्माणें अधऱ्या वोराची गळाय जाल्ली!

'जोनिची गाडी पाड जायनातल्ली तर शीना वांचता आसल्लो' लोक चुर्चुर्तालो!

आनीं शीनाच्या मरणाचो चट्टा तयार जातलो.... वोरां १२:२३ जावन आयलीं...

शीनाच्या मोबायला थावन जेरिच्या बायलेक फोन आयलो... जेरी देगेनंच आसल्लो.

शीनाच्या माड्याक चट्टा दवरुंक सुक्या मोडाची गर्ज आसल्ली...

लोका मधल्या कोणेंगी जेरिच्या मेल्ल्या माडा विशीं उल्लेख केल्लो...

जेरी एका घडियेक चिंतुंक पडलो.

"जेरी घरा नां, भायर गेला" म्हण सांग म्हणोन पाटल्या बागलांतल्यान जेरी चोरियां निसालो...

शीनाच्या निर्जीव कुडी थावन उज्याचे जिबो अंत्राळाक उबताले तर कुडिंतलें तेल आनी उदाक जळच्या लांकुडा मधें धर्णीर देंवताना लोक ताच्या मर्णाची साक्स जावन भोंवती उबो रावल्लो!!!

*** – ***

टेबल नं १३

जनेर १४ तारीक १९८७.

हो दीस रोहनाक विस्रोंक सकानातल्लो दीस जावनासल्लो.

रोहनाचेर उग्त्यान हल्लो जाल्लो.

पाटल्या तीन वर्सां थावन म्हणजे धावेंत, इक्राव्यांत आनी बाराव्या क्लासिंत खेळांत चांपियन जावनासल्लो. थोड्याच्च वेळा पयलें चांपियनाचें कप उबारल्ल्या उपरांत जाल्ल्या ह्या घडितान ताका दुखेसत केल्लो. खेळा स्पधऱ्याच्या प्रेमिंचो 'हीरो'क त्याच्च मैदानार मसतिल्लें.

एका काळाच्यो खास मित्र जावनासल्ल्या विजय आनी ताच्या सांगात्यानीं कप उबार्च्या समारंभांत अवमान भरीत उत्रानीं बोबाट मारल्ली.

'ब्ल्याकी' म्हण ताच्या काळ्या कातिच्या रंगाचो तमाषे केल्ले.

त्या रागान रोहनान विजयाच्या कान्सुलार बळान अर्नून थपाड मारल्लें. ताचो परिणाम जावन विजयाच्या सांगात्यांनी. रोहनाचेर अक्रमण केल्लें. एकल्यान स्पायक्स *(SPICS)* आसल्ल्या मोच्यानीं ताचीं जांगळांक बुराक केल्लो नर अन्येकल्यान दोळ्यांक पंच मारल्लें. तीसऱ्यान पोटाक मुठिंसचो शिंवोर वोतल्लो.

वयल्यान अचानक तशें दिसतालें तरी बरिच्च तयाराये संगीं हें घडीत जालां म्हण रोहनाक भोगल्लें. एक नहीं तर एक दीस आसा म्हणोन ताका कळीत आसल्लें तरी आयच्या दिसा आनी ह्या परीं म्हण ताका बिल्कूल दुबाव नातल्लो.

पांयाच्या जांगळा थावन तशेंच कपाला थावन झरी बरीं देंवोन येंवचें रगात ताणे पुसून काडलें. पूण भगल्ली नालिसाय ताका पोसून काडुंक जालें नां. ब्ल्याकी!! ताच्या काळस्या रंगाच्या व्यक्तित्वाचेर हल्लो जाल्लो. बापान ताचो त्याच्च इसकोलाचो मेसत्री! ताच्या असतित्वाचेर आक्रमण जाल्लें.

रूबी थंयसर उबें जाल्लें!

रूबीक पळेवन विजय आनी सांगात्यानीं आरायिल्लो रोहनाचो शर्टाचो कोल्लर सोडून ताणीं जागो खाली केल्लो.

कित्याक!? झगड्याचें मूळ कारण थंयसर हाजर आसल्लें. आनी ह्या कारणाक लागून दोन आप्त मित्रां मधें दुस्मानकाय उबी जाल्ली.

रोहन, अशें जावंक नजो आसल्लें. '*I am so sorry to see you*' रूबीन भिर्मत उचारल्ली. 'हाका तूं एक कारण जावनासाय' रोहनान शीदा उत्रांनी रूबिचेर अपराद मांडलो.

'हांव कशें? मतलब म्हाका समजोंक नां' कपालार थावन देंवोन येंवचें रगात पळेवन रूबीन आपलो तुवालो ओड्डायलो.

'नेणार्पणाचो वेस पांगुर्नाका' रोहनान रूबिचो तुवालो इनकार करून म्हळ्ळेबरीं आपल्या हातांनीं कपाल गसटिलें.

'तुवें सार्के सोडवन सांगोंक नांय' रूबी थंय गुस्पोडाय दिसोन आयली.

"स महिन्या पयलें म्हजे थंय इतलें लागशिलें आसल्लें तूं आतां कशें इतले पयस जालेंय? गोऱ्या कातिचें आकरषण? त्या गिटारा थावन येंवचो सुमधूर अवाज? या मोटार बैकाचेर भंवची आशा?" रोहनान कितेंच दाक्षेण नासताना सवालां उडयलीं.

रोहन विजयाचें नांव वापारिनासताना उलयलो तरी उल्लेख ताचे विशिंच म्हणोन रूबीक समजालें. "तुज्या चिंत्पाचेर तुका संपूर्ण हक्क आसा आनी हावें आयकोंवचें गर्ज म्हण भोग्ता" शांत रितीर रूबीन मुंदरुंक उलो दिलो.

चामड्याच्या रंगाचेर गर्व आसल्ल्यांक चडीत काळाक ती बाळवाना. "कुडी भितलऱ्या काळजाची सोभाय पार्कुंक सर्वां थंय साध्य नां" विजय आनी रूबी विशीं कोडसाण रोहना थंय उटोन दिसताली.

तुज्या दोळ्यांनी भयानक तूफान हांव पळेवन आसा. ह्या क्षणा तुज्या सवालांक कितेंच जवाब दीवंक हांव सकचीं नां. उत्रां संगीं रूबीन पाट केली. पयस पयस पऱ्यांत तो ताची पाट पळेवन रावलो. आनी केदिंच तें पाटीं येंवचें नां?

एका घडियेक असलें चिंताप उदेलें तरी खंडीत पाटीं येतलें म्हण भर्वसलो तो... तितल्या सलीसायेन ३० वर्सां ताणें विस्रोंचें बरीं नातल्लीं.

युवक संघ थावन प्रारंभ जाल्ली ओळक... ब्याडमिंटन कोर्टांत इष्टागतेंत बदलाल्ली.

सदां सांजेच्या खेळांतल्या सळावळेंत रोहनाच्या काळजांत मोगाच्या रुपार रोंबल्ली ती ताकाच्च कळीत नातल्ली. सदांच ताचीं चिंतां. दीस आनी रात! जेवताना या निदतानां! आनी क्रसल्याचिच्च पर्वा नां म्हणोन. पिंतुरानीं पळेवन 'अशें जावंक साध्य नां' म्हणोन दूसऱ्यांलागीं शर्तां मर्च्या व्यक्ती थंयच बदलावण जाल्ली. तांच्या ह्या ल्हान प्रायेची चिंता ताका जाली नां. रूबिच्या बावले साकऱ्या सोभाये संगीं आपणाचें व्यक्तित्व तुलन करुंक तो सकलो नां.

तांचे मधल्या आर्थीक अंतसतेची पर्वा ताणें केली नां. रूबी थंय आपल्या काळजाची भोगणां उचार्चें धयर करुंक ताचे थंय जाले नां.

फकत्त ताचो मोगाचो मित्र विजय मतायसाच्या खांद्यार तकली दवर्न स्वपणां पळेवंक लागल्लो.

विजय रोहन आनी रूबिचो सामान्य मित्र जावन उदेल्लो.

क्रमेण रूबिच्या नाजूक हातांत 'टेनीस एलबो' *(Tennis Elbow)* दूख उबजाल्ली जाल्ल्यान खेळोंक दाक्तेरान अडवारल्लें.

ब्याडमिंटन खेळा थावन पयस रावाजाय पडल्ल्या रूबीन संगीतांत अभिरूच प्रारंभ केल्ली. आनी ह्या वेळार विजय एदोळच्च संगीत क्षेत्रात सक्रीय जावनासल्लो.

एक बरो गिटार वजंत्री.

कालेजिच्या ब्यांडाचो प्रमूख सांदो.

हाचे वर्वीं तांचो सांगात वाडात्त गेलो.

विजयाच्या मोटार बैकार ही जोडी कालेजिच्या वठारांत सदांची जाली.

विजयाच्या सांगात्यांच्या वर्तुलांत रूबी दिसोन येवंक लागलें.

खेळा मैदाना थावन पयस जाल्लें रूबी रोहनाच्या भेटेक अवकास होगडावंक पावलें.

रोहन–रूबी–विजय!!

त्रिकोन प्रेम कथा!!

यश चोपराच्या हिंदी पिंतुरा थावन शीदा उबारल्ल्या काणिये तसलें सन्निवेश उबें जाल्लें.

ह्या त्रिकोनाचें एक भूज निस्रावंक जाय आसल्लें!!

विजय वाटे वयलो कांटो जावनासा!!

"रूबिच्या गुलोबी वोडतांतलो कांटो हांव मूळा थावन हुमटून काडतलो" रोहनान निचेव केल्लो!!

विजय, तुज्या सोभायेचेर तुका अहंकार आसा. तिच्च हांव नास कर्तालों.

तुजेच्च कातिचेर तूं कांठळतोलोय!!

रोहन फारिकपणाक अशेलो.

विजयाक धर्णीक शेवटांचोच्च ताच्या जिणियेचो उद्देश जाल्लो.

त्या खातीर एका अयिन्न घडियेक तो राकोन रावलो. फेबरवरी ४ तारीक १ वोरां दनपारां १:०७ मिनुटां... रसायनीक शासत्राचो प्राध्यापक जयंत तांत्रीक सोधून रोहन रासायनीक प्रयोगालयाक पावल्लो. रोहनाक ह्या विभागांत बिल्कूल आसक्त नातल्ली. शिकपांत सामान्य आसल्ल्या ताका अखरेच्या घडिये आपलो दुबाव परिहार कर्ची सवय आसल्ली.

आनी असल्ल्यांक तंत्रीन कुमकेचो हात खंच्याय विद्यार्थिक नेगार करिनातल्लो.

हुशार भूगऱ्यांचो पसंदेचो मेसत्री!

अधऱ्या दिसाच्या आवदे भितर नकली *(Mock)* परीक्षा घेतालो.

दोन वोरार 'एसीड न्यूट्रलैसेशन' हाचें प्रयोग आसा केल्लो!

थंयसर फो। तंत्री हाजार नातल्लो.

तयाराय कर्न *Lab attender* भायर वेताना तंत्री जेवणाक गेल्ले विशीं कळयिल्लें.

एटेंडरान पुर्ती ३० मेजां मांडून दवरल्लीं.

हऱ्येका मेजाक एकामेका थावन चार फुटिंचो अंतर दवरल्लो.

ल्हान मेज धव्या लुगट्टान थांपल्लें.

ताचे वयर स्थीर रांवचें जडायेचें लोंकडाचें स्टेंड. ताका शिर्कावन *0-100 ML* म्हणासर म्हजें खांचिचें 'ब्यूरेट' चिमट्यांत शिर्कायिल्लें.

ब्यूरेटाच्या नळिये बरीं आसच्या मूळांत उगतें बंध कर्ची नळा तसली मांडावळ आसल्ली. हाका 'स्टोपर' म्हणताले.

ब्यूरेटा मुळांत 'बीकर' दवरल्लें.

रोहनान प्रयोग शालाच्या मांडवळेचो विमर्सो केलो.

हऱ्येका मेजार नंबर बरयिल्लो एक थावन तीस पऱ्यांत!

मुळांत विद्यार्थिंची नांवायी बरयिल्लीं.

टेबल नं. १३...

विजय मतायस!!

मुखार उगतें आसल्ल्या सेलफाचेर आसल्ल्या खांचिच्या बोतलेचेर ताची नदर गेली.

H_2SO_4 - 98% सलफ्यूरीक एसीड अती शुद्ध!!

तंत्रीन दांबून सांगल्लीं उत्रां ताका उगडास जालीं. चत्राय! चत्राय! चत्राय!

"शुद्ध एसीड भोव मारेकार जावनासा, मनशाचें चामडें मात्र नहीं हाडां पऱ्यांत कर्गोंक सक्ता. त्या खातीर पातळ कर्ताना केदिंच ताका उदाक भर्शी नाका. एक थेंबो उदाक पऱ्यांत व्हड अवघात करुंक सक्ता. त्या खातीर उदकाक असीड भर्सून ताका दुरबळ करुंक जाय. ही चूक सबार जण कर्न अनाहुतांक बली जाल्यात".

विजयाक बूद शिकवंक उपाय जळकाल्लो.

सुत्तुरांत कोणाचिच्च जळक नातल्ली.

घडियेंच तो काऱ्यरूपाक देंवलो.

चत्रायेन म्हळ्ळ्याबरीं एसीड ताणें एका नितळ बीकरांत देंवयलो.

ब्यूरेटांतलें द्रव उडवन तांतून उदाक भरलें. टेबल नं. १३ आतां आयतें जाल्लें.

विजयच्या हाता थावन एकच्च एक थेंबो उदाक ब्यूरेटा थावन भीकरांतल्या एसिडाक देंवतालें. आनी ताचें मुखामळ इतलें विद्रूप जातालेंकी कोणच्च ताका ओळकोंक सकचेनांत.

'*Perfect*' म्हण रोहन थंय थावन निकळ्ळो.

ताका आतां तंत्री लागीं कसलिंच सवालां नातल्लीं! वोरां दनपाराचीं ०२:०२ मिनुटां जाल्लीं.

निगदीत वेळ लागीं सरल्लो.

सर्व विद्यार्थी आपल्या मेजा मुकार उबीं जाल्लीं. सर्वांचें रेकोर्ड बूक तंत्रीन जमो केल्लो!!

रूबीन टेबल नं. १९ थावन रोहनाक हात केलो. ताच्या त्याच्च मुग्ध हास्यान ताका आकरषण केल्लें!!

रोहन रेगो! टेबल नं. ७!!

विजय मतायस! टेबल नं. १३!!

वोरां ०२:०५ जालीं...

विजय एदोळ हाजार जावंक नातल्लो!!

घडियेक एक पावटीं तंत्रिचे दोळे वोचाचेर चर्तालें. विजय एदोळ पावोंक नातल्लो.

०२:०७ वोरार एटेंडर दारार उबो जालो. एटेंडराच्या हातांतल्या चीटी वयलो संदेश वाचून फो। तंत्रीन विद्यार्थिंक प्रयोग मुंदरुंक उलो दिलो.

प्रिन्सिपालाच्या केबिना थावन विजयाच्या गैर हाज्रे विशीं संदेश आयिल्लो म्हणोन सर्वांक कळीत जाल्लें. प्रयोगशालांत पुस्पुस्यांचो आवाज रावल्लो....

फो। तंत्रीन एका कोनश्या थावन अन्येका पोंताक पासायो मार्ताना ताच्या मोच्यांचो आवाज सोडल्यार खांचिचे बीकर एकामेकाक अदळोंचें आयकोंक मेळतालें.

विवीध रासायनिकांचो पर्मळ नाकाचीं फुडां फुलायतात तशें भोग्तालें. असल्या वातावरणांत धवोच्च 'एफ्रोन' नेसोन विद्यार्थी आपणाकच एका विज्ञानिच्या स्थानार देखतालें.

'टक' टेबल नं ११ थावन एक आवाज उबजालो. रूबिच्या ब्यूरेटाचें स्टोपर मोडल्लें.

ब्यूरेटांतलें रसायनीक सर्व मेजार शिंपडालें. रूबिचो प्रयोग अधऱ्यार रावल्लो.

ताचे दोळे असहायकतेंत मळ्ळ्याबरीं फो॥ तंत्रिचेर चरले. एटेंडर जागो साफ कर्चे खातीर मुकार सरलो.

'*O.K. Next class*' फो। तंत्रीन रूबीक भायर वच्येत म्हण उलो केलो.

रूबीन मेजा वयलो रेकार्ड बूक आरावन म्हळ्ळें बरीं टेबल नं. ७ तेणें पाशार जाताना रोहनाच्या कुल्यांक धापुडन म्हळ्ळेबरीं भायर मेटां काडुंक लागलें. पाटीं गुंवोन पळेल्ल्या रोहनाक पोक्री हासो दीवन उज्वो दोळो मोडून मेटां काडताना कोणेंच गमन दिलें नां.

हल्ल्या उपरांत रूबी थंय संपूर्ण बदलावण जाल्ली. रोहना थंय ताका हुसको आसा म्हणोन ताच्या नडत्यांत कळीन जातालें.

अवकास मेळल्ल्या पर्माणें उलंवचें प्रयत्न कर्तालें. क्लास रूमांत तवळ तवळ रोहना तेवशीं गुंवोन पळेतालें.

बहुशा ह्या बदलावणेक कारण आसल्लें.

रोहन नाचे थावन पयस रावोंक पळेता तितलें तें ताका लागीं जातालें.

रोहनान रूबीक प्रामुख्यता दिंवची रावयिल्ल्या उपरांत रूबिच्या जिणियेंत एका रितिची पोकोळाय उबजल्ली.

दीस पतऱ्यान पाटीं पर्तातालें.

टेनीस कोर्टाचें वातावरण पतऱ्यान उबजाल्लें. टेनीस एलबोची दूख पतऱ्यान मायाग जांवचे दीस लागीं आयिल्ल्या बरीं जाल्लें.

खंच्याय रितीर रोहन रूबीक आपणाचें कर्न घेवंक मुकार सरल्लो. त्या खातीर हऱ्येका साक्रिफिसाक तो तयार जाल्लो!

रूबिच्या सोभायेन ताका संपूर्ण काळकांत लोटल्लो. 'दणब्ठी एक मिनूट' बागला थावन भायर पडच्या रूबीक फ्रो। तंत्रीन पार्टी अपयिल्लें

टेबल नं. १३!

खाली आसल्ल्या टेबला तेवशीं ताणें रूबीक हिशारो केल्लो.

विजय मतायसाची गैर हाज्री ताका गळायेन चत्राय जाल्ली.

टेबल नं. १३!

रोहनाचे दोळे आनी तोंड उग्तेंच उरलें.

आनी त्या अयित्र घडियेक...

'भुम्म' एक व्हड अवाज!!

आनी ताचे पाटल्यान कारंजी बरीं पाक्या तेवशीं उसळचें सळसळें द्रव.. ताचे संगीं भंवतीं पासारून येंवची थवी धुंवरी... आनी ताचे मधेगात कानांक कोंकच्या तसली किंक्राट... आनी ताचे मधें धर्णीर कोसळोन पडचें रूबी... संगिंच मेणां बरीं कर्गोन वेचें तें सोभीत मुखामळ!!

दोळ्यांक काळोक येवन धर्णीर शेवटांवचे पयलें किंक्राटो मारून धांवच्या जम्या मधें ती रोहनाची धांवणी!!

अकलास! चुचुरि! आनी पश्चात्तापा सवें उदेल्लीं तीं जवाब नातल्लीं सवालां.

विजय आयच्या दिसा हाजर जाल्लो तर?

रूबिचें ब्यूरेटाचें स्टोपर मोडानातल्लें तर?

फ्रो। तंत्री रूबीक पार्टी आपवंक विस्राल्लो तर?

शुद्ध एसीड हावें बरिनातल्लें तर!?

जवाब आशेलो तो!!

जडायेच्या मेटांनीं रोहन घरा पावल्लो!

मेजार ताच्या आयच्या तप्पालाचें पत्र आसल्लें.

फेबरेर १ तारीक १९८७

सांजेचीं ५ वोरां

मोगाळ रोहन,

आज हांव संतोस पावतां आयच्या दिसा म्हज्या जिणियेचीं १८ वर्सां संप्तात.

खंयच्या रितीर तूं म्हाका काळजा आनी मनां थावन मोग कर्तायगी त्याच्च माफान हांवयी तुका पसंद कर्तां.

कुडिच्या सोभाये विशीं सांगचें तर तूं काळजां थावन कितलो अपुरबायेचोगी तितलोच्च भायलो रंग सुंदर!!

सोभाय, अंतसत या कसलिंय सन्निवेशां आमकां विंगड करुंक सकचिंनांत.

विजय, फकत्त एक बरो मित्र जावनासा.

४ तारिकेर सांजेर ५ वोरांचेर 'केमिसट्री ल्याब' उपरांत '*Out Doors*' क्रीम पारलरांत मेळ्यां.

तुजे थंय अधीक मोगाचें

रूबी!!

फेबरेर ५ तारीक....

आस्पत्रेंत रूबी विद्रूप स्थितेर निदोन आसल्ले.

सर्व विद्यार्थी, मेसत्री, सेजार्चीं आनी सर्व भेटल्लीं!!

कर्गोन गेल्ले दोळे तांचे मधें रोहनाक सोधताले... फेबरेर ५ तारीक १९८७ सांपल्ली... तो आयलो नां!! आनी फेबरेर ५ तारीक १९८८... ८९...-९०... तो दिसलो नां!!

रूबीन संपूर्ण सोभाय होगडायिल्ली....

आनी रोहनान आपलो रंग बदलिल्लो!!

*** — ***

उदेंतिचें मोड

महाबली शेट्टीची दीषट दिगंतार आसल्ली.

दाव्या हाताच्या रोलेक्स वोचाचेर ताणें अभिमानान दीषट चरयली.

साकाळिंचीं ७:०९ वोरां दाखयतालीं.

नितळ धवो मुंडू उबारून बांदलो ताणें. नितळ धव्या रंगाच्या कुर्ताचे बुतांव उग्ते आसल्ल्यांत हधऱ्यार आसल्ल्या काळ्या मिश्रीत धव्या लोंवे मधें लगभग धा तोल्यांची भांगाराची चेयन उमकाळताली. उज्व्या हातांत रेवडायिल्ल्या दाट ब्रासलेटाक वाऱ्यार हालवन म्हळ्ळेपरीं पतऱ्यान आकासाचेर गंभीरायेन दीषट चरयली.

बोडगा थावन तेनका पऱ्यांत.

उदेंती थावन असतमते पऱ्यांत.

मळबार काळोकच्च काळोक पडल्लो:

बडगा थावन वारें तेनका तेवशीं वळतालें

"मुडला तेवशीं आवर जालां" मनांतच्च चिंतून आपल्या दाट मिश्यांचेर बोटां चरयलीं.

महाबल प्रकाश शेट्टी!!

दडंग जिवाचो रौडिचो जिनोस तरी तो रौडी नहीं आसल्लो.

'रोलेक्स' वाच आनी भांगार ताची आसक्त जावनासल्ली तरी तो गलफाचो वा उद्यमी नहीं जावनासल्लो.

माजी सोजेर आनी प्रसतूत कृषीक!

'जै जवान, जै किसान!'

देशाच्या दुसऱ्या प्रधानी जावनासल्ल्या लाल बहदूर शासत्रीन दिल्लो संदेश आज पऱ्यांत महत्वाचो जाल्लो.

देशाचा भद्रतिचे मूळ खांबे.

एका नाण्याचीं दोन मुखां जावनासल्ले बरीं.

एक रक्षणेक तर आन्येक भक्षणेक!!

आनी ह्या दोन महान वर्गांत महाबल शेट्टीचो बराबर पात्र जावनासल्लो.

उल्लेख कर्चा तसलें व्यक्तित्व ताचें!!

वीस वर्सां ताणें मिलिटरी सेवा दिल्ली.

शांतेचो काळ तो जाल्ल्यान पाकिसताना संगीं जाल्ल्या दोन आनी चीना संगिंचा एका झजांत ताचो पात्र नातल्लो. पूण गडी रक्षणां थावन बंकरां निर्माणांत तो वावूरल्लो मात्र नहीं आसतां ओरिस्सांत आनी आंध्रांत आयिल्ल्या नैसर्गीक दुरंता थावन सबार लोकांक वांचयिल्लें. असल्या कामांनी सर्कारा थावन मेळल्लीं मेडलां आनी पदकां अल्मारिनीं सजायिल्लीं साक्स दितालीं.

हाचे उपरांतल्या वीस वर्सांनी जायती बदलावण जाल्ली. मणिपालाच्या सुत्तुरांत सर्कारान ताका निवृत्ते उपरांत भुंया दिल्ली. निर्जन रान गुडो जाल्ल्या मणिपालांत मनश्या वसतेक योग्य नहीं आसल्लें तरी महाबल शेट्टीन भुंय उर्जीत कर्चें खातीर कमार भांदल्लें.

आयच्या दिसा देशाचें विद्या केंद्र जावनासल्ल्या ह्या प्रदेशा मधें मळ्ळ्या बरीं महाबल शेट्टीचें तीस एकऱ्या सुवातेर 'कैलास' म्हळ्ळ्या नांवार एसटेट उबें आसल्लें. भांगारा साकऱ्या मोलाच्या विद्यानगरिच्या मधें वज्राचें थीक बसयिल्ल्याबरीं!

स्व मिनतेन बांधून हाडल्लें 'कैलास!'

ह्या खातीर तो सुत्रा मैलां सदांच सैकल चलवन आयिल्लो.

ल्हान उदकच्या व्हाळा थावन खासगी अणेकट्ट रचल्लें. दोन ओकलांचीं घरां निर्माण केल्लीं. एक सर्व सवलाताये सवें 'फार्म हौस' तयार केल्लें. अंतर राषट्रीय मट्टाची कृषेचो सुफळ प्रयोग जाल्लो.

प्लम, पीच, रंबोट्ट आनी पेरां तसल्यो विदेशी फळ वसतू स्थळीय उत्पन्नांनी बदलाल्ल्यो.

कृषी उत्पन्नांत नवीकरणा खातीर राज्य मट्टाची प्रशसती आपणायिल्ली.

उत्पादकांच्या संघचो मुखेली जावन विंचून आयिल्लो. विवीध सेमिनार ताणीं मांडून हाडल्लीं.

दिसाळ्यानीं कृषीक संघटनाचो नायक म्हण वाचुंक मेळतालें.

अल्मारेच्या अन्येका भागांत ताच्या ह्या साधनांनी मेडलां आनी पदकां भरोन गेल्ली.

सलवणी मळ्ळ्यार कितें म्हण तो नेणा आसल्लो!!

"रवी..." पुताक ताणें व्हडा अवाजान उलो मारलो.

'हांगा ये' म्हळ्ळ्याबरीं हातान ताका हिशारो केलो.

च्हायेचें कोप घेवन घडियेंच रवी बापय समकार उबो जाल्लो.

"उदेंतीन भव दाट मोड जाला. मुडलांत पावस धाराळ पडल्यान न्हंयतलें उदाक मातिये रंगाक बदलाला मात्र नहीं उदकाचें मट्ट फकत्त एक फूट मात्र उरला अवराच्या रुपाक बदलुंक.

बयलाचो घादो आनी बेटाचो रोंपियेल आज तयाराय केलाय. नेज न्हंय पल्लाडिच्या गाद्या थावन हाडुंक आसा. हो वेळ सुक्तेचो जावनासा आनी भर्ती येताना नेज अवराच्या उदकांत व्हाळोन वेचें तशें दिसता". मोळबा तेवशीं हात उबारून हवामानाची वर्दी पुता मुखार सोडवन ताणें पाट केली.

पाट कर्न वेच्या बापायक पळेवन रवी एका घडियेक चिंतुंक पडलो. बळिषठ बावळे हावें असकत केल्यातगी? पाटल्या थोड्या दिसा आदीं...

सांजेच्या जेवणासालांत संवाद हर्शेंचो जावनासल्लो. पूण त्या दिसाचो तर्कांत अंत्य जाल्लो!

बहुशा महाबल शेट्टीच्या मिलिट्री रम्माचो प्रभाव आनी फार्म हौसाच्या दांड्यार बसोन चिंवल्ल्या बियरिचो परिणाम एका निर्धाराक हाडन पावयिल्लो.

दोन विभिन्न व्यक्तित्व मुखामुखी जाल्ले.

फरक आसल्लें...

महाबल धनी आनी कामेल्या मधें जायतें अंतर दवर्तालो. गर्जे भायर सळावळ भिल्कूल नातल्लो!

केल्ल्या चुकीक देंकणो मारून या शिक्षा लावन सार्कें कर्चें प्रयत्न कर्तालो.

कामाच्या वेळार भिंयाचें वातावरण रुता जातालें.

जात कात मधें अंतर दवर्तालो. अशें अन्येकल्याक नीच दाखयल्यार अपूण ऊंच जाता म्हण पात्येतालो. पूण पूत रवी विभिन्न जावनासल्लो!!

कामेल्यां संगीं मोगान चल्तालो. खाण जेवणांत कितेंच तफावत करिनातल्लो.

तांचे संगीं जेवतालो, आनी खातलो.

तांचे सांगातां जाण्वाय वांटून घेतालो.

विभिन्न चिंत्पाचे दोन आडळतेदार सांगाता काम करुंक सकलेनांत.

पूण एक गजाल ते बऱ्यान जाणां आसल्लेंकी दोगां मेसतानीं मेळवन केल्लो एक सूफ केदिंच रुचीक जांवची नां म्हळ्ळीं सांगणी हांगासर लागू जाता म्हण!

"ह्या वर्साची बेसाय तुज्या जवाब्दारे खाल चल्तेली. समासम बेळें काडून तुजीं तत्वां तुवें रुजू केल्यार मुखार हांव केदिंच मेतेर जांवचो नां".

महाबल शेट्टीन पुताचेर शर्त मारल्लें.

"म्हज्या राजांत सर्व कामेली एका पंगडाबरीं ब्राह्मण. कोंकणो म्हार या कोर्गो म्हळ्ळो कितेंच तफावत आसचो नां. हऱ्येकल्याक एकच्च मान फावो. सर्व समान म्हळ्ळें उपरांत त्याच्च आयदानांनी रांदल्लें तेच्च बोशियानीं वाडुंक जाय" रवीन सामाजीक बदलावण मुखार दवरल्ली.

महाबल शेट्टीचो इनकार ताच्या तोंडार उटोन दिसतालो. ताचे पतिणेन असाध्य म्हणोन विरोध दाखयिल्लो. रविचे भयण दिव्यान कठीण थरान तिरसकार केल्लो.

सकयल्या जातिच्या गोविंदा संगीं एकाच्च बियरिच्या बोतलीक तोंड लावन पियेल्ल्या क्षणा या एकच्च बीडी वांटून धुंवर उबयिल्ल्यान नीच जातिचे आमचें समान जायनांत रवी" दिव्यान अक्रोश उचारलो.

मतलब? रवीक दिव्याचें चिंताप पुर्तें समजलें नां. रवी, आमीं सामाजीक या आर्थीक रितीर उंचल्या पांवड्यार आसांव. समाजेंत आमचेंच स्थान आसा.

समान या उंचल्या मधें संबंध आमची उंचाय चडयता. गोविंद तसल्या म्हर या कोगऱ्यां सांगाता तुजी सळावळ आमकां सर्वांक नालिसाय हाडता.

दिव्याक उंचल्या मट्टच्या वर्तुलांत दिसोन येवंक जाय आसल्लें.

प्रामाणिकपणी गाद्यांत रेड्यां संगीं आपलेंच घरा खातीर म्हळ्ळया तसल्या चिंत्पान वावूचऱ्या गोविंदाक नीच जातिच्या नांवान कचऱ्याक समान केल्ल्या खातीर दिव्याचेर राग आयलो, मात्र नहीं आसतां आपणाक अव्मानयी जाल्लो.

रवीन विचार बदल्लो नां...

आनीं हठान म्हळ्ळेबरीं ह्या वर्साचें बेसायाचें काम हातीं घेतल्लें.

जुलाय १३ तारीक....

थोड्याच्च वेळा आदीं बपायन ताका येवंक आसच्या उदेंतिच्या मोडाच्या पावसाविशीं हिशारो केल्लो. दोन गादे रोंपियेक तयार जाल्ले. एकाच्च दिसाक!!

तितलें मात्र नहीं आसतां त्याच्च दिसा ताच्या मावशेच्या धुवेचें खराराक घर्च्या सर्वांक वचोंक आसल्लें.

वोरां ०९:३४ जालीं...

कार दारार उबें जाल्लें.

पावस शिरांधारिंनीं वोतोंक सुरू जाल्लो.

रेड्यांक राववन गोविंदा ताच्या खांद्या वयलें जूंव सार्के करून दोरी अर्नितालो.

रवीन गोविंदाक ताकीद दिल्ली.

आवराचो उदाक चडोनच आसा. सकयल्या गाद्यांन उदकाचें मट्ट देंवय. एकादा वेळार वयल्या गाद्यंआत उदाक भलऱ्यार साऱ्याचें उदाक थंयसर व्हाळचे खातीर वयल्या मेरेक 'एरंगडी' दवर. रेड्यांक नितळ करून गोव्यांत भांदून खावंक गाल. आनी ऊरल्ली नेज उंचल्या जाग्यार दवोर. आवराच्या उदका थावन पयस तशेंच शाभितायेन! उदेंतिचें मोड जाल्ल्यान पावस रावल्लेबरीं दिसाना" रविच्या आदेशाक गोविंदान मानून घेतलेलें.

एका कुसतेगारा बरीं घट मूट कूड ताची!

बळिषट तनऱ्या कुडीक दोगांचें काम कर्चीं सकत आसल्ली.

वोत, पावस या वारें कितेंच ताका आडंवचे बरीं नातल्लें.

कार अंगणा थावन भायर सर्ताना वोरां १०:०९ जाल्लीं. लागशिल्ल्या सैऱ्यांचें कार्‍यें नातल्लें तर असल्या सन्निवेशांत फकत्त गोविंदाच्या मात्यार जवाब्दारी थपुंक रवीक बिल्कूल मन नातल्लें.

महाबल शेट्टीन मौन सांबाळल्लें.

बहुशा पुताची समर्थी पार्कुंच्या खातीर या शर्ताक खाल जावन!

सांजेचीं वोरां ३:५२ जावन येतालीं.

कार्‍यक्रम मुगदोन महाबल शेट्टीचें कार पाटीं धांवतालें. जोरान वोतून आसल्ल्या पावसाक चीर्न म्हळ्ळे परीं पावस अजून रावोंक नातल्लो.

"उदेंतिचें मोड अजून नितलोंक नां" महाबल शेटटी धव्या जिब्ब्यर पडल्ली कडियेचीं खतां नितळ कर्तालो. रवी सांखोव उतर्ताना न्हया तेवशीं तिळून काराचें वेग चडायतालो.

शेट्टीची बायल शारदा "इतलो पावस पयलें पळेंवचो" म्हण गालांचेर हात चरायताली.

अशें अखरेक तीं घरा पावल्लीं.

'कैलास'ची जयता गेट उग्ती जाताना तांकां थंयसर चिंतिनातल्लें राकोन आसल्लें.

रोंपियेक आयिल्लीं स्त्रीयो आपलें काम संपवन घरा पावल्लीं.

वयलो गादो भरोन कद्दळ उदाक मेरे वयर थावन चाराय कुशिनीं वोमतातालें.

बहुशा गोविंद एरंगडी दवरुंक विस्राल्लो. गोव्यांत रेडे दिसलेनांत. सकयल्या गाद्यांत पाटल्या दिसांनीं लायिल्लें खावन सर्व देस्वाट जालें. चिकलांत बुडोन आसल्ल्या रेड्यांक नितळ करुंक नां आनी बांदून गालन पोटाक गालुंक नां ते स्पषट कळतालें.

आंगणांत गाद्या थावन देंवोन आयिल्लें उदाक एक फूट भर बरोन गोविंदाच्या वसते कुडाक तशेंच ताचे पाटलान आसल्ल्या गुदावांक पावल्लें. गोविंदाक उलो मार्न वसते कुडा तेवशीं वेताना बागलार बीग उमकाळचें पळेवन थंयसर नां म्हण खचीत जाल्लें.

तुर्तान बीग काडून गुदावांत रिगोन दासतान आसल्लें भात सुरक्षीत करिनां तर लेखा वर्तो नषटांत दुबाव नातल्लो.

गोविंदा! गोविंदा! गोविंदा!!

सर्वांनी जोरान उलो मरल्यारी गोविंदाचो अवाज नातल्लो.

साकाळिंची काफी पियेल्लो गोविंदाचो लोटो पांवड्यार आसल्लो!

दोनपाराच्या जेवणाची वाटली लागशिल्ल्या बांकार आसल्ली.

आकांता वयर अकांत!! खंय गेला गाय?

बारीक शें भ्यें सर्वां थंय उदेलें!!

लागशिल्ल्या बांयत ताणी तीळन पळेलें! नां!

ताळ्यांत आनी न्हंयत पऱ्यांत नां!!

'धन्या' कांपेऱ्या हातांक आकाशाक उबारून गोविंद उबो जाल्लो.

'न्हंय पल्लोडिची नेज पऱ्यांत उरली नां धन्या'' गोविंदाच्या दोळ्यांनी आसल्ल्या दुःखां मधें भ्यें, कावजेणी मात्र नहीं आसतां, चोर्पणां पार्कुंक रवीक वेळ लागलो नां.

व्हच आनी बीग उग्तें कर. एकच्च एक काम नुवें सार्कें करुंक नांय. ''अखरेक तरी थोड्यो पुणी भाताचे गोणियो माळ्यार दवर'' रवी घर्जालो.

गोविंदान बोल्याक हात गालून बीगा चावी भायर काडचें प्रयत्न कर्ताना ती ताका मेळ्ळी नां.

अनाहुतां एका वयर एक राकोन आसल्लीं.

रवीन रागान म्हळ्ळेपरीं बागलाक खोट मार्न उग्तें केलें.

गोविंदान तशेंच हेरांनीं रविचो हो जिनोस हाचे आदीं पळेल्लो नां.

घडगड्या आनी जगल्याण्यांनी वीज बंध केल्ली.

'एमर्जेन्सी चार्ज लैट' दिव्याच्या रूमांत आसल्लो. सरारां मेटां काडून दिव्याच्या रूमा थावन बायर येताना कसलोगी परिचीत पर्मळ नाकाक अदाळ्ळो.

लैटाच्या उज्वाडाक दिव्याच्या हांतुळनार कितेंगी झळकालें.

गोविंदाच्या वसते घराची चावी!!

ताचे संगीं मुदो करून आसल्लो. तो बिडिये काट.

त्या हांतुळणे थावन येंवचो गोविंदाचो घामाचो पर्मळ!!

तीं चिकलांत देंवल्ल्या पांयांची मेटां!

दिव्यान तकली फडा फडेचें नीब घेवन खराराच्या संभ्रमाक इनकार केल्लें.

धनपारां उपरांत कोलेजिंत परीक्षा आसा म्हणोन सांगल्लें.

रविच्या आदेशाचें पालन ताणें केलें!

सकाळिंची काफी आनी दनपाराचें जेवाण ताका दिव्यान वेळार दिल्ल्याक बांकार आसल्ली बोशी साक्स जावनासल्ली! भायर आयिल्ल्या रवीन गोविंदाक घोरोज मारली.

"आज थावन ह्या सुण्याक विंगड बोशियेंत धर्णीर बसवन जेवाण घालात. कित्याक ही जात समान स्थानार फावो न्हय. उषटें खांवचेच्च तांची योग्यता" दोळ्यां मुकलो निकाळ म्हळ्ळो हिशारो रविच्या रागिषट दोळ्यांनी झळकातालें.

गोविंदाच्या घामाच्या पर्मळाक कांठळ्ळो तो.

आवय शारदाच्या तोंडार मंद हासो आसल्लो.

पूत साकऱ्या वाटेक पर्तालो म्हणोन!

महाबल शेट्टीन दिगंताचेर दीषट लावन आपले दाट मिशियो वोळायले!

पूता मुकार शर्त जीकल्लो अभिमान आयलो ताका!! आनी त्या दिसा...

रवी एक्सुरो सिग्रेट पेटयलागलो. वांटून वोडच्या बिडियेक कांठळ्ळो.

तशेंच....

'दिव्या शेट्टी'ची परीक्षा ताणें चिंतल्ल्या तितली सलीस नातल्ली.

उदेंतिचें मोड नितळोन मोळाब निळश्या रंगाक पर्ताल्लें!!

*** – ***

सेटिंग

डिसेंबर ३, २०१६

सन्वाराचो दीस तो. आदल्या रातीं वेळ राती पऱ्यांत पार्टी आसल्ल्यांत विनोद हर्शेंच्याकी वेळ कर्न ऊटल्लो.

डिसेंबराच्या २५ तारिकेर ताच्या काजाराक दीस नम्यारल्लो. १५ तारिकेर दोहा थावन वेची टिकेट काडल्ली तर अजून पुर्तें शोपिंग जावंक नातल्लें.

'*Qatar Airways* न ताका सन्वाराची रजायी दिल्ल्यान ताका तडव कर्न उटचें मन आसल्लें तरी भयण रेन्नीन गावां थावन फोन कर्न ताका गूंड निदे थावन उटयिल्लें. गावांत बाब, मांय आनी रेन्नी भरान आनी भोव उर्भेन म्हळ्ळें बरीं विनोदाच्या काजाराची तयाराय कर्तालीं.

गावांक पावोन फकत्त १३ दिसांनी काजार आसल्लें!!

वाटसापार रेन्नीन कामांची पट्टी धाडल्ली.

लागशिल्ल्या सैऱ्यांक, खास मित्रांक आनी नव्या सैऱ्यांक आपवणें, साडो, मांयचें कापाड आनी करियमणी काडुंक!!

दोन दीस काजाराच्या दोतोर्नेक!

विगारांक मेळवंक आनी सुटावें कुम्सार!!

DJ क आनी बेंडागारांक मेळवंक!!

एका सांजेर इषटांक 'बेचोलर पार्टी'!!

मधें एका दिसा रेन्निचो बर्थडे आनी एक दीस क्रिस्मस!!

खरार!! रोस आनी काजार!! रेन्निची पट्टी लांब आसल्ली!!

तारिके प्रकार योजन मांडूक रेन्नीन कळयिल्लें. भोव वर्तें म्हिनतेन दोन वोरांनी मांडवळ तयार जाल्ली. कितेंच काडचे बरीं नातल्लें. कुडसुंक थंयसर अवकास भोव उणो आसल्लो.

भोव कषटांनी दोन दीस खाली दवरल्ले.

खासगी कामाक आनी नतालिया खातीर!!

नतालिया गोम्स!!

ताच्या फिर्गजेंत लोका मोगाळ नांव. यूव संघांत मुखेली! खेळा पंद्यात्यांत उकल्लोलो हात.

दोतोर्निच्या भूगऱ्यांक टीचर!!

आयताराच्या कोयेरांत तशेंच वाचपां वाचुंक चुकानातल्लो पात्र!

लितुर्जीक कामानीं काऱ्याळ सांदो!

विनोद हाचें सार्कें विरोध म्हळ्ळेबरीं.

"तुज्या कानांक धर्न वोडन मिसाक वोर्तागी नां पळे" म्हण रेन्नीन नतालिया विशीं तमाषे केल्ले.

"ताच्या पायांक उमकाळोन तरी सर्गाक वेतां" म्हण विनोदान सबार पावटीं सांगल्लें.

एका दिसाची पुणी सांगातां रेतीर करुंक जाय. शांती नगरांतल्या रेतीर मंदिरांतल्या पादऱ्याबाची शिकवन भोव अर्थभरीत जावनासा. काजारी जिणियेच्या नव्या पांवड्यार मेट दवर्ताना जिण्येचेर नियाळ कर्चो गर्जेचो जावनासा म्हण नतालियान समजायिल्लें.

दीस भर बसोंक कषटाचें म्हण विनोदान ना खुशी दाखयिल्ली.

काजाराक अपवण्याची पट्टी तयार जाताली.

दिसान दीस नवां चडोनंच वेतालीं. पाटल्या लगभग २८ वर्सानीं जायतो लोक ताच्या जिण्येंत आयिल्लो तरी हऱ्येकल्यांचो उगडास दवर्चें कषटांचें जाल्लें.

रेन्निच्या काजारा वेळार थोड्या लागशिल्ल्या मनश्यांक आपवणें मेळवंक नातल्लें. असली चूक ह्या पावटीं जांवचें विनोदाक बिल्कूल पसंद नातल्लें.

विवीध मूळां थावन कोलेजिच्या मित्रांचो संपर्क जमो केल्लो. ह्या खातीर सामाजीक माध्यमांचो मोटो वांटो आसल्लो.

"हाय"

वाटसपार नवो संदेश उदेल्लो.

'दिशा शेट्टी' आतुरीत जावन विनोदान 'हाय' म्हण जवाब धाडली. आदल्या दिसा धाडल्लें आपवणें पावीत जाल्लें. 'दिशा रक्षिता शेट्टी'!!

कोलेजिचो पर्नो उगडास जिवो जावंक लागलो. भोव कषटांनी ताणें ताचेर धांकण धांपल्लें.

त्या दिसांनीं...

विनोद आनी दिशा सांगातां ब्याडमिंटन खेळनालीं. खेळनानां दिसाच्या मोच्यांचे नाडे सूटल्ल्या तवळ विनोद अधऱ्या दिंबियानीं दिशाचो पांय आपल्या दोंपरार दवर्न ताच्या मोच्यांचे नाडे अर्नितालो. तवळ ताचो हुनोंनीं उस्वास दिसाच्या पायांक ऊब दिताली. तर ताच्या घामाचो पर्मळ विनोदाच्या नाकांक उल्लास दितालो.

सबार पावटीं बैकार बसोवन घरा पायताना दिसाचीं वोंठां विनोदाच्या गोमटेक स्पर्श जातालीं. सुर्वेर पाटीर दवरल्लो हात फोंडकुल्या रसत्यानीं चमकताना दिशाचे हात विनोदाच्या पोटा भोंवती रेवोड घाल्ताले. खेळाच्या कोर्टांत जीन्स शोट्सच्या पाटल्यान थावन दुदा सार्के धवे पांयां पट्टे विनोदाचें गमन खेळा थावन पयस व्हर्ताले.

गोऱ्याच्च कातिच्या गोमट्या थावन झरिबरीं देंवच्या त्या नितळ घामाचो व्हाळो हधऱ्या तेवशीं देंवोन आपली वाट करून वेताना ताचो पाटलाव कऱ्यांशें ताच्या दोळ्यांक भोग्तालें. एका उत्रान सांगचें तर विनोद चिंतिनासताना मोगार पडल्लो. दिशाच्या सोभीत सुंदर कुडी थंय!!

दिशाचे आकर्शीक दोळे 'हांव केदाळा थावन तयार आसां' म्हण ताका हिशारो कर्ताले!!

पूण विनोदाक अडचण आसल्ली!!

विनोद आनी दिशा एका प्रायेचीं जाल्ल्यान एकामेकाच्या एकवटाची वाट भोव लांब आसल्ली.

पार्की जातिच्या चलियेक स्वीकार करुंक विनोदाची आवय केदिंच तयार नां म्हण ताका कळीत आसल्लें!!

आनी अशें तो निश्चीत दीस मुकार उबो जाल्लो.

मोडेलिंगांत आसक्त आसल्ल्या दिशान बेंगळूराची वाट धरल्ली. आनी विनोद बोंबाय आनी मुकार गलघाक!!

चिंत्पा सागोरा थावन भात्र आयिल्ल्या विनोदान दिशाच्या मुकल्या संदेशाक राकोन रावलो. *Typing...* म्हणोन पळेवंक अत्रेगलो तो.

तो निराशी जालो नां!!

आदल्या दिसाच्या पार्टेंतलें अमाल अजून ताच्या रगतांत धांवोन आसल्लें. आनी तें सबार तेंपा उपरांत संपर्क जाल्ल्या एका काळार अशेल्ल्या मोगा सवें चडीत सळावळ आशेलें.

दिशान आपल्या मोडेलिंगाचे सबार फोटो धाडल्ले. विवीध भंगेन! विविंगड आट नेटानीं! आनी थोड्यो दादल्यांक उद्रेक कचऱ्या तसल्यो!!

२३:०० मिनुटां ताणीं एदोळच्च *Chatting* केल्लें... दिशान काजाराचे अभिनंदन कर्चे सवें विंगड पार्टी विचारल्ली. आनी अशें बेंगळूराक अपवणें दिल्लें.

आहवान थोड्या अर्थाचो जावनासलो.

बेंगळूर येंवचें व्हड नहीं रांवचें खंयसर? विनोदान इरादो निघंट करुंक प्रयत्न केलें.

'म्हजे संगीं, म्हज्या प्लेटांत म्हजे विणें धोसतालीं. तुका कोणंच नांत' दिशान '*Smily*' धाडलो.

'सेटिंग!?' विनोदान पाटीं '*Smily*' धाडलो.

'म्हळ्ळ्यार!?' दिशान प्रश्नार्थक संकेत केलो.

"एका चल्यान अन्येका चलियेसंगीं एक्सुरायेंत एका अयित्र कारणा खातीर मेळचें" विनोदान विवर्सिलें.

"*OK. I mean dating*" समजालें. आनी '*OK*' म्हणोन दिशान जवाब धाडल्ली.

Dec 22 तारीक साकाळीं ०८:०० वोरार 'सेटिंग'! विनोदाच्या उत्रांक जायत म्हळ्ळें बरीं '*Thumps up*' संकेत दिशा थावन उदेलो.

काजाराच्या कामाच्या पट्टेर अन्येक कुडसुंक पडलें. मेजा वयल्या पट्टेर *Dec 22* तारिकेर खाली दवरल्ल्या जाग्यार 'सेटिंग' म्हण दांबून बरयलें विनोदान. नतालिया संगीं भायर वचोंक दीस नातल्लो. नतालियान व्हडा खुशेन 'प्लान' करून दवरल्लें!! विनोदाक वेळ नातल्लो!

पास पोर्टाच्या तूर्त कारणाक बेंगळूरवेचें गर्जेचें म्हण विनोदान घर्च्यांक तशेंच

नतालियाक कळयिल्लें. पासपोर्टाचें काम विनोदा संगीं वेळ खर्चुंच्याकी गर्जेचें म्हण नतालियाक समजणी आसल्ली.

एकामेकाक समजोंक तशेंच पार्क, सिनेमा आनी ऐसक्रीमाक अमानत दवरल्लो दीस दिशान केदाळा चोरल्लो तें नतालियाक कळवंकच्च नातल्लें.

'All the best happy Journey' अदल्या सांजेर काजाराच्या दोनोर्नी उपरांत नतालियान विनोदाक बेंगळूर्च्या पयणाक बरें मागलें.

विनोदाविणें वेळ पाशार कर्चें नतालियाक कषटांचें जाल्लें.

शांती नगर रेतीर मंदिरांत एका दिसाची रेतीर हऱ्येका ब्रेसतारा आसा केल्ली. पादऱ्याब एक बरो प्रसंगगार जाल्ल्यान सुत्तरांत भोव लोका मोगाळ जाल्ली. जायत्यांक बरेपण जाल्लें आयकोंक मेळतालें. नतालियान वेची मांडवळ केली.

'म्हजें काम बऱ्यान जावंक माग' विनोदान मुकल्या वोकले मुखार मुगदपणाचो वेस पांगुरलो. "खंडीत जावन" तशेंच साकाळीं ०८:०० थावन सांजेर ०५:०० वोरां पऱ्यांत फोना मुखांत्र या वाट्यापार धोसचें प्रयन्न करिनाका. फोन उप्योग करुंक अडवारलां. आनी तुजे तसल्या देंवचाराच्या नाडनेक थंयसर जागो नां". नतालियान विनोदाचीं खेळकुळां करून पोल्याचेर कीस दीवन अदेवस मागलो.

डिसेंबर २२, २०१६, ब्रेसतार – 'सेटिंग'

रात नम्यारल्ल्या दिसाच्या सकाळिंक राकोन आसल्ली. बस्स बेंगळूरच्या वाटेर वाऱ्याक चीर्न म्हळ्ळेंपरीं धांवतालें.

डिसेंबराचें थंड वारें दाट जाकेटी वर्वीं या पोटांत देंवयिल्ल्या विसकेन पऱ्यांत ऊब दीवंक सोडलेंनां. फकत्त दिशाच्या बावळ्यांची ऊब नाच्या वेंगेंनलो उजो उद्वेगाच्या हून स्वास विनोदाचीं लवां उबी करुंक सकलीं. कुडिच्या सुखाचीं चिंतांनी ताका उद्रेकीत केलो. ती रात नां फकत्त ताका नीद दीवंक सकलिनां. तेवशिल्ल्यान दिशाक पऱ्यांत जागी दवरली.

'हाय' दिशा *Online* आसल्लें.

'राकोन आसां तुका' दिशान संदेश धाडल्लो.

'सेटिंग' आनी थोडिंच वोरां बाकी. विनोद आतुरीत जाल्लो.

'O Smily' सवें संभाषण संपलें.

22nd Dec २०१६ वोरां मध्यानेचीं *00:47 hrs!!* विसकेचें अमाल अजून पुर्तें देंवोंक नातल्लें. नीद विनोदाच्या लागशिल्ल्यान पऱ्यांत पाशार जाली नां! सुशेग आशेंवच्या मतीक एकाच्छाणे उदेल्ल्या चिंत्पानीं रेवोड गालुंक प्रारंभ केलें.

घडियेंच दिशाचें पिंतूर काळोकांत नपंयच जावन एक उज्वाड पयस थावन उदेवन मती पड्झार खंचलो!!

नतालिया!!

कोशेड्ड जागें जालें!!

कसली चूक हांव करून आसां?

क्षणीक सुखाक कितलें महत्व दितां!?

जिणी भर सांगाता दिंवच्या नतालिया संगीं खर्चुंच्या त्या अमोलीक वेळाक पाट करून अनैतीक संबंध जोडतां!?

त्या शीतल वाऱ्यांत पऱ्यांत विनोदाच्या कपालार घामाचे थेंबे उदेले.

फटिंच्या बुन्यादेर काजारी जिवीत बांधुंक हांव प्रयत्न कर्न आसां?

विनोदाचें कोशेड्डु जागें जाल्लें.

मनांतलीं चिंत्नां कुडिच्या असकत्कायेक पाटिंबो दिताली तर एक बळाधीक आंतरीक ताळो निरंतर झज मांडतालो.

अदृश्य सकत अडकळ हाडताली तर रगता मासाची कूड वाटो करून मुकार वेचें प्रयत्न कर्ताली. बेंगळूर्ची वाट लगबग अर्थी सांपल्ली!

कुडिच्यो गर्जो तिर्सुंक बस्स रावल्लें!!

दिशा रक्षिता शेट्टी आनी नतालिया गोम्स!

मुकार या पाटीं!?

बेंगळूर थावन मंगळुराक पाटीं येंवचीं बस्सां त्याच्च जाग्यार रावतालीं!

नां!! हें म्हज्यान साध्य नां!!

विनोदान निचेव केल्लो!!

घोड्यार थावन सकला शेवटाल्ल्या सावलाची परिस्थिती ताची जाल्ली.

पर्तवणी!!

तो पाटीं येवंक आशेलो.

जिणिभर भितरल्या कांतवणेक भियेलो तो!

ताचें राजांव सार्कें जावनासल्लें.

जें कितें सार्कें दिसाना तें करुंक नाका आसल्लें.

बस्सार थावन सकयला देंवल्ल्या विनोदाच्या हातीं दिशा खातीर घेतल्लीं *Gift* आसल्लीं! मोलाधीक वसतू ते.

'*Tissot*' स्त्रीयांचें वोच. '*Gucci*' मोलाधीक पर्फूम आनी मेकप सेट!!

सर्व ताणें लागशिल्ल्या कचऱ्या डब्यांत देंवयलें!!

जें कोणा खातीर घेतल्लें तें तांका फावो जावना तर ताका कितेंच मोल नातल्लें.

नतालियाच्या अंगार तें सोभवन दिशाचो उगडास जिमो दवरुंक तो तयार नातल्लो.

नतालियाच्या कुडिंत दिशाक सोदचें ताका नाका आसल्लें!! तशेंच त्यो हेरांक दीवन दिशाक हेरां बराबर करुंक ताच्यान पुटवलें नां.

'म्हाका माफ कर दिशा. म्हजे वर्वीं हें साध्य नां' पाटीं मंगळुर्च्या बस्सार चडताना पुस्पुसलो तो. बस्सान मंगळूर तेवशीं वेग आरायताना विनोदाचें बराधीक काळीज हाळू

जालें.

तो संतोसान भरल्लो!!

तो हळू जालो. ताचें वोजें मेकळें जाल्लें.

आनी ह्या संतोसांत तो दुस्रें कितेंच आशेलो नां. फकत्त नतालियाक सरप्रैस दिंवचें सोडन!

२२ डिसेंबर २०१६, सकाळिंचीं ०६:४३ जाल्लीं...

मंगळूरांत देंवल्ल्या विनोदान शांतिनगर रेतीर मंदिराची वाट धरली.

आनी तो साकऱ्या वेळार पावल्लो...

लगभग हजारा लागीं लोक विवीध गर्जा खातीर मागण्यांत जमल्लो. तांचे मधें नतालियाक सोदचें खानीर दोळे भोंवडायले तरी तो अम्सरलो नां.

आल्नारी वयल्य खुर्साच्या नकलेर मंद दिव्या पंदा अधऱ्या वृत्ताकाराचेर 'हांव तानेलां' म्हण बरयिल्लें. लायिकाची शिकवण मुगदाल्ली...

काफी फ्हळाराच्या वेळार नतालियाक सोधलें! मेळ्ळें नां. दनपारां जेवणाच्या वेळारी झळक मेळ्ळी नां...

०५:१३ वोरार रेतीर संपल्ली...

दिसाच्या वेळार ननलियाच्या मोबायलाक संपर्क केल्ले तवळ बंध आसा म्हण संदेश येतालो.

नतालियाच्या मम्मीक फोन केल्ल्या वेळार शांतिनगर रेतिरेक गेल्लें खचीत केल्लें.

लोकानीं रसत्याक देंवचे आदीं विनोद गेटी थावन भायर पडल्लो.

मुखार आसल्ल्या बस स्टोपांत नतालियाक राकोन रावलो. १५ मिनुटांनी सर्व लोक आपली वाट धरून गेल्लो तरी ननालिया दिसलें नां. विनोद एक्सुरोच्च उरलो.

नतालियाचो फोन चालू जाल्लो.

हाय नतालिया खंय आसाय तूं? विनोद संपूर्ण गाबरेवन गेल्लो.

हाय विनोद तुजें काम जालेंगी? केदाळा पार्टी येताय?

खंय आसाय तूं!? विनोदान जवाबी बदलाक पतऱ्यान विचारलें.

"रेतिरे थावन घरा वेते आसां. आतां रेतीर मंदिराच्या गेटी मुकल्या बस स्टोपांत आसां." नतालियाची जवाब आयकोन विनोदान भोंवतणी पळेलें. एक्सुरो सोडल्यार थंयसर कोणच्च नातल्लीं.

"खंयसर?" विनोदान अज्यापान पतऱ्यान तेंच सवाल. नतालियाची परत तिच्च जवाब!!!

विनोद, हांगासर *LIC*चो एक व्हड बोर्ड आसा. तांतल्या मोडेलाक पळेताना तुजोच्च उगडास येता. पळेंवक नुजे बरिंच आसा. ताचे सकयल अशें बरयलां. 'जिंदगी के साथ बी. जिंदगी के बाद बी'. तेवशीन थावन विनोदाक नतालियाचो मधूर ताळो आयकातालो.

दोन मेटां भायर येवन ताणें जयत बोर्डाचेर नदर मारली.

ह्या विशीं नतालियान सत उचारल्लें.

पूण ताचे मुळीं आसां म्हण फट सांगल्लें. विनोदाचो दुबाव बळ जालो!!

'नतालिया, एक सेलफी काडून धाड' सार्को तीर मारलो ताणें.

'*Oh No*' म्हजो मोबायला ब्याट्री काबार जाली.

घडियेंच नतालियाचो फोन बंध जालो!

विनोद विज्मीत जावन १५ मिनुटां थंयसर बसलो.

घडियेंच नतालियाचो मोबायल *ON* जालो.

Online घडियेंच *Offline*...

जिवे जिवे फटीं! नतालिया अपालिपा खेळतालें. फकत्त मोबायलार मात्र नहीं विनोदाच्या जिण्ये संगीं. नतालिया रेतिरेच्या नांवार खंयसर गेलां?

पासपोर्टाच्या नांवार हावें बेंगळूर गेल्लेबरीं?

सेटिंग!? सेटिंग! सेटिंग!!

काळोक जावन येताना प्रकाशीत ट्यूब लायट मुळांत रेतीर मंदिराच्या दर्वाट्यार उबें केल्लें जयत जेजुचें पिंतूर हात उसवन उबें आसल्लें. ताचे वयर बरवन आसल्लें विनोदान वाचलें. 'अपयलें सबारांक पूण विंचलां थोड्यांकच्च' विनोदान पावलां काडलीं. खंयसर तो नेणा आसल्लो.

*** – ***

कांटो आनी फूल

म्हजे ते दोळे मुकल्या दोरग वोणतिचेर चर्ताले, म्हजी कूड सरळां पाटल्यान बंधीत जावनासल्ली, ते म्हजे रस्माळ केस कांट्याच्या बल्या बरी जावन पाटिचेर आक्रमण कर्च्या बरी दिसताले. म्हजें तें सोभीत मुखमळ आज निसतेज जावन बंधीत सरळां थावन भायर तिळनालें, कीराच्या फुडांत कीरान बोंच भायर तिळनालें. कीराच्या घुडांत कीरान बोंच भायर घाल्ल्याबरी. आनी तें म्हजे हात वालीन रुकाचो आस्रो, सोधल्ल्याबरी त्या सरळांचेर उमकाळताले. व्हय! आज हांव बंधेंतली मृग! जैलांतली बंधिवान! समाजेन बहिषकार घाल्ली स्त्री! मतिभृषट जाल्लें पिशें...

२२ वर्सां आदीं हांवें ह्या संसाराचेर जल्म घेतलो. आनी त्या उपरांत हांवें ह्या संसारांतलें कोड्-गोड अनुभवसिलें एका खेळा बरी आनी त्या खेळांत प्रामुख्य चार खोले आसल्ले. ते केदिंच विस्रोंक सकानातल्लें.

आट वर्सां प्रायेचेर म्हज्या आवयचें मरण! दुस्रें-म्हज्या बापायक आसल्ली नी क्यान्सराची पिडा! आनी ताचे संगीं ताची कषटांची चाक्री! तिस्रें-म्हज्या बापायचें बेब्देपण! क्रूरता-असह्य वातावरण!

आनी आखरेचें तें म्हजें जीवन संसारीक वोडन्यां तेवशीं मालवाल्लें स्वतंत्रपण!

हे जावनासल्ले खोले म्हज्या जिणियेच्या खेळाचे! व्हय हें जावनासल्लें जुगार आनी ह्या जुगारेंत हांवे जिकाजाय आसल्लें. पूण ह्या चार अनिषट खोल्यां थंय हावें जिकोंक साध्य नातल्लें! आनी त्या खातीर हांव खेळनालीं जयताच्या वाटेर... आनी हें जयत मेळात तर म्हाका फकत्त एक निर्मळ जिवीत! नहीं तर दुःखाचें येमकोंड! हो खेळ खेळाजाय जाल्लो समाजे विरोध! म्हज्य जल्मदानारा विरोध! आनी स्वताच्या कोशेड्डा विरोध! फकत एक निर्भागी-अबल स्त्री जावन!

म्हजो बापय जावनसल्लो एक क्रूर कांटो, खंच्या घडिये म्हज्या मांयन ह्या संसाराक आदेवन मागलो, त्या वेळार प्रारंभ जालीं म्हज्या आनाच्या पोटांत क्यान्सराचीं मुळां उदेवंक, आनी इतलो समाधानी मनीस तो जावनासल्लो, पूण आतां मनिंन उचांबळ जालो. देदेस्पार जालो, आनी त्या वेळार रात आनी दीस हांव चाक्री कर्तालीं. अखरेक ताका दूक सोसुंक तांकानासताना ताणे सोऱ्याचो आस्रो सोधलो! क्यान्सर म्हळ्ळ्या महान पिडेच्या पाळांक सोरो म्हळ्ळें विकाळ सार भर्सानाना क्रोध म्हळ्ळ्या फळान जल्म घेतलो. मायन ह्या संसाराक सांडल्ल्या वर्वी हांव ताच्या क्रोधाक उंडी जालीं.

दुड्डू जायतो आसल्यारी, हांवें रातीं १२ वोरां पऱ्यांत ताची चाक्री करिजाय आसल्लें, कारण नासताना हांवें मार खावंक पडताले. आनी म्हज्या पाटीर उदेल्ल्या त्या मारांच्या घायांक तेल रगडुंक कोणंच थंय नातल्ले. ताचे ते बेब्दे ईषट सदांच रातभर ह्या घरांत लोळताले. तांकां विचार्तलो नातल्लो! व्हय म्हजें बिडार सोऱ्याचो अड्डो जावनासल्लें, लडायेचें मैदान, आनी ह्या घरांत म्हज्या तसल्या एका स्त्रीयेन रावोंक साध्य नातल्लें. आनी त्या खातीर हांव चिंतालीं एकच्च हें घर सोडिजाय, नहीं तर ताका भायर घालिजाय! विचित्र ही मांडणी! त्या देवाचीं रचनां आज एकामेकाक विरोध! बापायक धूव आनी बापय धुवेक!

'खंय वेताय? आज तूं सोडन वेशी तर फाल्यां तुजें हें मोगाळ बिडार उर्चें ना, हें घर सोऱ्या खातीर अडव दवरिजय पडतेलें, कित्याक तूं पळेताय? त्य कांत्याकच तूं पयस कर, म्हणजे ताची खुनी कर आनी तवळ मुगदातेली ती करंदाय, अशें तुजें जिवीत सुफळ कर' म्हजें अंतसकर्न जागयतालें. आनी हाका जवाब जावन म्हजें असकत संयभ तिंच चिंन्नां आटयतालें-खुनियेचीं!

बापायची खून धुवे थावन!?

कठोर चिंन्नां!

आनी त्या खातीर हावें एक बरी घडी सोदिजय आसल्ली. आनी ती त्या नव्या वर्साची! जनेराची एक तारीक! ती रात...!

आनी तो झ्वानी डी'मेल्लो! म्हजो नषटो झ्वाडी, ताणे आपल्या वळवळ्यांचो, सोऱ्याचो क्रोध वोतल्लो आपल्या धुवेचेर. क्रूर विकाळ जिवदाळ ती. लोकान ताका जायित्तें समजायिल्लें. ताच्या नडत्याक सर्व खेंडताले, थोडे ताका धमकिताले. ताणे आपल्या धुवेक कषटुंच्या विशीं सर्व लोक बोबाटतालो. आनी हें सर्व ताणें आपणालागिंच सवाल उडयलें. हाका परिहार आसल्लो एकच-ताणें सोऱ्याचो सांगात सोडून धुवेकडेन बऱ्यान चल्चें, आनी ह्या खातीर तो भोगसाणे मागोंक तयार आसल्लो.

नव्या वर्साचो दीस तो. क्रीसतांवांक महत्वाचो दीस. क्रिसतांवांनी त्या दिसा नवे निचेव कर्न त्या वर्सांत ते पाळुंक प्रयत्न कचऱ्या जायत्यांक एक सवय, आनी झ्वानी डिमेल्लो... म्हजो झ्वाडी.... ताणे निचेव केल्लो ह्या वर्साचो, तो जावनासल्लो सोऱ्याची सवय सोडन धुवे कडेन बऱ्यान चल्चो, आनी ह्या निचेवाक बुन्याद गालुंक ताणे बाकी दवरल्ली ती नव्या वर्साची रात...!

आनी ती रात उदेली! जनेराची एक तारीक!

हो दीस जावनासल्लो आमच्या दोगां मधलो विशिषट दिवस! दोन रचनांची दोन कामां जावंक आसल्लीं एकाच घडिये, एकाच घरांत! त्या दिसा बापय धुवे कडेन भोगसाणे मागच्यार आसल्लो आनी धूव बापायच्या खुनियेच्या मांडावळीर... विचित्र देवाचें निर्मोणें...

आनी तो दीस बुडलो! अबळे ती घडी लागीं जाली...

आतां हांवें एका कांत्याक पयस करुंक आसल्लें! दिनचरी प्रकार हांव झ्वाडिसक दूद वर्न मेजार दवर्तालीं, आनी त्या दीस हांव विकाळ दूदाचो ग्लास घेवन त्या कुडांत प्रवेश जालीं. त्या वेळार म्हज्या काळजची उडी धोल बडयल्या बरी उडताली! आनी त्या समये म्हज्य पायांचो आवाज म्हज्या कद्दळ्ळेल्या शिंतिदाक भालियेन तोपल्ल्या बरी भोग्तालें. म्हजी लांब पांती थंदायेच्या पाटीर ऊब स्पर्श दिताली. त्या ग्लासांतलें विकाळ दूद म्हाका पळेवन हासतालें.

आनी हांव ग्लास दवर्न भायर आयलीं यांत्रीक थरान, थोड्या वेळान अर्धो ग्लास खाली जावन मेजार दवर्ताना जाल्लो तो आवाज म्हज्या कानांतल्यान पाशार जालो. हांवें चिंतलें अर्धें वीक अनकिटेंत चरलें म्हण... आनी त्या वेळार म्हाका आपयलो आवाज जालो आनी हांव दड्ड्या काळजान चमकालीं, भिंयच्या नद्रेन... आनी त्या वेळार ताणें प्रारंभ केलें- "पुता, हांवें तुका मसत कषट-दगदोवणी दिल्या जावंक पुरो. पूण आनी मुकार हांव तुका

किर्तेच कर्चो नां. कित्याक, आज थावन हांव सोऱ्याचो सांगात सोडन पाड इषटागती थावन पयस रावतोलों. हांवें केल्ल्या म्हज्या चुकीक म्हाका भोगशी" म्हणोन तो म्हज्या हाताक धर्न रडलो!

कितें भगलें ना तवळ म्हाका? "हाय देवा! हावें चिंतल्लें कितें? आनी आतां जालां कितें? हावें त्या कांट्याक काडुंक प्रयत्न केलें! आनी तुवें तोच कांटो फूल केलेंय!' हावें उमाळोन येंवच्या दुःखा भरीत चिंन्नांक दांबून धरुंक प्रयत्न केलें. पूण म्हजे वोंट कांप्पाले, दोळ्यांनी दुःखां निरंतर देंवतालीं! पतऱ्यान हांवें त्या विकाळ ग्लासा तेवशीं चोयलें त्या निसतेज दोळ्यांनी. तो ग्लास एदोळच्च अर्धो खाली जाल्लो. तें कूड गुंवता तशें भास जालें म्हाका तो प्रकासभरीत उज्वाड मंद जाते आयिल्लो.

"झाडी तें दूद... तूं... मुखासुंक म्हज्यान जालें ना, हांव धर्नीर कोसाळनाना लागिंच एका कदेलार पर्तालीं, आनी तो उलयत वेतालो.... 'म्हज्या जिवांत आटेविटे भग्नान पुता, आनी चड तेंप हांव वांचाना. म्हज्या जिवांत किनेंगी बदलावण जाल्या. म्हाका कितेंय जाल्यार तूं बेजाराय करिनाका. तूं सुखान जियें...' म्हण ताणें पतऱ्यान अर्धो ग्लास खाली केलो. म्हजे कान आयकाताले ताचीं उत्रां. पूण म्हजी मत एदोळच चूकल्ली... आनी कितलो वेळ पाशार जाला तें हांव नेणां.

म्हाका जाग जाताना-बापायची कूड धर्नीर विशेव घेताली... अत्मो ऊबल्लो! आनी तो विकाळ ग्लास मेजार थावन पडोन चूरान चूर जाल्लो! आनी तें विकाळ दूद थेंब्या रुपीं धर्णीर पडल्लें. तें म्हाका पळेवन हासतालें. कित्याक ताणें आपलें कर्तव्य पाळल्लें. आनी तो ग्लास..... सदां उपयोगसुंच्या धन्याच्या मर्णांत आपूण भागिदार म्हण दाखंवच्या खातीर फूटल्लो! चूर-चूर... एकाचे दोन... दोनांचे चार आनी चारांचे आट...

आनी... तो...

विकाळ कांटो जावनासल्लो! आनी तो कांटो काडुंक हावें आन्येक विकाळ कांटो रचल्लो! तोच तो शिंतऱ्याळो, खोटो, खुनियेचो.. आनी कांटो कांट्यानच काडिजाय म्हण आसताना... तोच कांटो फूल जालें आनी त्या फुलान कांट्याचेर जयत व्हेलें... आपल्या मर्णान!

आनी हांव... आज अपराधीण... खुनिगार्न.... आनी हीं चिंन्नां उदेताना म्हजी दीषट चर्ताली त्या मुकल्या दोरग वोणतिचेर....

*** — ***

(काणीक, १९८७)

तो वील...

रात ती अमासेची जावनासल्ली. गंभीर वातावरण, हांव म्हज्या रूमांत बसोन आसल्लों, पयल्या अंतसतेर तें रूम आसल्ल्यान त्या जनेलांतल्यान म्हजी दीषट सकयल्या रसत्याचेर चरली. म्हज्या तीक्ष्ण दिषटीक कितेंच झळकालेंना. रसत्यार वाहन संचार पातळ आसल्लो. अपरूप पाशार जांवच्या वाहनांचो उज्वाड जनेलाच्या वेंटिलेटरा थावन भितर रिग्तालो. त्या उज्वाडांत म्हज्या तोंडार फूटल्ले घामाचे थेंबे मोतियांबरी पर्जळताले... आपशेंच म्हजी दीषट हाता वयल्या वाचाचेर पडली. वरां रातिचीं १२:०३ जाल्लीं.

व्हय, एका हफ्त्या आदीं थावन हांव हांगाच बसोन चिंतालों. म्हाका दिसा आनी वरांचें गुमान नातल्लें. म्हज्या दोरग हातांनी तें पत्र आसल्लें. अनिषट वार्ता हाडन आयिल्लें, म्हज्या जिवितांत तुफान उटयिल्लें, आनी त्या तुफानाच्या ल्हारांनी हांव उप्येतालों, रात आनी दीस म्हळ्ळें गण्णे नासताना!

आनी पतऱ्यान हावें तें नांव वाचलें.

ग्रेशन कुवेल्लो– त्या पत्राच्या मुळांत बरवन आसल्लें. आनी हांव तें पत्र वाचुंक पडलों. तेराव्या पावटीं...

मानेसता,

तूं म्हज्या धुवे कडेन लग्न जावंक मुकार सरलाय. पूण कितें आसा तुजेकडेन? व्यापार उद्यम? या लाखांनी दुडू? ना! तुजेकडेन कितेंच ना. जावंक पुरो, तुजे थंय विद्या आसा, सोभाय आसा, बरे शेगूण आसात, पूण हाका आयच्या संसारांत मोल आसचें ना. पयशें जावनासात ह्या संसारांतली मोलाधीक वसत! सर्वा प्रास वर्ती. जर तर तुजेकडेन धन आसा, तूं खुनिगार तरी निरापराधी! तूं अज्ञानी तरी विज्ञानी! म्हणजे ह्या सर्व उत्रांचो उद्देश इतलोच की तूं बृहत ऐवजाचो धनी जाताना तुवें म्हज्या धुवेकडेन लग्न

जाव्येता. ना तर असाध्य, आनी तुजो निर्धार धा दिसांनी कळवंक जाय.

–ग्रेशन कुवेल्लो.

पतऱ्यान तें नांव वाचलें हावें तात्सारान!

व्हय! हांव आशेलों त्या चलियेक, कुवेल्लोची धूव! ही जावनासल्ली म्हज्या जिणियेची आशा! आनी ती पूर्ण करुंक हांवें कसलोय त्याग करुंक तयार आसाजाय. कितल्या खुनियांक तरी मुकार सरोंक आसल्लें व्हय! एदोळच एक हफ्तो उतरल्लो.

आनी तीन दिसांनी हावें जवाब दीवंक जाय...

हांव पतऱ्यान भ्रमेंतलो जागो जालों. तें पत्र हांवें म्हज्या बोल्सांत चेपलें. आनी बोल्सांतली सिग्रेट काडन तोंडाक खोवन दूसऱ्या तुदियेक लायटारांत उजो दिलो. आनी घडियेन ती धुंवर वोंकोंक लागली.

लाखांचें धन हावें फकत्त तीन दिसांनी जोडुंक जाय आसल्लें... 'हह... हह... हह...' म्हज्या तोंडार क्रूर हासो उदेल्यो जावंक पुरो हांवें अशें हासचें पयल्या पावटीं!

जळोन येंवची सिग्रेट एशट्रेचा बुराकांत रिगयली. त्या बुराकांतल्यान बारीक धुंवर

भायर येतालो.

फ्रिज्जांनली बियरिची बोतल भायर काडन एका ग्लासांत बियर वोतली हांवें. ग्लास तोंडाक तेंक्ताना माधकपण तकलेक चडतालें... आनी बियर पोटाक देंवताली... म्हज्या मतिंत लीला आंटिच्या खुनियेचीं चिंनां व्हाळतालीं! व्हय! ल्हानपणार हांव अनाथ जावनासताना तिणे म्हाका घरा हाडन पोसल्लें, एका फेकटरिची म्हालकीण ती. पयशांच्या राशीर ती आसल्ली. पूण पयशांचो विबाड करिनासता ना दुबळ्या दाकव्यांक वांटताली. समाज सेवा कर्ताली. आनी तिणे म्हाका सर्व सवलताय दिल्ली. पूण पैशांची पिसाय लागानातल्ल्या बरीं सांबाळताली.

तिचे थावन पयशे घेवंक जाय तर बलात्कारान घेवंक जाय आसल्ले. म्हणजे तिची खुनी कर्न...!

भयानक म्हजें चिंताप!

'आवय साकऱ्या व्यक्तिची तूं खून कर्ताय? रसत्या वयलें तुका उटवन तुका तिचो पूत कर्न घेतला. असलो उपकार तूं विस्राताय? ती समाज सेवकी. समाजेक ती जाय! तुज्या स्वार्था खातीर दुबळ्या धाकव्यांचें काळीज रडयतात?' कोशेट्ट बोबाट मार्तालें.

'पिश्या, चिंताय कितें? ती समाज सेवकी. तिणे पयली तुजी सेवा करिजाय. तिका प्राय जाल्या. आयचे दीस तुजे जावनासात. जरतर तूं हो अवकास होगडायशी आनी तुका मेळचोना. जीणभर तूं रडतलोय!' माधक मत अशी सांग्ताली. ह्या निरंतर झुजा नंतर खरी जवाब दिली त्या पत्रान–

'जर तर तुजेकडेन धन आसा तूं खुनिगार नरी निरापराधी' ग्रेशन कुवेल्लोचीं उत्रां हावें पतऱ्यान वाचलीं. हीं उत्रां म्हाका उत्तेजन दीलागलीं. व्हय, हावें खून केल्यारी म्हजे पयशे म्हाका बचाव कर्तेले. हांव राया बरी जियेतलों. पाप! लीला आंटिचे पयशे तिकाच नीत दिंवचेनांत. कित्याक तवळ तें म्हज्या ताबेंत आसतेले.

म्हज्या जिवितांत पयल्या पावटीं हावें शिंतऱ्याळी मांडावळ केल्ली. तशें जाल्ल्यान म्हजे थंय चडीत धयर नानल्लें. हांव खूब रडतालों. म्हज्या अदृषटाक! हांव केदिंच तयार नातल्लों तिची खून करुंक...! पूण विधीन म्हजेर दावली मारल्ली. आनी त्या खातीर हांव तयार कर्तालों.

आनी तो आटवो दीस... तें पत्र येवन आट दीस उतरल्ले आनी दोन दीस बाकी आसल्ले. आनी आज रातीं लीला अंटीक रातीं मिटिंगाक वचोंक आसल्लें. पाटीं येताना वोरां धा जातात म्हण म्हाका कळीत आसल्लें. हावें तेग जण गूंडांक फर्माण दिल्लें–तिची खुनी करुंक, ५० हजार रुपय हावें तांका भासायिल्ले, ५० हजार नहीं ५ लाख तरी पर्वा नातल्लीं. फाल्या थावन हांव करोड पती... कुवेल्लोच्या धुवेक नहीं ताच्या बापायक तरी मोलाक घेंवची सकत आसल्ली.

आनी ती रात जून जाली...

लीला आंटी घरा आयली ना...

हांव खूब रडलों– आदर्श स्त्रीयेच्या खुनिये थंय. हांवें नेमक केल्ल्या गुंडांनी तांचें काम पाळल्लें.

आनी दूसऱ्या दिसाचें दिसाळें पत्र हावें वाचलें. रोदां पंदा पडोन भेसां जाल्ली लीला आंटिची कूड तस्वीरेर अस्पषट थरान दिसताली 'लोरिये पंदा पडोन उद्यमी समाज सेवकी लीला-हिचें मरण' वार्ता हावें वाचले.

हांव एदोळच्च भिर्मतेन कडोन गेल्लों. पूण त्या करोड रुप्यां थंय संतोस पावतालों!

आनी तिच्या मर्णा उपरांत तिचो वील कोडर्तित हाजर जालो!... तो वील! सर्व आसत बदीक त्या कागदा कुडक्यार आसल्ली. आनी ताच्या उग्तावणाक हांव राकोन रावलों. वील जावनासा ग्रेसतांची एका थराची व्हडविकाय. त्या वीलाची म्हाका गर्ज नातल्ली. कित्याक कितें तरी सर्व आसत माकाच्च म्हण कळीत आसल्लें. तिचो पती सबार वर्सां आदीं अंतरल्लो. तिका भुर्गीं नातल्लीं. सर्वाचो वारेसदार हांवच. मुन्सिपान वील वाचलो.

"म्हजी फेकटरी, तांतलो मुनाफो त्या कार्मिकांक, ह्या फुडें तेच ताचे कार्मीक आनी म्हालक. म्हज्या दुडवांतलो ५०% अनाथासऱ्यांक तर, ५०% कथोलीक आस्पतऱ्यांक आनी इसकोलांक. म्हज्या पोसक्या पुताक हें घर मात्र दितां. कित्याक तो शिकपी आनी आपलो दिस्पडतो ग्रास तो जोडतलो...."

मुन्सिफान एकच पावटीं वील वाचल्लो तरी तांतलीं उत्रां हजार पावटीं म्हज्या कानांनी प्रतिध्वनीत जातालीं! व्हय, आज हांव सलवाल्लों. हावें आशेल्ली चली म्हजे थावन पयस पावल्ली. हांव खुनिगार जाल्लों! हावें ५० हजार रुपय गूंडांक दीवंक बाकी आसल्ले. हीं सर्व चिंत्नां म्हज्या मतिंत उदेवन मायाग जालीं.

व्हय, म्हाका म्हज्या लीला आंटी थावन कितेंच मेळोंक नातल्लें. आनी म्हजी मत नियाळिलागली तो वील- म्हजें जिवीत पिड्ड्यार केल्लो!

*** – ***

(काणीक, १९८७)

डकायीत

रसत्याक चीर्न म्हळ्ळ्याबरी नियंत्रण भायल्या वेगान धांवच्या बायकाचो वेग क्रमेण उणो जावन येताना एक्सिलेटरा वयलो हात सदीळ जांवचे संगीं पांय ब्रेकिचेर दांबताना बैकान आपली धांवणी रावयिल्ली. त्या वेळार रातिचीं १२.५४ मिनुटां म्हळ्ळ्याबरी शहरा मधलें जयत टवर क्लोक दाखयतालें. पूण तें पळेवंक ह्या रातिच्या बरार एकल्या शिवाय दुस्रो थंय नातल्लो.

बायकार थावन देंवल्ल्या व्यक्तीन हळनार ताचे मुकल्या गेटिचेर नदर चरयली.

'सूख सांगर'

उत्रां वाचून व्यक्तीन बोल्साक हात खोवयलो. भायर थंड आसल्ल्यान बोल्सा भितरलो हात ऊब आसल्लो. बोल्सांतली रिवालवर हुक्मेक राक्ताली.

त्या अनामीक व्यक्तिची दीषट वाहनाच्या सायलेन्सरा थावन भायर येंवच्या धुंवराचेर आसल्ली. त्या धुंवराक पळेवन सिग्रेटिची वोडनी आयली ताका, सिग्रेटिच्या पोंताक उजो दीवन लायटर पालवयलो ताणे, लायटराचो धुंवर क्रमेण वाऱ्यार विलीन जालो, तशेंच वाहनाचोयी धुंवर अदृश्य जालो. वर्सां आदीं ताचें कोशेड्डयी अशेंच 'खुनिगार खुनिगार' म्हण तीक्ष्ण रितीन धुंवर्तालें. पूण आतां तें क्षीण जावन वातावरणांत भर्सोन नाचो आवाज नपंयच जाल्लो.

डकायीत!

डकायीत तो जावनासल्लो. ताचो मार्गदर्शक जावनासल्लो रणधीर सिंग! रणधीर सिंग जन्मा थावनंच वृत्तिपर लुटकारांच्या कुटमांतलो तो, ताणें एका भूगऱ्याक चोर्न हाडल्लें, आनी आतां तो जावनासल्लो त्या पंगडाचो मुखी ताचें नीज नांव कितें, कोणी नेणां. पूण रणधीर सिंगान ताका 'जीवन' म्हळ्ळें नांव दवरल्लें.

रणधीर सिंग आपल्या दुस्मानांक केदिंच विस्रानातल्लो, आनी ताच्या खबरेक तरी कोणी वचानातल्ले, आनी ताच्या खबरेक तरी कोणी वचानातल्ले. पूण एका पोलीस आफिसराच्या धयराधीक साहसाक लागोन १० वर्सां ताणे जैलांत खर्चिल्लीं. तें ऋण फारीक वाडी समेत करुंक खुद्द ताच्या हाताचें त्राण उणें जाल्लें तरी ताचो तरूण हात जीवन आयतो आसल्लो.

जीवनान सिग्रेट चिंवोन पयस उडयली.

'सूख सागर' आज दुःखांत बुडयतलों. तोंडांतच पुस्पसलो तो. ताणे सबारांचे जीव काडल्ले. सबारांक सारिये विणें जळयिल्लें आनी सिमिसत्रें विणें पूरल्लें. थोड्यांचे हात-पांय, तशेंच जिवाचे सबार विश्वे मर्ता पऱ्यांत काम करुंक जायनातल्याबरी केल्ले.

भारीच धयराधीक तो जावनासल्लो. लोकेश ताका भियेतालो.

पूण आज ताणे एका निवृत्त पोलीस अधिकारिची आनी ताच्या पतिणेची खून करुंक आसल्ली. रणधीर सिंगान बाकी दवरल्ले मिसांव पूर्ण करुंक आसल्लें.

आज ताच्या जिवांत अव्यक्त शिर्शिरो धांवतालो.

आज ताचे हात कांप्ताले. ताचे थंय अव्यक्त भ्यें उबजाल्लें.

थाचे पांय गेटी भितर वचोंक नर्गाताले.

ह्या मूळ नातल्ल्या भियाचें कारण कितें? ह्या भियाचीं पाळां खंयसर थावन उदेल्यांत?

तो चिंतालो. एका हफ्त्या आदल्या ताच्या आनी रणधीर सिंगा मधल्या उलवण्याचो उगडास आयलो ताका....

"जीवन, तुजे थावन लिपयिल्लें एक सत सांगों?"

"सांग बोस"

"सत सांगचें तर तुका हावें चोर्न हाडल्लो, म्हणजे एका आवय बापाय मुकार बलत्कारान वोडन हाडल्लो, आनी तुका हावें लुटकार केलो".

"आनी हांव डकायीत जालों!" व्हडल्यान हासलो. तशेंच मुंदर्सिलें ताणें–

"तुवें आज म्हाका व्हड उपकार केलोय बोस. हांव आतां व्हड मनीस जालों. लाखांनी दुडू थोड्याच वेळान जोडच्या तसलें यंत्र जावंक पावलों. आज संसार म्हाका वळकोंक सकलो. पोलीस म्हज्या नांवांक उडोन पडच्या स्थितेक पावले. तुका हांव अभारी बोस, जीवनाच्या उत्रांची धार समजोंक सकलोना म्हातारो रणधीर".

"पूण जीवन, हें केदोळ पऱ्यांत? तुज्या जिवाची भद्रती कसली?"

"मर्णा पऱ्यांत बोस. डकायितांक तांच्या जिवाची भद्रती आसाना".

"जीवन हें फट जावनासा. हें क्षणीक जावनासा. म्हजे दोळे तुज्या दोळ्यांक मेळवंक सकाना हांव. हांव पात्की, क्रूरी. पूण म्हजें मनशापण तुजे विशीं नियाळतां. 'जीवनाक बरी वाट दाखय. ताका एक बरो नाकरीक कर. ताची जिणी सार्थक जायशें कर' म्हण एक ताळो म्हाका अव्यक्तपणी धोसता, आनी ह्या कठीण दावेन हांव लासतां. जीवन, तुवें बरो नागरीक..."

"बरो नागरीक!?" जीवनान अधऱ्यार उत्रां तुटयिल्लीं.

"तो पोलीस, तो लोक नागरीक, आमी अनागरीक विचित्र! ताणिंच तांकां दिल्लो कुरोव तो, आमचे तसल्यांक धरुंक, नास करुंक धयर नातल्ले जावनासात ते. तसल्यांचेर हांव थुक्तां... हऱ्येकल्याक आपलीच वृत्ती आसता. पोलिसांक चोरांक धर्ची तर, लुटकारांक लुटची, अन्येकल्याक ताचीच! अशें आसतां जें कितें हांव कर्तां, तें म्हजे आनी तुजे...."

"बंध कर जीवन!...."

"ना, तूं बरो जातलोय, आनी हांव मर्च्या पयलें हें तुज्या कर्ना करयतलों, तूं धनाक आशेताय? तुका पयशे जाय? आनी त्या पयशां खातीर बायलेक, घोव, भूगऱ्यांक, बापय, आवयक, पूत सासणाक ना कर्ताय? तर आयक. घे ही चावी. पोर्वां सन्वारा रातीं ईश्र नामदेवाची खून कर. आनी उपरांत म्हज्या तिजोरेंतलो दुडू तुजे स्वाधीन कर, पूण एक उतार उगडास दवर जीवन, लुटकारांची वाट कितली लांब जावनासागी तितलीच मटवियी जावनासा" तितल्यार जीवनान मौन सांबाळल्लें.

जीवन आपल्या वृत्तेंत स्थीर जाल्लो.

आपल्या निचेवाक तो केदिंच बदलुंक तयार नातल्लो.

'टैं...'

टवर क्लोकान रातिच्या एका वोराचें संकेत व्हाजयताना चिंन्ना सागोरांतलो तो जागो जालो.

गेटिच्या कुंद्यार आसल्ल्या 'नामदेव, पोलीस अधिकार' म्हळ्ळ्या फलकाचेर तिरासकारान थुकलें ताणे,

गेट उडोन भितर रिगलो तो.

ताका आडवंक कोणी थंयसर नातल्ले.

आसल्लो तर एक अलशेशियन पेटो मात्र.

ताच्या पोटांतगी या फात्रा साकऱ्या तकलेंत गी पिसतूलेंतलो हुनोनी गुळो रीगल्लो. धोवी लोंव एदोळच्च तांबड्या वर्णाक बदलल्ली जायजाय.

थोड्या वेळा उपरांत...

जीवन बेड रूमांत उबो आसल्लो!

त्या रूमांत खाल्येर आसल्लीं दोगां प्रायेसतां निदेच्या वेंगेंत आसल्लीं.

काळेच मोचे, काळें पेंट आनी काळी जाकेट गालन, हातांत पिसतूल घेवन आसल्ली व्यक्ती खाल्ये सर्शीन येताली,

अंधकारी काळोकांत या मंद उज्वाडांत,

पूण! दोगां मनशांच्या मर्णाच्या सावळे पाटल्यान,

तीन फुटिंचो अंतर!

जीवना मधें आनी नामदेव दंपतीं मधें,

पिसतूले थावन हुनोनी रगताच्या शिरे भितर पांवच्याक आसच्या गुळ्यांची पयणाची वाट!

तो अंतर जावनासल्लो धोणवांत उसळच्या भालिये मधलो आनी शिकारे मधलो!

फकत्त तीन फुटी! चार गुळे बाकी ऊरल्ले! दोन गुळे पेट्याक खावयिल्ले!

जीवनाचो पोलो मिर्मिलो, दोळे अशीर जाले. दांत अडचाले आनी पांय कांपोंक सुरू जाले! मोच्यां भितरलो पांय हळतार खोर्जुंक लागलो. भिंयान या सलवणेन!

एक क्षण!

मंद उज्वाडांत प्रशांत कुडिंक जाग जाली! तांचे मुखार एक यमदूत उबो आसल्लो. पिसतूल उजो वोंक्ताली, आनी गुळे उसळताले. रगात थर्णीर व्हाळताले.

दोदोन गुळे एकेकल्याच्या अनकिटेंत या पोटांत रोंबल्ले.

ताणे जीव सोडल्लो!

जीवनाक हें सदांचें तरी आज तो अव्यक्त आकांताक वळग जाल्लो. ताच्या पांयां थळा ताच्या बोसाचीं दुस्मानां निदोन पडल्लीं. पूण तो मतिंतल्या संघरषाक ओळग जालो.

ताच्या आंगांतलो घाम देंवोन रगतांत भर्साल्लो!

हजार दोरियांनी भांदल्ल्या बरी ताका भोग्तालें.

थंय थावन भायर येवंक तो सकलो ना.

"जीवन, हें पत्र तुका हांव दितां. तें महत्वाचें जावनासा, हांतूं सर्व विवर आसा. तुवें आज करुंक आसच्या कामा उपरांत त्याच जाग्यार तुवें तें वाचुंक जाय. तूं म्हज्या उत्राक पाळो दिताय. त्या खातीर हांव तुका पात्येतां. तुका जयत मेळों".

रणधीर सिंगाच्या उत्रांचो उगडास जालो ताका, हळू जाकेटिच्या बोल्साक हात घालो ताणे.

आनी पत्रा भायर काडन वाचुंक लागलो.

म्हज्या मोगाच्या जीवन,

भूगऱ्या, आज तूं पडलोय, पूण पडल्ल्या थंयच तूं रडचोनांय, उबो जावन सार्को रसतो धर्तलोय. तुजे मुखार आसात दोन निर्जीव कुडी, आनी त्या रग्ताच्या खोंडांत तूं उबो आसतलोय.

तुका कसलिंच भोगणा नांत नहिंगी?

आयक तीं जावनासात तुजीं जल्मदातां. ती तुजी आवय जावनासा. तिच्या हाता तुका बलत्कारान हाडल्लो. तूं तांच्या मोगा थावन वंचीत जावन आसोंक पुरो, पूण तें रगात तें तुज्या पांयां मुळीं मसताल्लें जावनासा तुजेंच!

आतां तुका सवाल धोसता नहिंगी, हावें अशें कित्याक केलें?

जवाब हांगासर आसा, संसार व्यवहार भरीत जावनासा. आनी चाल्त्या संसारांतल्या व्यवहाराचो तूं बरोच्च फायदो उटयताय, तुवें खुनी केलीय आनी ताचें देवें हांव फारीक कर्तलो, म्हज्या तिजोरेंत तुका दुडू धाराळ मेळतलो.

आवय बापायची खून!

कठोर सत नहिंगी जीवन? पूण त्या कठोर सता पाटल्यान एक कोडू काळीज आसा. आनी त्या काळजाक एक किड्या सार्की कांतवणी आसा. जावंक पुरो केल्ल्या चूकिची पश्चात्ताप! पूण तूं तितलो मोवाळ नहीं. क्रूरी मनजात तूं, आनी जीवघात! जीवघात करुंक तुज्या हातांतली पिसतूल एदोळच्च खाली जाल्या! तूं म्हजेर फारिकपण आशेवंक पुरो. पूण ह्या वेळार हांव जिवंत आसचोंना.

आन्येक सवाल तुका धोसुंक पुरो. बोसान अशें कित्याक करयलें?

जवाब दितां, चीत दीवन वाच–

नेणत्या भूगऱ्यांची मोळबाक पांवची बोब मेल्ल्या बापायक हाडवंक पावल्यारी तुका आयका ना. बायल, घोवाच्या मर्णाववीं जीणभर रडतेली शिवाय, चुकोन केदिंक हासोंक पांवची ना, म्हातारीं आमचें मुखार 'पुतान संसार सांडलो' म्हण प्रशांत मोळबाक पळेवन दुःखां गळयतालीं. तांचे बांदपास तूं समजंचोनांय. तांचें दुःख तूं व्हाववंक थंयसर आसचोनांय. एका मनश्याच्या जिवा संगीं सगळ्या कुटमाक तूं जळयतोलोय उज्याविणें!!

आनी आज?

ह्या उज्यामधें हांवें आनी तुवें जळाजाय. आमचें नसल्या डकायितांनी जळाजाय. तांचीं दुःखां आमी गळयजाय. ही जावंक पावतेली तुज्या पर्तोवणेची वाट! आनी तूं बरो नागरीक जातलोय. लुटकारांची वाट कितली लांब जावनासागी तितलीच मटवी जावनासा.

– रणधीर सिंग

जीवन वाचतालो... त्या खोंडांत.... तीं मरोन पडल्लीं मां-बाप! निर्जीन मुखमळार विचित्र हासो आसल्लो!!

कुडांत आनिकी मंद उज्वाड आसल्लो.

संसार घुंवता'सो दिसतालो! आनी आखरेक सब्द जाल्लेपरीं पर्तालो तो मतिहीन जावन त्या रग्ताच्या खोंडांत!

ताची वाट बोव मटवी जावनासल्ली!

*** – ***

(काणीक, १९८८)

एक पयण....!

चिकार भरल्ल्या लोकाच्या गडदेंत हांव उबो आसल्लों. म्हजें मुखल्यान सबार वाहनां पाशार जातालीं.

एका पाटल्यान एक, एका मुकल्यान एक आनी एका वयर एक म्हळ्ळयाबरी.

आनी अशेंच मनश्याक मनीस आदाळताले. आनी म्हज्या पेंटाच्या बोल्सांतले पयशे आवाज कर्ताले. दोन पावल्यो आसल्ल्यो म्हज्या बोल्सांत, बोल्साक हात घालन सास्पोंक लागलों.

एक-एका रुप्याची, आन्येक-चार आण्यांची पावली!

रू. १-२५!

हांव कामा खातीर बोंबय आयिल्लों.

गांवच्या मातिये थावन पयस येताना म्हज्या मांयन म्हाका एक हजार रुपय दिल्लो, आनी आयच्या दिसाक फकत रू. १-२५ म्हजे लागीं ऊरल्लें.

चाळीस आनी तीन दिसांनी एका हजार रुप्याची मोड जाल्ली. हावें एका नौकरे खातीर कर्चीं प्रयत्नां सर्व निर्फळ जाल्लीं. लाखांनी लोकाक आस्रो दिंवच्या, हजारांनी लोकाची भूक थांबंवच्या बोंबयांत, वाणिज्य शासत्रांत पदवीधर अनुभव जालो. संतोसान, मोगान आसल्ल्या ह्या कुटमांत आज विकाळ क्रूर पिडेन प्रवेश घेतल्लो-जेनाक डोना थावन पयस करुंक.

सबार तेंपाच्या पिडे नंतर जेन त्या एका विकाळ दिसा डोनाक आनी आपल्या नेंव्या बाळाक संसारीं सांडून मर्णा अधीन जालें.

हेणें डोन आनी तेणें विनू वेळा काळाक आनी घडितांक शिरापुंक लागलीं, तरी ताणीं देकल्लें स्वपाण फकत अधुरें जावन उरलें. जाल्ल्या म्हाका एक काम मेळोंक नातल्लें.

घड्ये भितर रैल गाडी येवन उबी जाली. आनी त्या लोका मधें हांव घुसलों. लोक इतलो भरल्लोकी म्हजे पांय धर्णीक स्पर्श जावन नातल्लें. हांव तांचे मधें चिडकाल्लों. सर्वांच्या घरषणांत हांव रैल गाडिये भितर पावल्लों.

आनी थंयसर सबार थराच्या लोकाचें मिलन जाल्लें.

आनी त्या सबारां मधें हांवयी एकलों जावनासल्लों.

आनी सदांच म्हजे विशीं चिंता कर्चो हांव आतां सबारां विशीं चिंतालों.

थोड्यांच्या तोंडार पुरासाणेची कळा आसल्ली. पाप बावडे ते कुटमां खातीर रात आनी दी लेकिनासताना घोळताले. आनी थोड्यांक एकामेकाचेर ना पात्येणी तर सबारांक आपल्या कामाक वचोंक आम्सोर.

थोडे जण प्रकृतिची सोभाय चाक्ताले. आनी ऊरल्ले चोरिये थावन चत्राय घेवंक प्रयत्न कर्ताले. सबारांच्या गुप्त बोल्सांनी पयशें सुरक्षीत आसल्ले. थोड्यांच्या बेफिकिराये वर्वीं पीक पोकेटवाल्यांचीं खाली बोल्सां दिसां दीस भर्तालीं. तर पयणाऱ्यांचीं भरल्लीं बोल्सां खाली जातालीं.

ल्हान हासो म्हज्या तोंडार उदेल्यो.

"पुता एक हजार रुपय आसात. जागृत कर, पाटल्या बोल्सांत पयशे दवरिनाका. रसत्यार चल्ताना, बस्सांनी वेताना, रैलार पयण कर्नाना चोरां थावन फटवोन पडानाका" मांयन गांवा थावन येताना, बस्स चडताना सांगल्लीं उत्रां उगडासाक येतालीं.

आनी ह्या ४३ दिसांनी म्हजो एक हात बोल्सांनच आसनालो. पूण आज ताची गर्ज नातल्ली.

ट्रैन धांवतालें, आनी हांव चिंनालों... ट्रैनाच्या कर्कस आवाजाक म्हजी मत हुळवुळताली. आनी ती सांग्ताली– 'तुजी पोकेट भरोन आसाजाय' म्हण.

व्हय, म्हजी पोकेट भरोन आसाजाय!

कितें कर्चें? कशें?

थोड्यांच्या मुकल्या बोल्सांनी पयशे भायर निळचे पळेवन म्हज्या तोंडांत लाळ गळनाली. टिकेटी खातीर ताणी पयशे काडताना ने पळेवन 'ते पयशे म्हजे जाल्ले तर आनी थोडे दीस चिंतांविणे काड्येत आसल्ले' म्हण भोग्तालें.

त्या ट्रेयनीर ह्या गडदेंत संपूर्ण मनीस दिसानातल्ले. सबार नकल्यो थंयसर दिसताल्यो. सबार हात विविंगड कामांनी मेतेर जाल्ले. सबार वसतू अधऱ्यो अधऱ्यो दिसनाल्यो.

आनी सर्वा मधें दिसताली ती पयशांची पोकेट.

एका मनश्याच्या बोल्सा थावन अर्धी भायर तिळनाली ती.

एका घड्येन, फळायेविणे, त्रासाविणे सबार दुड्डू जोडूंक आसल्लो आवकास! क्षणान, पूण चतुरायेन, अंतसकर्नाक विरोध वचोन करुंक आसचें अपायाचें काम.

ह्या व्यक्तिचें तोंड, जीव सार्को दिसानातल्ल्यो.

पूण ती पोकेट दिसताली. आनी त्या गडदेंत सबार पावटीं पोकेट म्हज्या हाताक लागल्ली.

म्हजीं चिंतां बळ जातालीं. मन घट जातालें. हात चतूर जावंक सुरू जाले. वेळ पाशार जातालो.

हाता मधें आनी पोकेटी मधें चड अंतर नातल्लो.

पूण....!?

मना आनी कोशेड्डा मधलो अंतर चड आसल्लो.

'चोर... चोर...!' सर्व लोक म्हाका बोट जोक्तात तशें दिसताले. सबारांच्या मारांक हांव बली जातां तशें भिरांत दिसताली.

"ना, आज हांवें ती पोकेट उसळायली तर दनपारां जेवतलों, ना तर पोटाक नासताना उपाशीं मर्तलों, ना, मरोंक हांव आशेनां, हावें जियेजाय, जियेजाय तर भीक मागाजाय, आनी भीक मागोंक एका भिवकूऱ्याबरी, एका आळशाबरी मन ना. म्हजे हात-पांय घट आसात, पूण काम करुंक काम मेळाना. पूण त्या मनश्याच्या पोकेटीक हात दीवंक, ती आपणावन म्हजे स्वाधीन करुंक म्हजें थंय त्राण आसा, अखंड धयर आसा. त्या पोकेटिंतल्या पयशां

वर्वीं त्या मनशाक चड फरक पडचो ना. पूण हांव जियेवंक आसचो एकुच अवकास हो, हां...., हांवें जियेजाय!'

एक घडी ती...

आतां पोकेट म्हज्या हाताक आयिल्ली. म्हज्या कामांत म्हाका जयत मेळल्लें. हांव जीकल्लों, म्हजें हें काम बहुशः कोणेंयी पळेवंक ना जावंक पुरो, त्या गडदेंत देवाकयी दिसोंक ना.

थोड्या वेळान रैल रावल्लें.

सबार लोक देंवोन आपल्या वाटेक लागल्लो, आनी तांचे मधें हांवी देंवोन मुकार वेतालों...

थोड्या वेळा नंतर म्हज्या मुकल्यान पाशार जांवच्या व्यक्तिचेर म्हजी दीषट चरली. पिंजकर पेंट तें. पर्नें एक शर्ट, हातांत कट्टींग प्लेयर घेवन तशेंच त्या काळ्या हाताच्या बोटां मधें स्पानर खेळयित्त वेच्या व्यक्तिचेर म्हजी दीषट चरली. ताका पळेवन करुणाय भोगली. गावांत आसताना असल्या कामेल्यांक सांगात्या संगीं इसकोलाच्या दोऱ्यार बसोन तमाषे कर्चो उगडास नाका म्हळ्यारी येतालो.

बहुशः त्या व्यक्तीक बिडी वोडची वोडणी आयली आसतेली, लागशिल्ल्या घुडा आंगडी भितर रिगोन बिडी विचार्न अंगडगारांक दीवंक पयशां खातीर पेंटाच्या बोल्साक सास्पोंक लागलो. म्हजी दीषट नाका म्हळ्यारी ताका पळेताली. आयच्या दिसा म्हजे आनी ताचे मधें विचित्र आकरषण आसल्लें, एकामेका मधें एक भांद आसा जाल्ल्याबरी भोग्तालें.

बोल्सांतल्या पोकेटीक सोधून ताचे हात आतां निर्फळ जाल्लें. थंयसर ती नातल्ली!

दुबळ्या घरा चोर रिगानांत म्हळ्ळें फट जाल्लें.

ताच्या पोकेटीक हांवें हात दिल्लो, आनी आतां पयस थावन हांव पळेतालों.

'छे! एका दुबळ्याच्या पोटार पांय दवर्न म्हजें पोट हांवें भरुंक पळेलें...'

एका घडिये नंतर...

एकाक दोन, दोनांक चार म्हळ्ळेबरी त्या व्यक्तिच्या भंवारीं सबार लोक जमल्लो.

आनी तांचे मधें तो बोबाटतालो!

"हावें कषटांनी जोडन आवयच्या वक्ता खातीर कमायिल्ले पन्नास रुपय चोरी जालेमू देवा" म्हळ्ळें अकंदन तो जमो शिंदून म्हज्या कानांक आपटातालें.

"म्हजे तसल्याक धगो दिंवचें कठोर मन तांकां दिलेंयमू देवा..." काळीज फाप्सून येंवचो दुःखेसत आवाज म्हज्या हधऱ्याक भालियेन तोपल्लेबरी भास जातालो. त्या जम्यांत सबारांनी दाखंवची दया म्हजेर उळटी रावोन क्रोध दाखयिल्ल्याबरी दिसतालीं.

ताचें रडणें, ताची अवस्था, लोकाचेर विवीध परिणाम फांकयताली.

थोड्यांनी ताची भिर्मत चिंतली तर आनी थोडे ताका अन्याय केल्ल्याक शिरापुंक लागलें.

''अशें घडचें बोंबय तसल्या गावांत सदांचें जावनासा'' सबारांच्या तोंडांनी येंवचीं उत्रां तर 'फटी सांगोन लोकाक फसवन पयशे कमांवची एक रीत ही'–थोड्याचें तीर्प.

म्हज्या कानाक अपटातालीं तीं लोकाचीं उत्रां दुस्मानांच्या गुळ्यां प्रास तीक्ष्ण जावनासल्लीं.

आतां म्हजें कान तीक्ष्ण जावन येताले.

म्हजें दोळे गयरे जाताले, म्हज्या तोंडांत उलवंक सकन नातल्ली. म्हजी मत कुंबू जाल्ली.

'ती पोकेट हांव ताका दितलों!

आनी मुखार हांव अशें कर्चोंना!

आन्येकल्याचें खाण वोडन हांव पोट भर्चोंना!'

क्षणान हांव ताच्या लागीं सरलों, म्हजें हात, म्हजें पांय थाऱ्यार नातल्ले, हांवें ताचे लागीं माफ मागाजाय. 'हावें केल्ल्या अन्याया थावन पयस धांवोन आनी मुखार अशें करुंक नजो' हांव चिंतालों, म्हजे पांय ताचे लागीं वेनाले आनी आतां ते पाटीं येताले. यांत्रीक थरान या वासतव जावन हांव चिंतूंक सकानानल्लों.

एका क्षणाक तकली उबार्न जम्याचेर दीषट चरयली हांवें.

'ना, हांव शिर्कोन पडचोनां, हांव सत सांगीन तर इतल्या जणां मुखार म्हाका लज जातेली. ते सर्व रागान म्हाका मार्तेले, हांव तांचे मुकार चोर जातलों. ते म्हाका चोर म्हण वोलायतेले. तांच्या मारांच्या फारिकपणाक, म्हज्या अंतसकर्नाच्या कांनवणेक जिणिभर वळग जातलों. तांचे मार खावंक हांव सकचोंनां'.

म्हजे थंय मनशापण आसल्लें, वेळान तरी तें जागृत जाल्लें. पूण म्हज्या बचावे खातीर, म्हज्या मऱ्यादे खातीर हांवें मनशापणाची खून करुंक आसल्ली.

पूण ताकायी हांव असकत जाल्लों.

तीं असकत्कायेचीं चिंतां दांबून दवरुंक सकानासताना हांव धांवलों.

खंयसर!?

धांवोन धांवोन थकाना म्हजे मुकार रसतो उत्रोंक शेंबोरांनी लोक उबो आसल्लो, ट्राफीक पोलीस लोकाक उत्रोंक रक्षण दीवंक रावल्लो. वाहनां पाशार जांवचें खातीर सुमार मिनुटांचो वेळ आसल्लो.

म्हज्या हातांतली पोकेट हावें दांबून धरल्ली. इतली दांबून धरल्ली की ती चिर्डाल्ली. ताचे भितरले नोट मुदो जाल्ले. बहुशः पिंदल्ले जावंकयी पुरो.

म्हजे हात एकामेका बंधीत जाल्ले. मेकळे करुंक हांव असमर्थ जाल्लों, त्या ताळव्यां मधल्यान आसल्ली ती पोकेट म्हजीं नकलां कर्ताली.

हाडां मासा थावन विंगड जावन भायर येतात तशें भोग्तालें. गोमटाच्यो शिरो फुटोन 'बुस्स' कर्न रगात भायर उसळोन रसत्यार पडल्ल्याबरी आनी ताचे वयल्यान लोक पाशार जांवचेबरी दिसतालें, म्हज्या दोळ्यांच्यो आस्ढ्यो एकामेकाक अर्नोन, ताचे भितरले दोळे

भायर उसळतात तशें भास जातालें. दोळे घडियेन रगात भरोन तांबडे जाल्ले.

हांव वासतव संसारार नातल्लों!

सलवणेचें निमाणें हंत तें!

ती निषटूर, शिराप पडल्ली पोकेट हांवे भरल्ल्या रसत्यार उडयली. ताचें कोणेंयी गुमान करुंक ना, तें गुमान कर्चा तसल्या संसारार लोक नातल्लो आनी अवकासयी नातल्लो.

हजारांनी वाहनां थोड्याच वेळान पाशार जातालीं.

त्या दामाराच्या रसत्यार निराधारी जावन पडल्ल्या पोकेटी वयल्यान एक बस्स पाशार जालें. दुस्रें वाहन ती पोकेट घेवन आपल्या रोदां संगीं थोडीं मेटां मुखार व्हर्न सोडन गेली तर, तीसऱ्यान आयिल्ल्या ट्रक्काच्या रोदां पंदा पडोन रसत्या देगेच्या मोव डामारा भितर रिगली. हें कोणाकी कळीत नातल्लें.

पूण म्हाका दिसतालें.

दुबळ्या मनशाच्या घामांत आनी रगतांत जोडल्ली कषटांची जोड आज भुंयच्या गर्भांत लीपल्ली.

आनी मुखार!?

आनी मुखार कितें जालें? आनी कितें जातेले तें पळेवंक थंयसर कोणी नातल्लें. हांगा पऱ्यांत!

कित्याक थंय हांव-हांव जावन नातल्लों.

म्हजी मत स्तब्द जाल्ली.

पूण म्हज्या दोळ्यांक दिसताली फकत ती पोकेट, विंगड कितेंच दिसानातल्लें.

पूण म्हजे कान आयकाताले त्या दुबळ्या मनशाचें अक्रंदन, लोकाचे चुचुरि, 'चोर, चोर' म्हळ्ळी कोशेडदाची बोबाट.

म्हजें तोंड उलयतालें, "देवा हांवे चूक केली, म्हाका भोगशी"

हांव पिसांतूर जाल्लों!

हांव धांवतालों... आनी धांवतालों. चिकार भरल्ल्या वाहनां मधें धांवतालों..

पूण ती म्हाका दिसानातल्लीं. वाहनांची कर्कस आवाजा मधें हांव शिर्काल्लों, पूण म्हाका आयकानातल्लें.

म्हज्या धांवणेक अंत्य नातल्लें, उद्देश नातल्लो, पुरासण नातल्ली.

पूण हांव धांवतालों,

जियेंवच्या खातीर या मर्चें खातीर!

या

जीवन्मरणा मधें झगडचा खातीर...!

*** – ***

(काणीक, १९८८)

Dear Ronnie,

Congratulations on publishing your story book.
I have always admired your work and I am very happy on your achievement.
I pray to almighty to give you all the best things you desire. Looking forward to read more and more interesting publications

Best wishes from
DOMINIC PINTO & FAMILYDUBAI

Best Wishes For Ronnie Monteiro On His First Book On Short Stories

From: Qatargas Friends
Haje Abdul Nisar Amooty & Fly
Mohammed Bakaar& Fly
Syed Atheeq & Fly

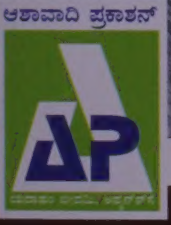
Congratulations And Wishing Many Successes

Ashfaq Ahmed Chilmi
Global Modern Kitchens
Citywalk Boarding & Lodging, Mangalore.

ಚಾಬೂಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕಥಾ

– ರೋನಿ ಮೊಂತೇರೊ, ಕಟಪಾಡಿ

ಆಶಾವಾದಿ ಪ್ರಕಾಶನಾಚೊ ಬಾವೆಚಾಳಿಸಾವೊ ಬೂಕ್